Jaarstukken 2022

Behandeling in de gemeenteraad op 6 juli 2023.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 5

Inleiding 7
Financieel beeld in hoofdlijnen 12
Grafisch overzicht baten en lasten per programma 14
Roerdalen in Balans 15

PROGRAMMAVERANTWOORDING 19

Programma 1 Krachtige dorpen 23
Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg 28
Programma 3 Veilige dorpen 36
Programma 4 Economie, natuur, toerisme, cultuur en Duurzaamheid 42
Programma 5 Woonomgeving 51
Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen 57
Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening 64
Programma 8 Algemene middelen 74

PARAGRAFEN 79

Paragraaf over Corona 81
Paragraaf Bedrijfsvoering 83
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 90
Paragraaf Gemeentelijk grondbeleid 94
Paragraaf Lokale heffingen 97
Paragraaf Verbonden partijen 104
Paragraaf Financiering 129
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 134

JAARREKENING 145

Balans 146
Overzicht van baten en lasten in de rekening 148
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 150
Toelichting op de Balans 153
Toelichting op de baten en lasten 177
Lijst ontvangen subsidies 183
Sisa verantwoording 185

BIJLAGEN 197

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

JAARVERSLAG

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Inleiding

Wij geloven in de kracht van mensen, individueel en collectief. Mensen vormen samen de gemeenschap van Roerdalen. In dorpen en buurten, jong en oud, via betaald werk, als mantelzorger, vrijwilliger of als ondernemer. Wij geloven in een samenleving waarin iedereen zoveel mogelijk meedoet. Want in vitale dorpen nemen mensen initiatief en verantwoordelijkheid voor hun buurt en hun buurtbewoners. Hierin is de afgelopen jaren al veel bereikt. Dit bouwen we verder uit, naar meer mensen en meer resultaten. Inwoners moeten gewoon makkelijk mee kunnen doen. Zo dragen we samen bij aan geluk en levensvoldoening van alle mensen in Roerdalen. Onze kernwaarden respect en gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid zijn bepalend voor onze manier van werken.

We werken aan een nieuwe rolverdeling tussen de gemeente en de gemeenschap. We experimenteren met nieuwe werkwijzen. Zowel inwoners als de gemeente kunnen hiervoor het initiatief nemen. Zo leren we al doende wat in Roerdalen het beste werkt.

Deze visie brachten we in 2022 in de praktijk. Het was een bijzonder jaar, waarin het begin nog werd beïnvloed door de gevolgen van de coronapandemie. Ook waren er gemeenteraadsverkiezingen en startten een nieuw college en een nieuwe gemeenteraad. In deze jaarrekening kijken we terug op de resultaten van 2022.

In de samenvatting (algemeen deel) nemen we u in vogelvlucht mee langs de belangrijkste resultaten uit het afgelopen jaar. In de programmaverantwoording gaan we per programma in op de doelen en activiteiten die in 2022 gepland waren. Hier verantwoorden we ook de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Leeswijzer

De “Jaarstukken 2022” bestaan uit de volgende onderdelen:

- *het jaarverslag*
  Hierin beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar. Daarnaast schetsen we het financieel beeld op hoofdlijnen.
- *de programmaverantwoording*
  De programmaverantwoording bestaat uit de 8 programma’s. De opbouw van de programma’s wordt hieronder verder uitgelegd.
- *de paragrafen*
  Het betreft hier de verplichte paragrafen volgens de BBV. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de programma’s. Het gaat vooral om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen hebben of kunnen hebben. Iedere paragraaf heeft zijn eigen karakter en opbouw. We gaan staat in een aparte paragraaf stil bij de gevolgen van de coronapandemie voor onze gemeente.
- *de jaarrekening*
  De jaarrekening is het financiële deel van de jaarstukken en bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de balans.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Zo is de programmaverantwoording opgebouwd

Inleiding

Hierin beschrijven we kort waar het programma over gaat en wat we wilden bereiken.

Speerpunten

Onder *speerpunten* hebben we de speerpunten uit de programmabegroting vermeld. We rapporteren over de inhoud, financiën en planning.
Hiervoor gebruiken we de volgende tekens en kleuren:

 het gaat goed, dus zoals we in de begroting hebben aangegeven

 het gaat minder goed dan gepland, uitvoering zoals begroot staat onder druk

 het gaat niet goed, we wijken af van de begroting

Reguliere werkzaamheden

Naast de speerpunten voeren we ook nog veel andere werkzaamheden uit. Deze reguliere werkzaamheden worden kort opgesomd.

Indicatoren

We lichten hier de verplichte indicatoren toe.

Verplichte indicatoren

Door het Rijk, zijn in afstemming met de VNG, een aantal indicatoren verplicht gesteld. Deze zijn opgenomen in de paragrafen. De gegevens zijn afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl. Per indicator is aangegeven wat de betekenis is, welke bron gebruikt is en op welke jaar het gegeven betrekking heeft. Ter vergelijking zijn ook de gemiddelde waardes van de gemeenten in de provincie Limburg, van niet stedelijke gebieden en van gemeenten met minder dan 25.000 inwoners weergegeven.

Financieel

Bij de staatjes geven we per programma aan:

- Wat de daadwerkelijke baten en lasten van vorig jaar waren (rekening 2021).
- Wat de bedragen waren in de begroting zoals deze oorspronkelijk door de raad is vastgesteld (primitieve begroting).
- Wat de baten en lasten van de aangepaste begroting zijn op basis van door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen (actuele begroting).
- Wat de daadwerkelijke baten en lasten van 2022 waren (rekening 2022).
- Of er een voordelig (V) of nadelig (N) verschil is tussen de actuele begroting en de rekening 2022 (verschil).

Naast de baten en lasten zijn de mutaties in de reserves op dezelfde manier weergegeven.

In de toelichting zijn de belangrijkste verschillen verder uitgewerkt. Kleinere verschillen zijn opgenomen als overige afwijkingen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

SAMENVATTING

In deze samenvatting beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen van het jaar 2022. Daarnaast schetsen we het financieel beeld op hoofdlijnen. We lichten de belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie toe. We staan in een aparte paragraaf stil bij de gevolgen van de coronapandemie voor onze gemeente. Corona had met name in het begin van 2022 nog invloed op ons werk. Gelukkig werden de beperkingen in het voorjaar opgeheven. We hebben, op advies van het ministerie van Binnenlandse zaken, een aparte paragraaf over corona opgenomen.

Een andere en meervoudige overheid

Via experimenten en burgerinitiatieven hebben we de mogelijkheden voor een nieuwe rolverdeling tussen gemeente en inwoners verkend. Dat deden we onder meer in het dorpspark Scheepersheuvel, speel- en ontmoetingsplekken in meerdere dorpen en het netwerk Apollo Vitaal.
De opvang van Oekraïense vluchtelingen en statushouders vroeg vanwege de hoge urgentie om een meer sturende aanpak van de gemeente. Daarmee werd duidelijk dat de gemeente meerdere rollen heeft. Soms faciliterend, maar soms ook sterk sturend. Die meervoudigheid en wat dit betekent voor de rolverdeling tussen inwoners en de gemeente werken we begin 2023 uit in een praktische handreiking voor college, gemeenteraad en inwoners.

Maatschappelijke ontwikkeling

De omvorming van het sociaal domein is dé belangrijkste opgave in 2022 geweest. Deze opgave gaat over het dichtbij en het effectief organiseren van zorg en ondersteuning voor inwoners van Roerdalen. Afgestemd op de behoefte van onze inwoners en de ontwikkelingen in de dorpen. Anders gezegd: **méér** passende hulp, **minder** verkokering, versterking van de sociale samenhang èn kostenbesparing. Het Sociaal Team speelt hierin een sleutelrol.
We hebben een intensieve subsidietenderprocedure[1] uitgezet gericht op uitbreiding van het sociaal team per 1 januari 2023.

Daarnaast zijn we gestart met drie pilots. Hiermee versterken wij de lokale basis van het sociaal domein. Tot die basis behoort ook de gedragsdeskundige op de scholen. Die adviseert en ondersteunt ouders, kinderen en leerkrachten. Gespecialiseerde hulp wordt daardoor steeds vaker overbodig. De pilots zijn:

- Welzijn op recept
- Praktijkondersteuner Jeugd
- Doorbraakmethode

Armoedebestrijding en versterken van de bestaanszekerheid werden in 2022 nog urgenter, door de hoge inflatie en sterk gestegen energieprijzen. Hiervoor hebben we een aantal regelingen gemaakt. Daarnaast hebben we een subsidieregeling voorbereid voor verenigingen en maatschappelijke accommodaties.

Begin 2022 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over MFA Vlodrop. Eind 2022 bleek het plan niet meer uitvoerbaar binnen de financiële kaders. Hierover voerden we begin 2023 en gesprek met de raad om in april tot een nieuw raadsbesluit te komen.

We hebben de zichtbaarheid van onze handhavers vergroot. Dit leidt ook tot meer contact met inwoners. Daarnaast hebben we veel aandacht besteedt aan bewustwording op meerdere veiligheidsthema's, zoals brandpreventie en ondermijning.

[1] Een subsidietender is een procedure waar meerdere organisaties een subsidieaanvraag kunnen indienen. De aanvragen leiden tot een rangschikking. De aanvraag die het beste past bij de gestelde criteria en doelen komt met voorrang in aanmerking voor subsidie.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Ruimtelijke ontwikkeling en ondernemerschap
In alle kernen werden woningen gebouwd. Wel lijken de stikstofproblematiek, hoge bouwkosten en beperkte beschikbaarheid van bouwmaterialen voor vertraging te zorgen bij woningeigenaren en ontwikkelaars. Dit heeft ook invloed gehad op onze eigen plannen, zoals het Centrumplan Herkenbosch. Voor dit plan werd in 2022 duidelijk dat we tot max € 600.000 provinciale subsidie krijgen.

Een belangrijk thema was afgelopen jaar de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen, statushouders en eigen inwoners. In ieder dorp hebben we locaties gezocht, diverse bijeenkomsten georganiseerd en voorbereidingen getroffen voor de bouw van de eerste woningen in het voorjaar van 2023.
We hebben ook gezorgd voor crisis-noodopvang van Oekraïense vluchtelingen bij de Koezoep. Zodra de tijdelijke woningen klaar zijn zullen zij doorstromen naar deze nieuwe woningen.
In de regionale samenwerking stond het voorbereiden van de Woondeal met Rijk centraal. We hebben deze deal begin maart 2023 ondertekend.

De voorbereiding op de Omgevingswet was ook in 2022 een belangrijk aandachtspunt, ondanks het uitstel van de invoeringsdatum.

De ontwikkeling van het Flinke Ven kreeg in 2022 een impuls met de voorbereiding van een grondruil met de provincie, die ons een grondpositie oplevert naast de stortplaats in Montfort. Hier werken we aan de ontwikkeling van een gemeentelijk zonneveld.

De verkenning van de mogelijkheden voor windenergie leverde veel reactie op van inwoners. De locatie ten zuiden van Montfort werd door de gemeenteraad afgewezen. We verkennen nu de mogelijkheden van een energielandschap op het Meinwegplateau. Daarnaast hebben we het proces van de eerste tranche grootschalige zonnevelden begeleidt. Aan twee initiatieven hebben we principe-medewerking toegezegd.

Er waren een paar grote projecten in de openbare ruimte. We hebben samen met inwoners het plan voor de reconstructie van de Markt in Vlodrop gemaakt. De vernieuwing van de Leropperweg hebben we in 2022 afgerond. In Melick zijn we gestart de voorbereiding van de herinrichting van de Dorpsstraat-Groenstraat. Ook hier denken inwoners actief mee in de planvorming.

Samenwerking MER
De samenwerking met het Servicecentrum MER is in een nieuwe fase gekomen. We realiseren ons dat we als partners langdurig aan elkaar zijn verbonden. Het servicecentrum werkt in het verlengde van onze organisatie. Hier past minder opdrachtgeverschap en meer partnerschap. Dit hebben we afgelopen jaar met elkaar vastgelegd.
Financieel is het servicecentrum nu beter in control. We hebben de taakstelling Servicecentrum MER in de Roerdalense begroting voor 2022 gehaald. Ook voor 2023 ziet het er goed uit. Wel zijn er meerkosten als gevolg van extra werk en de nieuwe CAO.
We hebben de dienstverleningsprestaties bij de Omgevingsdienst en het Sociaal Domein gemeten. De gemiddelde resultaten zijn goed. Hierover hebben we de gemeenteraad jaar bijgepraat in een aparte sessie.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Roerdalen in balans
Met het project Roerdalen in Balans willen we ervoor zorgen dat onze begroting weer duurzaam in balans komt. We combineren in deze aanpak een financiële doelstelling met belangrijke inhoudelijke opgaven. Het gaat om een meerjarige aanpak waarin we tot 2024 de tijd nemen om dit te bereiken. De kostenbesparing in het sociaal domein ontwikkelt zich minder snel dan we hadden gehoopt. We hebben vorig jaar een kostenstijging gehad in de Jeugdzorg als gevolg van de prijsstijgingen en omdat er meer beroep is gedaan op de zwaardere jeugdzorg. Hoewel de afwijking op de totale kosten voor het sociaal domein beperkt is maken we ons wel zorgen over deze ontwikkeling.
In het programma investeren om te renderen halen we minder snel resultaat dan gepland. Dat komt door herprioritering waarmee de inzet voor tijdelijke huisvesting voorrang krijgen boven het ontwikkelen van een reclamemast. Daarnaast vraagt de ontwikkeling van het zonnepark naast de stortplaats meer voorbereidingstijd. De besparingen op de organisatiekosten (o.a. voor SC MER) droegen bij aan de taakstellende bezuiniging. We gaan dieper in op dit project in het hoofdstuk Roerdalen in Balans.

Conclusie
We hebben in 2022 belangrijke stappen gezet om onze gemeente gezond, veilig, duurzaam en leefbaar te houden. De samenwerking met inwoners en ondernemers groeit. Meer mensen doen mee. Tegelijkertijd zijn onze uitdagingen groot. Hoe houden we de zorgkosten in balans en hoe zorgen we voor een passend woningbestand, nu en op de langere termijn? Hoe geven we invulling aan de duurzaamheidsopgave voor onze gemeente? Dit zijn ook voor de komende periode belangrijke aandachtspunten. Daar werken we samen aan, met onze raad, inwoners, ondernemers en verenigingen. Natuurlijk samen, gewoon blijven doen!

We sluiten 2022 af met een overschot van circa € 2.064.000. Bij de primitieve begroting gingen we nog uit van een saldo van € 0, waarbij er een bedrag onttrokken werd uit de reserve ‘Afdekken tekorten’. Middels BW2022-01 is deze onttrekking teniet gedaan vanwege het positieve effect van de septembercirculaire 2021.

Het overschot heeft een aantal redenen. We hebben de belangrijkste afwijkingen al gedeeltelijk verantwoord bij de halfjaarrapportage en in verschillende raadsinformatiebrieven. Hieronder staan de grootste afwijkingen in 2022 ten opzichte van de primitieve begroting:

<u>Grootste afwijkingen</u>

Saldo na halfjaarrapportage 2022 en begrotingswijzigingen 2022		€ 476.000 (V)
Gemeentefondsuitkering, effect decembercirculaire 2022		€ 186.000 (V)
Voordelig saldo 2022 sc MER		€ 261.000 (V)
Saldo landelijke steunmaatregelen Corona		€ 94.000 (V)
Incidenteel hogere Rijksuitkering compensatie BTW Sport		€ 135.000 (V)
Niet uitgevoerde woningaanpassingen (uitvoering volgt in 2023)		€ 150.000 (V)
Saldo Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein LN		€ 463.000 (V)
Meer uitgaven jeugdzorg	-/-	€ 955.000 (N)
Overige mutaties inclusief reserve mutaties		€ 1.254.000 (V)
		€ 2.064.000 (V)

‘Overige mutaties’ bestaat uit een groot aantal kleine afwijkingen die afzonderlijk niet groot genoeg zijn om afzonderlijk te vermelden. In de programmaverantwoording wordt wel uitgebreider ingegaan op de afwijkingen per programma.

In het financieel beeld op hoofdlijnen lichten we de verschillen ten opzichte van de actuele begroting toe.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Financieel beeld in hoofdlijnen

De primitieve begroting 2022-2025 is vastgesteld op 4 november 2021 met een saldo van € 0 in 2022, dit was inclusief een onttrekking van € 881.000 uit de reserve “afdekken tekorten”. Deze onttrekking is middels BW2022-01 terug gedraaid ten gevolge van de effecten van de septembercirculaire 2021. Het saldo ten tijde van halfjaarrapportage en overige begrotingswijzigingen is verbeterd van € 216.000 tot uiteindelijk € 476.000.
Bij het opmaken van het jaarrekeningverslag is in het tweede half jaar het financieel resultaat verbeterd. We sluiten 2022 daarom af met een positief financieel resultaat van € 2.064.000.

Onderstaande tabel laat op programmaniveau het verloop en de verschillen zien van het resultaat van de primitieve en de actuele begroting, afgezet tegen het resultaat van de jaarrekening.

bedragen x € 1.000

Overzicht programma's	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 4.937	- 4.873	- 5.072	- 4.933	139 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 21.782	- 21.688	- 26.134	- 25.893	240 V
3. Veilige dorpen	- 2.568	- 2.342	- 2.416	- 2.284	132 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 1.708	- 1.420	- 2.921	- 2.402	519 V
5. Woonomgeving	- 5.556	- 7.912	- 8.076	- 5.465	2.611 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 6.705	- 7.223	- 7.464	- 7.216	248 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 11.038	- 10.105	- 10.925	- 10.360	564 V
8. Algemene middelen	- 215	- 329	- 229	- 232	- 3 N
Totaal Lasten	**- 54.508**	**- 55.891**	**- 63.236**	**- 58.786**	**4.450 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	692	202	247	471	224 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	5.316	4.811	6.165	6.530	365 V
3. Veilige dorpen	428	116	136	184	48 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	451	414	1.041	1.256	214 V
5. Woonomgeving	4.431	6.020	6.178	4.216	- 1.962 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.706	2.385	2.543	2.593	49 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	592	454	380	914	534 V
8. Algemene middelen	39.329	38.697	43.873	44.115	242 V
Totaal Baten	**53.945**	**53.099**	**60.563**	**60.278**	**- 285 N**
Saldo van baten en lasten	**- 563**	**- 2.792**	**- 2.673**	**1.492**	**4.165 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 7.270**	**- 742**	**- 2.964**	**- 3.100**	**- 136 N**
Onttrekkingen	**8.715**	**3.534**	**6.113**	**3.672**	**- 2.440 N**
Mutatie reserves	**1.445**	**2.792**	**3.148**	**572**	**- 2.576 N**
Resultaat	**882**	**0**	**476**	**2.064**	**1.589 V**

In de programmaverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering worden de verschillen gedetailleerder toegelicht. Ook voor de mutaties in de reserves worden per programma de verschillen toegelicht. Hieronder lichten we de belangrijkste verschillen kort tekstueel toe.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Incidenteel hogere Rijksuitkering compensatie Sport
Dit voordeel kon pas eind van het jaar worden bepaald.

Niet uitgevoerde woningaanpassingen
In het realiseren van een drietal grote woningaanpassingen is vertraging opgetreden waardoor de uitgaven verschuiven naar 2023.

Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein
Voordelig saldo Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg Noord; Beschermd wonen. De begroting van de MGR is 'pas' verwerkt in de halfjaarrapportage 2022. Dit is laat in het jaar geweest, waardoor het budget niet direct kon worden besteed aan zaken die in de preventiesfeer psychische gezondheid liggen.

Meeruitgaven jeugdzorg
Hogere jeugdlasten. Door de veranderde zorgmix (daling lichte jeugdzorg en stijging zware jeugdzorg) en de toegenomen prijzen komen we uit op een stijging van 25% ten opzichte van het begrote bedrag.

Bijdrage aan servicecentrum MER
De bijdrage aan het servicecentrum MER is lager dan begroot, dit vanwege het voorlopig positieve rekeningresultaat van het SC MER.

Gemeentefondsuitkering
De effecten van de decembercirculaire 2022, € 186.000 (V), zijn niet meer verwerkt in de begroting 2022.

Coronamaatregelen
Het Rijk compenseert de gemeenten voor inkomstenderving. Voor Roerdalen bedraagt dat € 65.000. Dit bedrag is verwerkt in deze paragraaf, de inkomstenderving kon niet uit de diverse programma's worden gedestilleerd en getotaliseerd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Grafisch overzicht baten en lasten per programma

In onderstaande grafieken wordt in één oogopslag de verdeling van baten en lasten over de programma's gepresenteerd. De bedragen kunt u terugvinden in de kolom rekening 2022 van de vorige tabel.

De grafiek hieronder staan de verdeling van de lasten en baten per programma gevisualiseerd.

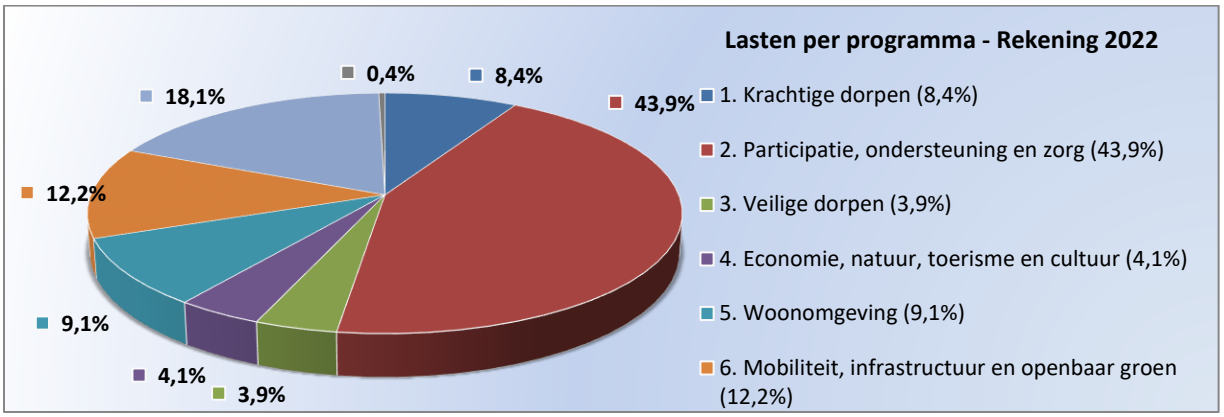

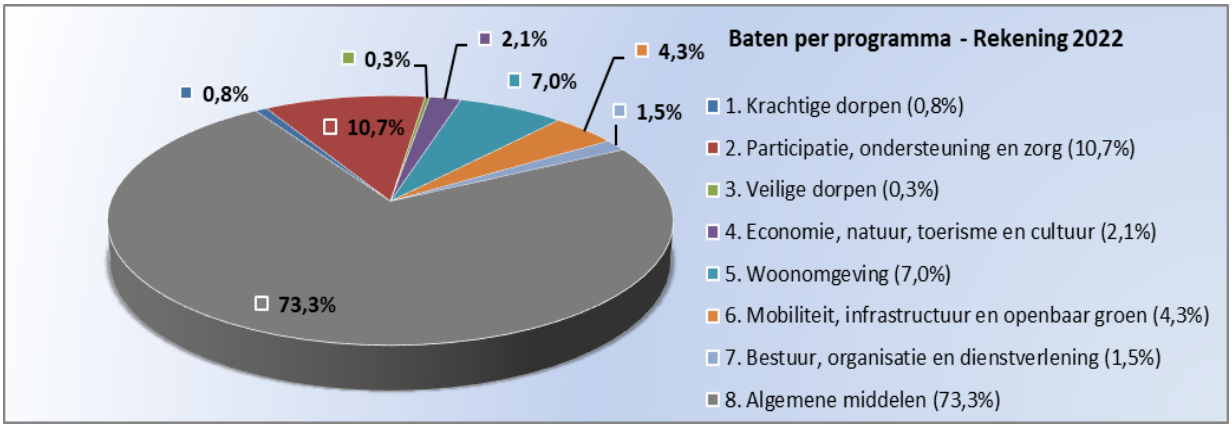

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Roerdalen in Balans

Inleiding
Bij de voorbereiding van de begroting 2021-2024 bleek een groot meerjarig oplopend tekort in de structurele inkomsten van bijna € 3,5 miljoen. De traditionele manier van het oplossen van een dergelijk probleem is snijden in de uitgaven en verhogen van de belastingen zodat de balans tussen de uitgaven en de structurele inkomsten hersteld wordt. Gezien de omvang van het tekort zou dat betekenen dat veel kwaliteit voor de gemeenschap afgebroken zou worden en dat tegelijk de lasten voor inwoners extreem verhoogd zouden worden.
We hebben onszelf toen de vraag gesteld of het ook anders kan. De organisatie is de laatste jaren professioneler geworden en beter in staat om op onze schaal verantwoordelijkheden te dragen. Daarmee hebben we de mogelijkheid om een eigen koers in te slaan.

Ons doel is koersvast te blijven werken aan de ontwikkeling van onze gemeente. Dat doen we binnen de financiële mogelijkheden. Uitgangspunt is dat onze inkomsten en uitgaven structureel in balans zijn. De afspraak was dat uiterlijk in 2024 onze begroting sluitend is. In de begroting 2021-2024 stond een uitgebreid plan van aanpak hoe we in de komende 4 jaar toewerken naar een duurzaam sluitende begroting. Een aanpak waarbij we snel kunnen inspelen op veranderingen van zowel buitenaf als ook intern. Dat vraagt om een slagvaardige en wendbare organisatie.

Drie Deelprojecten
We werken in drie deelprojecten:
1. Omvormen sociaal domein.
2. Investeren in duurzaamheid en om te renderen.
3. In control

In de verschillende programma's is de realisatie over 2022 toegelicht. Hieronder wordt per onderdeel de financiële realisatie over 2022 weergegeven.

Omvormen sociaal domein.
Waar we op basis van Roerdalen in Balans rekening voordeel geprognotiseerd hadden van € 443.000, komen we dit jaar uit op een tekort van € 221.000 (zie programma 2 voor toelichting).
Dat heeft te maken met een aantal factoren, waaronder de stijgende prijzen bij de zorgaanbieders door hogere lonen (CAO aanpassing) en gestegen energiekosten. Ook zien we met name op het gebied van de jeugdzorg een toename in het zorggebruik. Op dit moment zien we nog geen resultaten van de pilots van de omvorming sociaal domein. De pilots van de omvorming zijn veelal later gestart vanwege corona en kunnen daardoor nog niet tot conclusies leiden over de resultaten van de pilots. Wel zijn er stappen gezet op het gebied van monitoring en trendanalyse zodat we steeds meer in control komen. Voor zover dat kan uiteraard binnen het sociaal domein, want we blijven merken dat het een complexe problematiek is, die niet alleen bij ons, maar overal in Nederland tot stijgende kosten en budgetoverschrijdingen leidt. Onze budgetoverschrijding wijkt niet significant af van de landelijke trend. Dat wil uiteraard niet zeggen dat we deze zomaar accepteren. We zullen in 2023 verdere stappen zetten op het gebied van control binnen het sociaal domein en uiteraard ook verdergaan met de lopende pilots en maatregelen binnen de omvorming sociaal domein.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Omvorming sociaal domein	2022				
	Oorspronkelijk	Bijstellingen	Begroting	Werkelijk	Verschil
Te realiseren volgens programmabegroting 2021					
Sociaal team	120		120		- 120 N
Inzet MER socaal team	70		70		- 70 N
Zorginnovatie	500	- 350	150		- 150 N
Subsidies educatief pakket/lokaal educatieve agenda	24		24		- 24 N
Bibliotheekwerk	30		30	30	-
Participatie	-	200	200		- 200 N
Lagere uitvoeringskosten mantelzorg	20	- 20	-		-
Saldo plan "Omvorming sociaal domein" versus financieel kader	-	- 151	- 151		151 V
Financieel effect begroting versus realisatie totaal sociaal domein				- 221	- 221 N
Overige realisatie binnen het project					
	-				
	764	**- 321**	**443**	**- 191**	**- 634 N**

Investeren in duurzaamheid en om te renderen
In de halfjaarrapportage zijn bij verschillende onderdelen al bijstelling geweest op de geprognotiseerde besparing/inkomsten.
Het project energielasten door investeringen in duurzaamheid is vertraagt, waardoor de beoogde besparing voor 2022 niet geheel is gerealiseerd. De besparingen tot nu toe zijn gerealiseerd door installatie van ledverlichting in onze gemeentelijke gebouwen en openbare verlichting.

bedragen x € 1.000

Investeren in duurzaamheid en om te renderen	2022				
	Oorspronkelijk	Bijstellingen	Begroting	Werkelijk	Verschil
Te realiseren volgens programmabegroting 2021					
Opbrengst rente lening Enexis	40	- 13	27	27	-
Lagere energiekosten door investeringen in duurzaamheid	25		25	9	- 17 N
Deelname zonnepark Montfort	38	- 38	-	-	-
Pachtopbrengst reclamemast/gereguleerde reclamepakketten	20	- 20	-	-	-
Overige realisatie binnen het project					
					-
	123	**- 71**	**52**	**36**	**- 17 N**

<u>In control</u>
Het onderdeel in control heeft een aantal doelen:

- Grip op alle mogelijke structurele inkomsten en uitgaven (inclusief monitoren rijksvergoedingen)
- Versterking van het risicomanagement
- Versterking van bedrijfsvoering door het zoeken naar de optimale balans tussen kwaliteit en efficiency
- Verbetering van de kwaliteit van rapportages

Voor de versterking van de bedrijfsvoering maken we gebruik van de werkmethodes van de lean-systematiek. In 2022 zetten we dit in voor drie processen: initiatievenproces omgevingswet, bomenbeheer en verbetering planning & control proces.
Daarnaast willen we de overhead verlagen door verantwoordelijkheden lager in de organisatie te beleggen. Hiervoor maken we gebruik van natuurlijk verloop. In de afgelopen periode zijn

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

verschillende situaties ontstaan waardoor we hiermee hebben kunnen oefenen. De ervaringen nemen we mee in het verder uit te werken formatieplan.

Ook binnen het SC MER wordt de lean-systematiek toegepast om processen te stroomlijnen. Het uitgangspunt hier is standaardiseren waar kan en specifiek waar nodig is. De kosten van het SC MER worden verdeeld op basis van de afgesproken kostenverdeelsystematiek die jaarlijks wordt geactualiseerd bij de begroting.

In control

Bedragen x € 1.000

In control	2022				
	Oorspronkelijk	Bijstellingen	Begroting	Werkelijk	Verschil
Te realiseren volgens programmabegroting 2021-2024					
- Afstoten buitenbaden en molens	63	- 35	28	-	-28 N
- Besparingen in de openbare ruimte	50		50	50	-
- Extra stijging OZB zowel woningen als niet-woningen	170		170	233	63 V
- Meer kostendekkendheid leges	150		150	114	- 36 N
- Lagere kosten SC MER - organisatie en bedrijfsvoering incl welstand	70		70	127	57 V
- Hogere toeristenbelasting door toename areaal	46		46	42	-4 N
- Organisatieontwikkeling	50		50	50	-
Overige realisatie binnne project					
- Verwachte terug te ontvangen bijdrage 2022 SC MER	-		-	261	261 V
	598	**- 35**	**563**	**877**	**313 V**

Conclusie

Bedragen x € 1.000

Project Roerdalen in Balans	2021				
	Oorspronkelijk	Bijstellingen	Begroting	Werkelijk	Verschil
Te realiseren volgens programmabegroting 2021					
Omvorming sociaal domein	764	- 321	443	- 221	-661 N
Investeren in duurzaamheid en om te renderen	123	- 71	52	36	-17 N
In control	598	- 35	563	616	53 V
Overige realisatie binnne project					
Omvorming sociaal domein	-		-	-	-
In control	-	-	-	261	261 V
	1.485	**- 427**	**563**	**691**	**- 364 N**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

PROGRAMMAVERANTWOORDING

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programmaplan

Het programmaplan met acht programma's is als volgt ingedeeld:

Sociaal domein; de mens centraal

1. Krachtige dorpen.
2. Participatie, ondersteuning en zorg.
3. Veilige dorpen.

Ruimtelijk domein; ruimtelijke ontwikkeling en (eu)regionaal ondernemerschap

4. Economie, toerisme en natuur.
5. Woonomgeving.
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen.

Dienstverlening en Bedrijfsvoering; sturingskracht

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening.
8. Algemene middelen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programma 1 Krachtige dorpen

Inleiding

Het programma Krachtige Dorpen gaat over sociale samenhang en leefbaarheid in Roerdalen. Het programma omvat de basisvoorzieningen zoals de school, de vereniging, het dorpshuis, het sociaal team of het consultatiebureau. Het gaat om de mogelijkheden voor inwoners om elkaar te ontmoeten, zich te ontspannen en te ontplooien. Sociale samenhang wordt door het CBS gedefinieerd in termen van *sociale participatie of maatschappelijke deelname.* Wij willen dat iedereen kan meedoen aan de samenleving en niemand wordt uitgesloten. Programma 1 gaat ook over het preventief versterken van de veerkracht en de weerbaarheid van mensen.

Afgelopen jaren is er een netwerk van burgerinitiatieven ontstaan. Steeds meer inwoners raken betrokken en nemen verantwoordelijkheid. Er is een sterke relatie met wonen en leefomgeving. Programma 1 raakt het fundament van het sociaal domein. Programma 1 en programma 2 (*Participatie*) gaan vloeiend in elkaar over en versterken elkaar, waarbij programma 1 vooral over de gemeenschap gaat en programma 2 over individuele ondersteuning.

Omvormen sociaal domein

We werken aan de omvorming van het sociaal domein. We kiezen voor een andere manier van werken om het tij te keren. Want de kosten blijven oplopen en het financieel tekort is ongekend hoog. Onze overtuiging is dat we de ingewikkelde hulp kunnen terugbrengen naar de menselijke maat. Terug naar wat de inwoner écht nodig heeft. Vanuit zijn situatie. En hulp niet veraf, maar dichtbij georganiseerd. Daarom breiden we het sociaal team uit. We willen investeren in een sterke sociale basis, met een sterke gemeenschap met mensen die naar elkaar omkijken. Een gemeenschap waarin er gerichte aandacht is voor een gezonde leefstijl, positieve gezondheid en preventie. Daar kan iedereen een rol in spelen, ook een sportvereniging, een naaste of een buur. Deze basis staat in programma 1 centraal. Dat doen we vanuit de visie van de omvorming. Denk aan de doorontwikkeling van het subsidiestelsel samen met gebruikers. In Programma 2 benoemen we zes gerichte ambities van de omvorming gericht op basisondersteuning en meer individuele hulp.

Het resultaat van de omvorming is een gezonde begroting sociaal domein (programma's 1 en 2) en nieuwe passende (lokale) vormen van makkelijk toegankelijke hulp voor de inwoner.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Krachtige dorpen met veel sociale samenhang, goede basisvoorzieningen en weerbare inwoners.
Met de meeste inwoners gaat het goed. Zij voelen zich gezond en gelukkig en voeren zelf regie over hun eigen leven en zijn autonoom. Inwoners die initiatieven nemen die bijdragen aan de sociale samenhang, leefbaarheid en duurzaamheid, blijven we faciliteren. We hebben oog voor wat mensen nodig hebben en luisteren naar de wensen van onze inwoners.

Vergroten van de weerbaarheid, de veerkracht en preventie
Inwoners in een (potentieel) kwetsbare situatie, die een hulpvraag uiten of waarvan de veiligheid in het gedrang is, ondersteunen we met maatwerk volgens het concept positieve gezondheid. Positieve gezondheid gaat ervan uit dat mensen zelf verantwoordelijk zijn, maar dat zij met hulp hun weerbaarheid in kwetsbare situaties kunnen versterken. Daarnaast vergroten wij de inzet op preventie en preventieve maatregelen en vroegtijdig signaleren. Positieve gezondheid gaat over de veerkracht op meerdere levensdomeinen.

In de kadernota gaven we aan dat de sociale en economische ongelijkheid toeneemt. Mensen voelen zich buitengesloten en kunnen niet meedoen. Er is een groter wordende groep kwetsbaren met een toenemende kans op een samenspel van problemen op het gebied van gezondheid, werk en inkomen, opvoeden en laaggeletterdheid. Ook is er een kleine groep ouderen en alleenstaanden die niet zelfredzaam is. Wij ondersteunen de veerkracht en weerbaarheid van deze inwoners vanuit één visie op basis van het concept positieve gezondheid: we benaderen de problemen en leefdomeinen in onderlinge samenhang.

Gezondheid is het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van de sociale fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.

Speerpunten

Inwoners in een kwetsbare situatie worden weerbaarder, méér bewust van de eigen invloed op gezondheid en ontwikkelen veerkracht en vaardigheden.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Vroegtijdig signaleren en samenwerken met de eerstelijns en de huisarts	☺	☺	☺
Actie 2: Bevorderen van een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving	☺	☺	☺

Toelichting

Vroegtijdig signaleren en samenwerken met de eerstelijns en de huisarts
In 2022 is in elke huisartsenpraktijk de pilot welzijn op recept en praktijkondersteuner jeugd gestart. De huisartsen zijn blij met deze ontwikkeling. Zowel de welzijnscoach als de praktijkondersteuners zijn fysiek aanwezig in de praktijken waar dit mogelijk is. Dit werkt voor beide partijen positief. Elkaar kennen is een goede basis om met elkaar samen te werken, snel te signaleren en door te kunnen verwijzen.

Bevorderen gezonde leefstijl en leefomgeving
We hebben verschillende activiteiten georganiseerd om een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving te bevorderen. Een aantal voorbeelden hiervan zijn het programma healthy life, bewegen voor mensen met geheugenproblemen en happy fit special.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Burgers nemen initiatieven op het gebied van leefomgeving en sociale samenhang.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Doorontwikkeling subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties: educatief pakket	☺	☺	☺
Actie 2: Opgavegericht werken en het faciliteren van burgerinitiatieven	😐	☺	😐

Toelichting

Opgavegericht werken en het faciliteren van burgerinitiatieven
In 2022 beperkt het opgavegericht werken zich tot projecten als Schepersheuvel. Het breder uitzetten van het opgavegericht werken volgt in 2023 en gaat over complexe opgaven vanuit de samenleving en wezenlijke verandering in de samenwerking tussen alle betrokkenen. In fasen werken wij toe naar opgavegericht werken.

Opvang vluchtelingen en flexwoningen
In het voorjaar van 2022 hebben wij besloten flexwoningen te realiseren voor de opvang van statushouders, de opvang van ontheemde Oekraïners en urgent woningzoekenden. We zijn gestart met de realisatie. Daarnaast hebben wij de achterstand (38) huisvesting statushouders ingelopen en de taakstelling inclusief de verhoogde taakstelling gerealiseerd, totaal 62 statushouders.
In oktober hebben we de gemeentelijke opvang ontheemden Oekraïne gerealiseerd, met een capaciteit van maximaal 70 personen.

Reguliere werkzaamheden

- Onderwijs (Voor- en vroegschoolse educatie, leerplicht, leerlingenvervoer).
  Ondanks dat de basisscholen geen gebruik hebben gemaakt van de provinciale subsidie voor Grensoverschrijdend leren en werken houden we aandacht voor euregionaal onderwijs.
- Jeugdbeleid (in de brede zin van preventie tot inkoop specialistische jeugdhulp).
- Subsidiebeleid.
- Accommodatiebeleid.
- Gezondheidsbeleid (regie en aansturing GGD).
- Kinderopvang.
- Wmo.
- Huisvesting en begeleiding van statushouders.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Financieel

Toelichting

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 4.937	- 4.873	- 5.072	- 4.933	139 V
Baten	692	202	247	471	224 V
Saldo van baten en lasten	**- 4.246**	**- 4.670**	**- 4.825**	**- 4.462**	**363 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	421	520	564	389	- 175 N
Mutatie reserves	**421**	**520**	**564**	**389**	**- 175 N**
Resultaat	**- 3.825**	**- 4.151**	**- 4.261**	**- 4.073**	**188 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Apollobad Melick: Aan Laco werd incidenteel een bedrag ter ondersteuning uitbetaald vanwege lagere inkomsten door covid. Dit was gelijk aan de aangevraagde en toegekende Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden van het Rijk. De gemeente fungeerde hier als een doorgeefluik. Dit is per saldo budgettair neutraal (zie baten)	- 22 N
Accommodatiebeleid: Incidenteel waren de lasten voor de afwikkeling lager dan begroot (zie ook mutaties reserves) Dat wordt veroorzaakt door werkzaamheden die later plaatsvonden dan gepland	114 V
Brede school Herkenbosch: Hogere uitgaven voor onderhoud en gas. Deze worden volgens een afgesproken percentage doorberekend aan de school (zie baten). Daarnaast waren er lagere beheerkosten derden.	- 27 N
Buitenbaden: Het incidenteel extra budget voor het onderzoek naar de toekomst van de buitenbaden is niet volledig ingezet (zie ook mutaties reserves)	44 V
Onderwijshuisvesting: Kosten voor onderhoud waren incidenteel lager	22 V
Totaal lasten	**131 V**
Baten	
Apollobad Melick: Ontvangst vanwege de aangevraagde en toegekende Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden van het Rijk. De gemeente fungeerde hier als een doorgeefluik. De ontvangst is 1-op-1 doorbetaald aan Laco (zie lasten) Dit is per saldo budgettair neutraal.	22 V
Brede school Herkenbosch: Een afgesproken percentage van de hogere kosten wordt aan de school doorbelast (zie lasten).	57 V
Dit heeft betrekking op een incidenteel hogere Rijksuitkering compensatie btw sportaccommodaties (SPUK)	135 V
Totaal baten	**214 V**
Mutatie reserves	
De reserve wordt gemuteerd vanwege het afronden van het accommodatiebeleid (zie ook lasten)	- 114 N

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Dit heeft betrekking op het onderzoek naar eventuele sluiting buitenbaden (zie ook lasten)	- 44 N
Door vertraging van de verbouwing van dorpshuis Herkenbosch is er nog geen investeringssubsidie uitgekeerd.	- 17 N
Totaal mutatie reserves	**- 175 N**
Overige afwijkingen	18 V
Totaal afwijkingen	**188 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg

Inleiding

Programma 2 gaat over de ondersteuning van inwoners met een hulpvraag. Wij gaan daarbij uit van nabijheid, maatwerk en empathie. We sturen op dorpsgericht en integraal samenwerken van professionals en vrijwilligers. In programma 1 gaven we al aan dat we steeds meer uitgaan van een totaalaanpak voor het sociaal domein op basis van maatwerk en het concept positieve gezondheid. Dit wordt de insteek van alle professionals in het sociaal domein in Roerdalen. De komende jaren staan in het teken van de omvorming van het sociaal domein.

Omvormen sociaal domein

We werken aan het omvormen van het sociaal domein. We kiezen voor een andere manier van werken om het tij te keren. Want de kosten blijven oplopen en het financieel tekort is ongekend hoog. Onze overtuiging is dat we de ingewikkelde hulp kunnen terugbrengen naar de menselijke maat. Terug naar wat de inwoner écht nodig heeft. Vanuit zijn situatie. En hulp niet veraf, maar dichtbij georganiseerd. We denken door onder andere het versterken van de basisondersteuning onze inwoners beter en meer passend te kunnen helpen.

We zien dat we te afhankelijk zijn van het regionaal ingekochte zorgaanbod. Daarom kiezen we voor het vergroten van onze autonomie en het versterken van de ondersteuning en hulp die we in Roerdalen zelf kunnen bieden. Die breiden we uit. Uw raad heeft ingestemd met een ambitieus pakket van maatregelen. Dit moet leiden tot passende hulp en een forse kostenbesparing die tegemoet komt aan de taakstelling uit de begroting 2021-2024: meer dan 1,7 miljoen euro vanaf 2024. We doen dit met een meerjarenaanpak die gebaseerd is op samenhangende ambities.

Samen met de professionals uit het sociaal domein hebben we de mogelijkheden voor de omvorming verkend. Die gesprekken en verder onderzoek naar wat er landelijk aantoonbaar werkt hebben tot de aanpak van de omvorming geleid. Er is draagvlak bij de professionals uit het sociaal domein en bij huisartsen.

We vragen meer aandacht voor participatie, armoede en de aanpak van schulden. Hier zetten we meer dan ooit gericht op in. Want geldzorgen in een gezin werken als een katalysator van andere problemen. Afgelopen jaar zien we steeds meer tekenen van een toenemende sociale ongelijkheid. Niet alleen op de woning- en de arbeidsmarkt. Ook in het onderwijs zien we op landelijk niveau dat kansen van kinderen van laagopgeleiden afnemen en ongelijk verdeeld zijn. Het komt voor dat kinderen beneden hun niveau naar het vervolgonderwijs worden doorverwezen. Om die reden kiezen we in de omvorming voor een gerichte aanpak armoede, participatie en schulden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

We verschuiven financiële middelen van de gespecialiseerde hulp naar de basisondersteuning in Roerdalen. Meer specifiek voor de volgende ambities:

1. Inzet GGZ-expertise in de basisondersteuning bij de huisarts. In de vorm van een praktijkondersteuner jeugd GGZ.
2. (Uitbreiding van) De individuele basisondersteuning van het Sociaal Team
3. Extra gezinsondersteuning voor complexe problematiek
4. Gerichte inzet armoede en schuldhulpverlening
5. Uitbreiden van collectieve vormen van basisondersteuning naar het voorbeeld van huiskamerplus
6. Beter passend specialistisch aanbod jeugd en Wmo.

Voor het organiseren van ambitie 2 is in 2022 een intensieve subsidietenderprocedure[2] uitgezet: gericht op uitbreiding van het sociaal team per 1 januari 2023. Per ambitie geldt een concrete doelstelling die in fasen per 2024 volledig moet worden behaald. Wij monitoren onze doelstellingen continue met de arrangementenmonitor en het financieel dashboard.

Onze overtuigingen voor de omvorming:

- Ondersteuning is mensgericht en niet productgericht.
- Hulp moet terug naar de menselijke maat: dichtbij de inwoner.
- We gaan hierbij uit van positieve gezondheid en eigen verantwoordelijkheid.
- Hulp is laagdrempelig, passend en duidelijk.
- We proberen zoveel mogelijk te normaliseren i.p.v. problematiseren.
- We doorbreken de verkokering en werken integraal (intern en extern)

Nieuwe wettelijke taken

In 2022 is de nieuwe Inburgeringswet van kracht en is de decentralisatie van het beschermd wonen een feit. Zoveel mogelijk in de vorm van ondersteuning van de thuisomgeving (‘beschermd thuis’), in lijn met de omvorming en in regionale samenwerking rondom de centrumgemeente.

[2] Een subsidietender is een procedure waar meerdere organisaties een subsidieaanvraag kunnen indienen. De aanvragen leiden tot een rangschikking. De aanvraag die het beste past bij de gestelde criteria en doelen komt met voorrang in aanmerking voor subsidie.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Zelfredzame inwoners die kunnen deelnemen in de samenleving

Vanuit de omvorming en de integrale aanpak van het hele sociale domein zijn er sommige doelgroepen of thema's die apart aandacht krijgen. Wij belichten er een aantal:

Jeugd

We zien in 2022 een lichte daling van het aantal jeugdigen met ambulante jeugdhulp: van 480 in 2021 naar 460 jeugdigen in 2022. Daarnaast zien we een lichte stijging in het aantal jeugdigen dat van middelzware naar zware jeugdhulp gaat. Ook zien we een significantie prijsstijging voor de verschillende vormen van zorg, onder andere vanwege de tussentijdse indexering (als gevolg van loonstijgingen en energiekostenstijgingen bij de zorgaanbieders). Dit heeft tot gevolg dat we het budget voor het domein jeugd met ca. 25% overschrijden.
Het overgrote deel van de kinderen dat bij de praktijkondersteuner jeugd of bij de gedragsdeskundige op de scholen terecht komt, leidt niet tot doorverwijzing naar de gespecialiseerde hulp en kan zo worden opgelost. Tegelijk zien we dat er in lijn met de landelijke ontwikkeling onverminderd sprake is van een financieel tekort, zwaardere problematiek en langdurige trajecten. Het beroep op GGZ is hoog. Steeds meer jeugdigen ervaren psychische problemen zoals depressies en angststoornissen. Maatschappelijke druk en dynamiek werken dit sinds het ontstaan van corona in de hand. De voorgenomen landelijke hervorming in het jeugdstelsel laat nog op zich wachten. In 2022 is een regiovisie jeugd vastgesteld. Met hierin de uitgangspunten voor beter passende jeugdhulp en een nieuwe inkoopstrategie.

Participatie

In Roerdalen hebben we de ambitie dat iedereen mee doet en niemand aan de kant staat. De toepassing van het principe van de omgekeerde toets is hierbij het uitgangspunt van ons handelen (mens boven de regels). Daarnaast wordt ook het principe van positieve gezondheid zo veel mogelijk toegepast.

Ontwikkelingen participatie

Ook in 2022 is er nog geen einde gekomen aan de positieve groei en het herstel van de arbeidsmarkt. Het ziet er niet naar uit dat de personeelskrapte op korte termijn verdwijnt. Uit gegevens van het UWV werd in 2022 een groei verwacht van 1,1% groei van het aantal Limburgse banen.
In Roerdalen is de omvang van het uitkeringsbestand licht gestegen. Gedurende het jaar 2022 is het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering licht gestegen naar 259 in december 2022 (t.o.v. 233 in januari 2022).
Eind 2021 werd bekend dat gemeenten een regeling kunnen uitvoeren om mensen met een laag inkomen te compenseren voor de gestegen energierekening: de eenmalige energietoeslag. In 2022 zijn hier de noodzakelijke voorbereidingen voor getroffen en is ook gestart met de uitvoering ervan. Daarnaast is er in november en december 2022 ook een gemeentelijke tegemoetkoming voor de gestegen energiekosten uitbetaald aan inwoners met een inkomen tussen 120% en 150% van de bijstandsnorm.
Door de inflatie en de gestegen energieprijzen in 2022 is de groep die te maken heeft met financiële onzekerheid gegroeid. Steeds meer mensen hebben moeite om rond te komen. Medio juli zijn we gestart met de aanpak bestaanszekerheid. De uitkomsten en bevindingen worden verwerkt in nieuw armoedebeleid.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Speerpunten

Mensen met een hulpvraag kunnen makkelijk terecht, worden sneller en beter geholpen en voelen zich gehoord.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Inzet praktijkondersteuner en GGZ-expertise jeugd in de basisondersteuning bij de huisarts	☺	☺	😐
Actie 2: Verstevigen en uitbreiden van de basisondersteuning van het Sociaal Team	☺	☺	😐
Actie 3: Gerichte extra inzet op gezinnen met complexe problematiek	☺	☺	😐
Actie 4: Gerichte inzet armoede en schuldhulpverlening	☺	☺	☺
Actie 5: Uitbreiden collectieve vormen van basisondersteuning	☺	☺	☺
Actie 6: Beter passend specialistisch aanbod jeugd en Wmo	☺	☺	☹

Toelichting

Inzet praktijkondersteuner en GGZ-expertise jeugd in de basisondersteuning bij de huisarts en Verstevigen en uitbreiden van de basisondersteuning van het Sociaal Team
In alle zes de praktijken is de praktijkondersteuner jeugd (POH jeugd) en de welzijnscoach gestart. Zowel de POH jeugd als de welzijnscoach zijn fysiek aanwezig in de huisartsenpraktijken. Elkaar ontmoeten en kennen is de basis van een goede samenwerking en dit wordt dan ook als heel prettig ervaren door beide partijen. Een van de resultaten hiervan is dat er snel de juiste ondersteuning voor een inwoner dichtbij en in zijn vertrouwde omgeving kan worden geregeld. Ook inwoners ervaren het als zeer fijn omdat ze snel en laagdrempelig worden geholpen in hun eigen omgeving.
De pilots POH-jeugd en Welzijn op Recept zijn later gestart: op 1 april 2022 en lopen derhalve door tot 1 april 2023.

Gerichte extra inzet op gezinnen met complexe problematiek
We zijn in 2022 gestart met de pilot Doorbreker. De methodiek van deze pilot landt in het vangnetoverleg. Komend jaar gebruiken we om de methodiek goed te borgen in het totale netwerk en investeren we in het meenemen van belangrijke partners.

Gerichte inzet armoede en schuldhulpverlening
In 2022 hebben we gerichte maatregelen getroffen voor de korte termijn aanpak armoede en energiearmoede. De verkenningen en gesprekken met inwoners voor de aanpak lange termijn zijn gestart en leiden tot nieuw beleid in 2023. We hebben een subsidieregeling voorbereid voor verenigingen en maatschappelijke accommodaties.

Uitbreiden collectieve vormen van basisondersteuning
De meedenkers (onafhankelijke cliëntondersteuners) zijn voor de zomer geslaagd voor de benodigde training en zijn in september daadwerkelijk gestart. Ze helpen o.a. inwoners bij het helder krijgen van hun vragen, denken mee over mogelijke hulp die passend is en verwijzen waar passend, door naar iemand anders. De meedenkers kennen de sociale kaart en werken nauw samen met het sociaal team.
Het Sociaal Team heeft samen met inwoners een klussendienst opgezet, dat in 2023 verder gaat als onafhankelijk burgerinitiatief. Daarnaast is in samenwerking met het informatiepunt digitale overheid (Bibliorura) en Humanitas een formulierensteunpunt opgezet. Wij zijn als gemeente

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

aangesloten bij de overwegingsgroep van Wonen Limburg in Vlodrop. Het betreft een zelfhulpgroep in de brede zin, die we willen uitbreiden.

Beter passend specialistisch aanbod jeugd en Wmo
We hebben in 2022 uitgangspunten geformuleerd en een inkoopstrategie voorbereid voor de gespecialiseerde jeugdhulp. Deze zijn opgenomen in de regiovisie Jeugd en Gezin. De daadwerkelijke vernieuwende inkoopprocedure van de ambulante hulp ('meer nabije hulp') ronden we als regio MLO af per 1 januari 2025. In 2022 hebben we samen met Maasgouw, Echt-Susteren, Weert, Nederweert en Leudal ook de strategie voor de inkoop van Wmo-begeleiding en kortdurend verblijf opgezet. De inkoopprocedure Wmo ronden we af per 1 januari 2024.

Reguliere werkzaamheden

- Beleid Werk & Inkomen/arbeidsmarktbeleid;
- Aanpak armoede;
- Begeleiding statushouders en migranten
- Aanpak Bemoeizorg.
- Ondersteuning Mantelzorg.
- Aansturing Algemeen Maatschappelijk Werk & MEE.
- Aansturing MER Sociaal Domein.
- Beleid Jeugdhulp & Wmo.

Financieel

Toelichting

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 21.782	- 21.688	- 26.134	- 25.893	240 V
Baten	5.316	4.811	6.165	6.530	365 V
Saldo van baten en lasten	**- 16.466**	**- 16.877**	**- 19.968**	**- 19.363**	**606 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	176	-	1.505	761	- 744 N
Mutatie reserves	**176**	**-**	**1.505**	**761**	**- 744 N**
Resultaat	**- 16.290**	**- 16.877**	**- 18.463**	**- 18.601**	**- 138 N**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Participatie	
Het voorschot van de Rijksregeling Energietoeslag *2023* tot 120% is niet uitbetaald in 2022 (bedrag zit per 31/12/22 nog in reservefonds Armoedebestrijding voor uitbetaling in 2023).	373 V
Tekort op uitvoering rijksregeling Energie-toeslag 2022 tot 120%.	- 127 N
SPUK Wet inburgering 2021 (niet bestede middelen, gereserveerd voor besteding in 2023). De nieuwe wet inburgering is ingegaan per januari 2022. 2022 is hiermee een overgangsjaar. De eerste trajecten zijn midden 2022 opgestart, de kosten voor deze opgestarte trajecten komen voor het grootste deel in 2023 terecht.	122 V
Er is minder participatiebudget uitgegeven dan begroot. Wel hebben we meer participatiebudget uitgegeven dan voorgaande jaren.	58 V
Uitgaven in het kader van opvang Oekraïense vluchtelingen (GOO+POO). Dit bedrag wordt middels de SiSa bijlage in rekening gebracht bij de Rijksoverheid. Zie baten.	- 502 N
Het is nooit te voorspellen hoeveel leningen er door ondernemers worden aangevraagd op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). In 2022 zijn er nauwelijks leningen aangevraagd, waardoor het geraamde budget te hoog bleek. Hier staat tegenover dat ook de inkomsten voor nagenoeg hetzelfde bedrag te hoog zijn begroot.	83 V
In het kader van bijstandsuitkeringen, IOAW en IOAZ is in 2022 minder uitgegeven dan geraamd. Dit is met name te wijten aan het feit dat het aantal mensen met een IOAW uitkering is gedaald.	36 V
Hogere uitgaven bijzondere uitkeringen. In 2022 zijn een aantal interventies geweest waardoor er in 2022 meer is uitgegeven dan begroot. Zo is meer bekendheid gegeven aan de minimaregelingen waardoor er ook meer mensen gebruik hebben gemaakt van de regelingen. Daarnaast is de voorzieningenwijzer ook meer ingezet bij inwoners. In combinatie met de toegenomen armoede, is dit ook een wenselijk resultaat, men weet ons beter te vinden.	- 87 N
Niet benutten budget opsporen stille armoede (tlv algemene reserve, Amendement bij begroting) en Volwassenfonds. Voor wat betreft het amendement zijn er plannen gemaakt in 2022 die uitgevoerd worden in 2023 o.a. een netwerkbijeenkomst Stille armoede, het theater 'Zelf schuldig' en zal er ook weer een armoede special voor alle inwoners uitgegeven worden. De € 15.000 als voorstel voor het Volwassenfonds is in 2022 aangehouden. In 2023 zal worden bekeken hoe dit budget uitgegeven gaat worden t.b.v. sociale activering van minima op gebied van cultuur en sport.	35 V
Niet uitgegeven middelen extra gemeentelijke tegemoetkoming inkomens, doelgroep 120% - 150% van de bijstandsnorm. Middelen zitten per 31/12/22 in reservefonds Armoedebestrijding.	343 V

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Aanpak Energiearmoede, specifieke rijksuitkering. De toegekende tweede tranche van deze uitkering is ontvangen na het opstellen van de halfjaarrapportage en daarom niet verwerkt in de begroting 2022 . Zie baten. Eind oktober is de regeling, waarbij inwoners voor € 175 aan energiebesparende producten konden aanschaffen, live gegaan. De uitvoering wordt gedaan via Duurzaam Bouwloket en de regeling loopt nog steeds.	- 183 N
Wmo-voorzieningen	
In het realiseren van een grote woningaanpassing is vertraging opgetreden waardoor de uitgaven verschuiven naar 2023.	150 V
De aanzuigende werking op maatwerkvoorzieningen Wmo door de landelijke invoering van het abonnementstarief van € 19 per maand is nog steeds zichtbaar. Tevens zorgt de toenemende vergrijzing voor meer aanvragen. Dit zorgt met name in de categorie rolstoelvoorzieningen voor een financiële tegenvaller.	- 58 N
De projectleidersrol van het project onafhankelijke cliëntondersteuning is anders ingevuld, hetgeen heeft geleid tot lagere kosten. Daarnaast vielen de kosten van de communicatiemiddelen lager uit van verwacht.	62 V
De vervoerskosten Omnibuzz zijn voor 2022 lager van gedacht. Dit komt doordat het aantal ritten nog steeds minder is dan vóór de coronaperiode. De begroting van Omnibuzz is namelijk gebaseerd op het vervoersvolume van 2019.	52 V
Het aantal unieke cliënten dat in 2022 een indicatie begeleiding individueel heeft is minder dan het jaar ervoor van 233 -> 219. Daarnaast is er en stijging te zien in het aantal unieke cliënten met een indicatie begeleiding groep van 55 -> 70.	69 V
Het aantal PGB's is toegenomen, evenals het toegekende bedrag per product/indicatie.	- 27 N
In 2022 komen zorgaanbieders nog in aanmerking voor vergoeding van meerkosten ten gevolge van de Coronacrisis.	- 31 N
Basisondersteuning (vh sociaal team) pilot Welzijn op recept bekostigd uit specifieke Rijksuitkering Sportakkoord, waardoor het oorspronkelijk gereserveerde budget niet gebruikt is.	73 V
Pilot Doorbreker is een half jaar later gestart dan aanvankelijk aangenomen, daarmee is voor 2022 het budget dus ook maar deels besteed. De pilot wordt doorgezet in 2023.	50 V
Voordelig saldo Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg Noord; Beschermd wonen.	309 V
Jeugd	
Inzet GGZ-expertise bij de huisarts (POH) is later gestart dan aanvankelijk gedacht. Hierdoor zijn de lasten in 2022 lager dan begroot.	25 V
Hogere jeugdlasten. Door de veranderde zorg-mix (daling lichte jeugdzorg en stijging zware jeugdzorg) en de toegenomen prijzen komen we uit op een stijging van 25% ten opzichte van het begrote bedrag.	- 955 N
Lagere uitvoeringskosten ten gevolge van personele ontwikkeling team Midden-Limburg Oost.	42 V
Kosten project Buurtgezinnen is lager dan begroot. Deze kosten zijn afhankelijk van het aantal koppelingen. Daarnaast is het project Kansrijke Start is gesubsidieerd door de Provincie Limburg.	24 V

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Onderwijs	
De specifieke uitkering in het kader van onderwijsachterstandenbeleid is hoger dan de gedane uitgaven. Deels wordt dit bedrag gereserveerd voor uitgaven in 2023, deels wordt de vierjarige periode 2019-2022 afgerekend met het Rijk. Zie ook baten.	178 V
Specifieke uitkering Onderwijsvertragingen t.g.v. Covid-19. Zie ook baten. In het jaar 2022 is minder uitgegeven dan er totaal is ontvangen vanuit de overheid. Het is een 3 jarige subsidie. Subsidie wordt in 2023 uitgegeven.	74 V
Totaal lasten	**188 V**
Baten	
Participatie	
De definitieve gebundelde uitkering Pw, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 ontvangen van het Rijk voor het bekostigen van de Participatiewet en overige uitkeringen is lager dan verwacht bij de halfjaarrapportage.	- 66 N
SPUK Wet inburgering 2021, Zie toelichting bij lasten.	- 122 N
SPUK Opvang Oekraïense vluchtelingen. Zie lasten.	502 V
Omdat er nauwelijks Bbz leningen zijn verstrekt zijn er geen vorderingen ontstaan. Zie toelichting door bij lasten.	- 75 N
SPUK Energiearmoede. Zie toelichting bij lasten.	183 V
Terugvordering bijzondere bijstand.	24 V
Wmo-voorzieningen	
Het voordelige saldo van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg Noord; Beschermd wonen is hoger dan aanvankelijk werd begroot. Begrotingswijziging 2022-2 van de MGR SD NL.	154 V
Onderwijs	
SPUK Onderwijsachterstandenbeleid; reservering voor 2023. Zie toelichting bij lasten.	- 178 N
SPUK Onderwijsvertragingen; reservering voor 2023. Zie toelichting bij lasten.	- 74 N
Totaal baten	**348 V**
Mutatie reserves	
Niet uitbetalen Energietoeslag 2023 tot 120% in december 2022. (zie lasten programma 2)	- 373 N
Niet uitbetalen Energietoeslag 2023 120% - 150% in december 2022. (zie lasten programma 2)	- 343 N
Niet onttrekken kosten opsporen Stille Armoede aan Algemene reserve	- 20 N
Totaal mutatie reserves	**- 736 N**
Overige afwijkingen	62 V
Totaal afwijkingen	**- 138 N**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programma 3 Veilige dorpen

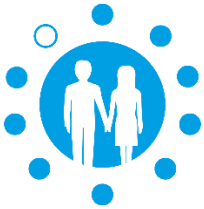

Inleiding

Dit programma gaat over veiligheid. Veiligheid is een gezamenlijke zorg van gemeente, politie en inwoners. Onze inwoners treffen waar mogelijk maatregelen om te voorkomen dat ze in onveilige situaties terecht komen. Waar nodig worden zij hierbij ondersteund door de partners in het veiligheidsdomein (onder meer gemeente, politie, Veiligheidsregio, zorgpartners).

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

2022 stond eveneens in het teken van afronding en nasleep hoog water juli 2021. Samen met inwoners zijn ervaringen gedeeld en mogelijke oplossingen voor de toekomst met elkaar besproken. We constateren dat een groot aantal inwoners overlast heeft ervaren. We constateren ook dat erger is voorkomen door snel en kundig optreden van inwoners en gemeente. In de nasleep en afronding hebben we gebruik gemaakt van de mogelijkheden bij het Nationaal Rampenfonds om extra subsidie aan te vragen voor de meest schrijnende gevallen. We hebben aanvragen in afstemming met inwoners verzorgd. Alle aanvragen zijn volledig toegekend.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Speerpunten

Inwoners treffen zelf preventieve maatregelen om te voorkómen dat ze slachtoffer worden van een misdrijf of situatie van overlast.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Inwoners faciliteren op het gebied van veiligheid	☺	☺	☺
Actie 2: Zichtbaarheid van de BOA's en wijkagenten	☺	☺	☺
Actie 3: Optimaliseren van de communicatie	☺	☺	☺
Actie 4: Brandpreventie	☺	☺	☺
Actie 5: Verkeersveiligheid	☺	☺	☺

Toelichting

Inwoners faciliteren op het gebied van veiligheid
Voorkomen dat inwoners slachtoffer worden van criminaliteit heeft de voortdurende aandacht. Dit hebben we in 2022 vorm gegeven door periodiek veiligheidsthema's onder de aandacht te brengen. Tijdens de week van de veiligheid hebben we samen met de Politie en het Openbaar Ministerie meegedaan aan de landelijke inzamelactie van (verboden) wapens.
De gemeente Roerdalen heeft een goed werkend Reanimatie Oproep Netwerk. Ook dit jaar is het aantal burgerhulpverleners gestegen naar 404 (393 in 2021. Er zijn 38 AED's aangemeld bij HartslagNu. In 2022 zijn er in de gemeente 17 oproepen vanuit HartslagNu geweest waarbij een AED is ingezet.

Zichtbaarheid van de BOA's en wijkagenten
Daar waar aanwijzingen van overtredingen werden gemeld is opgetreden. Ook in 2022 zijn stappen gezet om Roerdalen veiliger te maken en te houden.
De druk op meldingen en verzoeken bij de BOA's is groot. Vanuit het Rijk zijn structureel gelden ontvangen om een capaciteitsuitbreiding BOA's te realiseren. Ook bij de wijkagenten is de druk groot. Ziekte en verlof konden niet altijd opgevangen worden door collega's. We hebben extra rijksmiddelen ontvangen om de capaciteit van Boa's uit te breiden.

Optimaliseren van de communicatie
De samenwerking met onze veiligheidspartners (Gemeente – Politie – Veiligheidsregio en zorgpartners) verloopt goed. Uiteenlopende thema's worden in de verschillende communicatiemiddelen opgenomen. We constateren dat inwoners steeds vaker meldingen maken van onveilige situaties of ondermijning. Afgelopen jaar is in nauw overleg met de Politie en communicatie een flyer wijkagenten én gebruik Fixi ontwikkeld. Deze flyers worden in de welkomstmap voor nieuwe inwoners toegevoegd.

Brandpreventie
In navolging op het INTERREG V project Natuur- en bosbrandbeheersing (NBB) werken we met partners aan een nieuw grensoverschrijdend project Natuurbrandmanagement (NBM). Het vorige project NBB was succesvol, en maakte ook duidelijk dat er nog veel te doen is. Langere droogteperiodes zullen het risico op onbeheersbare natuurbranden groter maken. Om gemeenten en natuurbeheerders binnen het projectgebied te ondersteunen dit gevaar het hoofd te bieden is dit nieuw project voorbereid.
2022 heeft in het teken gestaan van de verplichting om op alle etages van woningen CO-rookmelders te hebben hangen. In nauwe samenwerking met de VRLN zijn diverse campagnes opgestart om

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

verdere bewustwording te vergroten. De RiskFactory als onderdeel van het Brandveilig Leven project heeft ook in 2022 nieuwe thema's uitgewerkt.
Op basis van het door de VRLN uitgebracht advies (onderzoek bestaande blusvoorzieningen) zijn op industrieterrein Veldweg Herkenbosch 2 nieuwe secundaire blusvoorzieningen gerealiseerd.

Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid heeft de aandacht. Daar waar mogelijk zijn verkeersmaatregelen getroffen om de verkeersveiligheid te vergroten. Waar noodzakelijk voerden we samen met de Politie (handhavings) maatregelen uit. We hebben de bewustwordingscampagne verder uitgerold om daarmee het veiligheidsbesef onder inwoners te vergroten.

Door gezamenlijk optreden met onze veiligheidspartners worden ondermijnende en overlast gevende activiteiten voorkomen en beëindigd			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Aanpak ondermijning	☺	☺	☺
Actie 2: Vergroten bewustzijn in de organisatie	☺	☺	☺
Actie 3: Vergroten meldingsbereidheid door bewustwording over ondermijning bij inwoners	☺	☺	☺

Toelichting

Aanpak ondermijning
In 2022 is bewustwording van ondermijning verder uitgedragen. Hierbij is nadrukkelijk aandacht geweest voor het herkennen en melden van signalen van ondermijnende criminaliteit binnen hun eigen werkveld. We zien dat collega's steeds vaker signalen melden. Er is sprake van een grotere alertheid. We blijven inzetten op het versterken van de samenwerking via de ondermijningstafel. De lokale ondermijningstafel als samenwerkingsverband tussen onder meer de MER-gemeenten, de Politie en de Belastingdienst is daarbij onmisbaar.

In de aanpak van ondermijning werken we o.a. nauw samen met het Zorg en Veiligheidshuis en andere gemeenten. Verdachte casuïstiek wordt besproken op de ondermijningstafel. We hebben in 2022 vier woningen gesloten waarbij sprake was van illegale praktijken. Daarnaast zijn er diverse controles uitgevoerd op locaties waar arbeidsmigranten gehuisvest zijn.
Het tegengaan van mensenhandel is nog een redelijk nieuwe taak. Hierbij zien we helaas een toename van problematiek en het snel ontwikkelen van criminele netwerken. Om deze taak goed op te pakken is een zorg coördinator mensenhandel aangenomen voor 15 gemeenten.

Vergroten bewustzijn in de organisatie
In 2022 hebben we een cursus ondermijning gegeven aan het team Maatschappelijke Ontwikkeling. We hebben gesproken over ondermijning op vakantieparken, vastgoed branches en criminogene branches (bieden omstandigheden om het plegen van delicten mogelijk te maken.) We blijven het thema ondermijning onder de aandacht brengen om bewustwording te vergroten.

Vergroten meldingsbereidheid door bewustwording over ondermijning bij inwoners
Vanaf eind 2022 zijn we aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Burgers kunnen hier anoniem melding maken van verdachte zaken.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Slachtoffers, maar ook daders (na het uitzitten van hun straf), dienen zo snel als mogelijk zelfstandig te kunnen deelnemen aan het dagelijkse leven			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Personen met problemen eerder in beeld	☺	☺	☺
Actie 2: Versterken samenwerking tussen hulpverleners	☺	☺	☺
Actie 3: Personen met verward gedrag beter in beeld brengen	☺	☺	☺

Toelichting

Personen met problemen eerder in beeld
Het Sociaal Team brengt samen met burgers in kaart welke hulp iemand nodig heeft. Wanneer hulp via het sociaal team niet meer toereikend is of veiligheid van betrokkenen of de omgeving in het geding komt, wordt er opgeschaald. Dit doen we o.a. door de casus in te brengen bij het vangnetoverleg waar de casus met relevante ketenpartners wordt verrijkt.

Het vangnetoverleg vindt één keer per maand plaats onder regie van de gemeente. We hebben in het vangnetoverleg alle complexe casuïstiek overleggen (het volwassenoverleg, het jongerenoverleg en het hoardingsoverleg) bij elkaar gebracht. Met het terugbrengen van deze overleggen naar één overleg werken we efficiënter. Dit wordt positief ervaren. Bij ad hoc problemen weten ketenpartners elkaar goed te vinden en wordt er onderling snel geschakeld. Bijvoorbeeld bij het terugkeren van ex-gedetineerden. Door samen te werken met o.a. het Zorg en Veiligheidshuis ML en NL proberen we het terugkeren van ex-gedetineerden zo goed mogelijk te laten verlopen om zo recidive te voorkomen.

Versterken samenwerking tussen hulpverleners
We hebben samen met professionals uit het lokale veld en de MER gemeenten in 2022 “de Zelfscan Werken aan Veiligheid” ingevuld. De zelfscan geeft een beeld van hoe effectief onze lokale (wijk) teams huiselijke geweld of kindermishandeling signaleren en aanpakken. Op basis van de zelfscan hebben we samen verbeterpunten in kaart gebracht. Deze worden met alle betrokkenen omgezet in een verbeterplan. We hebben daarnaast een start gemaakt met de doorbraakmethode. Professionals zijn geschoold in de methodiek. De methodiek helpt professionals bij het vinden van een maatwerkoplossing in complexe casuïstiek. Komend jaar wordt gebruikt om de methodiek goed te borgen in de eigen organisatie en investeren we in het meenemen van belangrijke partners.

Ppersonen met verward gedrag beter in beeld brengen
Om personen met verward gedrag beter in beeld te brengen werken we nauw samen met onze veiligheidspartners. Er wordt gebruik gemaakt van het vangnetoverleg of Ronde Tafel Overleggen waarbij met betrokken partners wordt gekeken wat de meest passende interventie is.
Bij het in beeld brengen van personen met verward gedrag lopen we geregeld aan tegen de AVG. Om dit goed te borgen hebben we ons in 2022 georiënteerd in systemen die ons hierbij kunnen ondersteunen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Reguliere werkzaamheden

- Borgen van operationele beschikbaarheid van de Brandweer
- Borgen van de rampenbestrijding en crisisbeheersing
- Interne veiligheid (arbo)
- Aanpak ondermijnende criminaliteit (Bibob-toets, Damoclesbeleid, integrale controles)
- Regie Vangnetoverleg (Integrale aanpak multi-problem, Bemoeizorg en zorgmijders)
- Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Limburg (Integrale aanpak multi-problem in combinatie met criminaliteit)
- Handhaving Openbare orde en veiligheid (toezicht, handhaving en buurtbemiddeling)

Financieel

bedragen x € 1.000

3. Veilige dorpen	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 2.568	- 2.342	- 2.416	- 2.284	132 V
Baten	428	116	136	184	48 V
Saldo van baten en lasten	**- 2.140**	**- 2.226**	**- 2.280**	**- 2.100**	**180 V**
Resultaat	**- 2.140**	**- 2.226**	**- 2.280**	**- 2.100**	**180 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

3. Veilige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Vanwege minder casuïstiek hoarding, Wet verplichte GGZ, personen met verward gedrag en huiselijk geweld zijn de kosten lager dan verwacht. Verwachting is niet dat dit een structureel voordeel is.	41 V
Het Rijk heeft vanaf 2022 structureel extra gelden vrijgemaakt om handhaving binnen de gemeente te versterken. Een bedrag van € 32.170 is in de Meicirculaire 2022 beschikbaar gesteld. Uitbreiding van 0,6 fte is eind 2022 geformaliseerd. Vanuit het sc MER is voor 2022 geen aanspraak gemaakt op deze middelen.	32 V
Bemoeizorg en preventie is m.i.v. 2022 onderdeel van de Modulaire gemeenschappelijke regeling SD LN. Aansluiting bij de MGR SD LN heeft gezorgd voor een incidenteel voordeel.	25 V
Controle 5-tal locaties arbeidsmigranten is uitgevoerd binnen de reguliere taken van het sc MER. Er is derhalve geen aanspraak gemaakt op deze middelen.	10 V
Totaal lasten	**108 V**
Baten	
Schade-uitkering waterschade Limburg (WTS), juli 2021	32 V
Opgelegde dwangsommen	22 V
Totaal baten	**54 V**
Mutatie reserves	
Geen afwijkingen	-
Totaal mutatie reserves	**-**
Overige afwijkingen	18 V
Totaal afwijkingen	**180 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programma 4 Economie, natuur, toerisme, cultuur en Duurzaamheid

Inleiding

Dit programma richt zich op het bevorderen van de ruimtelijke-, economische en sociale samenhang, met het accent op ruimtelijke ontwikkeling en economische activiteiten. Economie, natuur en cultuur worden daarmee in het kader van toeristisch-recreatieve ontwikkeling met elkaar in verband gebracht. Bestaande economische dragers worden gefaciliteerd, evenals nieuwe initiatieven met een economische spin-off. We werken steeds meer integraal en gebiedsgericht. De Omgevingswet geeft ons hiervoor meer mogelijkheden.

Met name sinds het najaar van 2022 is er in de lijn hiervan ook veel werk verzet in het kader van de 'Nationale regie op de ruimtelijke ordening'. Voor ieder belangrijk onderwerp in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) –de zogenaamde 'prioriteiten'- zijn er namelijk door het Rijk programma's opgesteld. De provincies, de gemeenten en de waterschappen zijn gevraagd deze 'ruimtelijke puzzel' op het gebied de fysieke leefomgeving te leggen. In de Uitvoeringsagenda van de NOVI staat vermeld welke programma's lopen en welke worden ontwikkeld. In de NOVI zijn ook richtingen meegegeven aan de RES-en.

Sinds 2018 zetten we in op het thema Duurzaamheid, waarbij de eerste jaren het accent op het aspect duurzame energie ligt. In 2022 hebben we de beoordelingsmatrix voor zonnevelden en de routekaart windenergie vastgesteld. Concrete uitvoering van projecten en het maken van beleid waarbij wordt ingespeeld op bestaande en toekomstige ontwikkelingen gaan daarbij hand in hand. Duurzaamheid wordt een steeds belangrijker thema. Het project "Investeren om te renderen" en de concrete acties die hieruit voortkomen, hebben vaak een sterke relatie met dit programma en zetten de ambities op gebied van duurzaamheid extra kracht bij.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Bevorderen van duurzaamheid en het versterken van de gebiedsgerichte ruimtelijke, sociale en economische samenhang.

Het doel van dit programma is om nieuwe, duurzame mogelijkheden te creëren op het gebied van recreatie, toerisme, natuur, cultuur en wonen. Deze onderwerpen vormen de economische motor van onze gemeente. Hierdoor kunnen we bestaande werkgelegenheid in stand houden en ontstaat er extra (in)directe werkgelegenheid. Dat is goed voor onze inwoners en versterkt de lokale economie zodat we een aantrekkelijke woon-, werk en leefgemeente worden en blijven. Het thema duurzaamheid is hierbij steeds belangrijker geworden. Economische ontwikkelingen zijn goed, maar moeten wel duurzaam plaatsvinden.

Roerdalen is een grensgemeente. Wanneer wij een cirkel rondom Roerdalen trekken met een doorsnee van 30 kilometer, dan valt een groot deel van deze cirkel in Duitsland. Het is dus logisch om hierbij samen te werken met onze Duitse partners. Wij zetten ons Euregionaal in en ook dat biedt daarmee nieuwe kansen. Verder werken we samen in de Samenwerking Midden-Limburg, Nationaalpark De Meinweg nieuwe Stijl, OML en in Keyport.

Extra werkzaamheden.
De provincie is in het kader van de ‘Nationale regie op de ruimtelijke ordening’ gestart met het opstellen van het Limburg Programma Landelijke Gebied (LPLG) en het Ontwerpend Onderzoek Midden-Limburg. Wij hebben in dit proces aandacht gevraagd voor onze gemeentelijke, strategische doelen zoals hierboven beschreven. Beide programma’s hebben input vanuit de gemeente nodig en moeten medio 2023 gereed zijn. Deze twee programma’s geven de richting vanuit de provincie aan voor de mogelijkheden en onmogelijkheden voor de ontwikkelingen in het landelijk gebied. Daarom is het belangrijk dat we de gemeentelijke belangen en dilemma’s inbrengen. Dit leverde eind 2022 een druk op de ambtelijke capaciteit en hierdoor zijn andere zaken op een lagere prioriteit gezet.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Speerpunten

Bevorderen van de ruimtelijke en sociale samenhang van de dorpskernen en het buitengebied.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Uitvoeren programmaplan Omgevingswet	☺	☺	☺
Actie 2: Aansluiten Digitaal Stelsel Omgevingswet	😐	😐	☺
Actie 3: Herijken gemeentelijk grondbeleid	☺	☺	☺
Actie 4: Plan van aanpak investeringen	☺	☹	☹
Actie 5: Verbeteren toeristische en recreatieve mogelijkheden	☺	☺	☺
Actie 6: Aanpak verkrotting en leegstand	☺	☺	☺
Actie 7: Nationaal park De Meinweg nieuwe Stijl	☺	☺	☺
Nieuwe actie:			
Actie 8: (Eu)regionaal cultuurproject	😐	😐	☹
Actie 9: Gebiedsontwikkeling Flinke Ven	☺	☺	☺
Actie 10: Ontwikkeling geitenhouderij Vlodrop	☺	☺	☺

Toelichting

Uitvoeren programmaplan Omgevingswet
Waarschijnlijk treedt op 1 januari 2024 de Omgevingswet in werking. Met de Omgevingswet wordt de besluitvorming over onze leefomgeving verbetert. De wet zelf komt in de plaats van 26 wetten die over onze leefomgeving gaan. Ook heeft de gemeente na inwerkintreding maar één omgevingsplan waarin alle lokale staan en worden vergunningen sneller verleend. Het is van belang dat we ons goed voorbereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en dat we bewust zijn van de gevolgen. We werken met een ambtelijk kernteam , een –werkgroep, de gemeenten Maasgouw en Echt-Susteren en de Omgevingsdienst gezamenlijk en integraal aan de implementatie van de wet.
De gemeenteraad betrekken we via een raadswerkgroep bij de implementatie.
Mede vanwege het uitstel van de inwerkingtreding van de wet liggen we vooralsnog op schema.
Voor de Omgevingswet is een bestemmingsreserve beschikbaar waarbinnen de werkzaamheden plaatsvinden.

Aansluiten Digitaal Stelsel Omgevingswet
De gemeente is aangesloten op het landelijke digitale stelsel. Het ministerie stelt dat uit de integrale ketentesten blijkt dat DSO als geheel technisch werkbaar is voor inwerkingtreding. Er zijn echter nog veel problemen die moeten worden opgelost. Om te voorkomen dat sommige ontwikkelingen, waaronder de grotere gebiedsontwikkelingen niet door kunnen gaan zijn er zogenaamde Tijdelijke Alternatieve Maatregelen (TAM's) beschikbaar.

De plansoftware voor het omgevingsplan en de toepasbare regels werkt naar behoren. Het vergunningensysteem wordt medio 2023 in werking gesteld. Daarnaast is er een archiefkoppeling aangeschaft waardoor op een correcte wijze digitale plannen kunnen worden gearchiveerd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Herijken gemeentelijk grondbeleid
De raad heeft op 3 november 2022 de Kadernota Grondbeleid 2022-2026 vastgesteld.

Plan van aanpak investeringen
In 2021 is onderzocht of we meer structurele inkomsten voor de gemeente kunnen genereren. Hierbij denken we aan het plaatsen van een reclamemast, reclame objecten of aankoop van grond voor extra (pacht)inkomsten.
Er is een verkennend onderzoek naar de realisatie van een reclamemast langs de A73 uitgevoerd. In 2023 worden vervolgstappen gezet die moeten leiden tot een keuze over de uitwerking van de locatie en om tot mogelijke realisatie te komen. Het haalbaarheidsonderzoek naar de opties van reclameobjecten langs de gemeentelijk wegen is afgerond en het plan van aanpak is geschreven. In 2023 wordt dit plan van aanpak uitgevoerd. Deze plannen zijn vertraagd, omdat de projectleider is ingezet op het realiseren van tijdelijke woningen.
In 2022 is landbouwgrond rondom de visvijver in Posterholt (6.25 hectare), welke in eigendom was van de gemeente, geruild tegen 2,4 hectare landbouwgrond naast de stort in Montfort die ingezet kan worden voor de realisatie van het zonnepark. We ontvangen pacht tot het perceel daadwerkelijk wordt ingericht als zonnepark. Uit de kavelruil “Schil van Montfort” hebben we 3.2 hectare landbouwgrond toebedeeld (= aangekocht) gekregen, ook deze grond wordt weer verpacht.

Verbeteren toeristische en recreatieve mogelijkheden
- we zijn in 2022 gestart met een nieuw beleidskader voor recreatie en toerisme, dit doen we samen met inwoners en ondernemers uit de sector en alle andere partners waarmee we samenwerken buiten en binnen het gemeentehuis;
- we hebben er mede voor gezorgd dat in 2022 Huttopia De Meinweg de eerste gasten heeft kunnen verwelkomen en de realisatie van het park verder kon voortzetten;
- we hebben samen met het Limburgs Landschap een projectgroep samengesteld, waarmee we samen een MTB route in Montfort aanleggen en waarmee we goede afspraken hebben gemaakt over de borging van kwaliteit en onderhoud van de route;
- het project ‘Realisatie Netwerk Grensoverschrijdende Ruiterroutes’ (RNGR) is samen met de deelnemende partijen volledig uitgewerkt en voor cofinanciering ingediend onder INTERREG VI. Begin 2023 zal Euregio hier over beslissen;
- Voor de locatie golfbaan de Herkenbosche bestaat het voornemen de bestaande golfbaan uit te breiden met een extra lus van 9 holes tot een totaal van 27 holes golfbaan. In 2022 hebben we gewerkt aan de benodigde planologische aanpassingen.
- we hebben onderzoek naar de haalbaarheid voor de Fietsverbinding Roermond-Mönchengladbach uitgevoerd. De Provincie Limburg heeft de fietsverbinding Roermond – Mönchengladbach in een breder project opgenomen: de hoogwaardige fietsverbinding Midden Limburg. We verwachten in 2023 uitsluitsel over het (wel of niet gedeeltelijk) doorgaan van de verbinding;
- in 2022 werd de Rode Beek Route officieel geopend, helaas zonder het beoogde knuppelbrug en vlonderpad, bij de grondeigenaren was hier geen draagvlak meer voor.

Nationaal park De Meinweg nieuwe Stijl
Samen met de diverse partijen in de regio zijn we bezig om alle zaken die nodig zijn om te komen tot een Nationaal Park Nieuwe Stijl op te stellen. Dit verloopt volgens planning.

(Eu)regionaal cultuurproject
Tijdens het organiseren van The Colourfield Performance Montfort 2023 zijn er tussen de organiserende stichting en de kunstenaar onoverbrugbare verschillen ontstaan over de organisatie en verantwoordelijkheden. The Colourfield Performance Montfort 2023 zal niet plaatsvinden. Wij hadden hiervoor in 2022 € 30.000 subsidies gereserveerd. Dit bedrag is teruggevloeid naar de gemeente.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Gebiedsontwikkeling Flinke Ven
Samen met de Provincie Limburg, die fungeert als kartrekker van de gebiedsontwikkeling, zijn wij in 2022 aan de slag gegaan met het project in dit gebied. Het is de bedoeling dat binnen nu en een aantal jaren dit gebied de transformatie doormaakt van landbouw naar natuur. Ook het Waterschap Limburg is hier als eigenaar van de waterwegen nauw bij betrokken. Onze inzet is erop gericht deze transitie te ondersteunen, in dit project bestaat onze inzet uit ambtelijke uren. Het project ligt momenteel op schema.

Ontwikkeling geitenhouderij Vlodrop
In 2022 hebben we een intentieovereenkomst gesloten met de eigenaar van een geitenhouderij in Vlodrop. Wij kopen de vergunningsrechten voor het exploiteren van de geitenhouderij. Met het aankopen van de vigerende milieurechten wordt de intensieve veehouderij beëindigd. Daarnaast vindt er een kwaliteitsimpuls op de betreffende locatie plaats. De intensieve veehouderij wordt in 2023 opgeheven.

Additionele activiteit, de “tijdelijke subsidieregel coronasteun lokale culturele Infrastructuur gemeente Roerdalen 2022”: in 2022 hebben we ook weer middelen vanuit het Rijk ontvangen voor coronasteun aan de lokale culturele infrastructuur. Deze middelen zijn gebruikt voor een vernieuwde “Tijdelijke subsidieregel coronasteun lokale culturele Infrastructuur gemeente Roerdalen 2022” en het subsidieplafond is volledig gebruikt voor initiatieven van de subsidieaanvragers.

Bevorderen van bedrijvigheid en werkgelegenheid			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Ondersteunen ondernemers	☺	☺	☺
Actie 2: Regionale samenwerking	☺	☺	☺

Toelichting

Ondersteunen ondernemers
We hebben in 2022 onze ondernemers gefaciliteerd doordat:
- we in november een ondernemersavond hebben georganiseerd waar we een aantal actuele onderwerpen aan het licht hebben gebracht. De avond stond in het teken van meedenken, verwijzen en mensen met elkaar in contact brengen;
- we bedrijfsbezoeken hebben gebracht (zowel bestuurlijke alsook ambtelijk). Wij vinden het belangrijk om dicht bij de ondernemers te staan en te horen en weten wat er leeft en speelt. In 2023 worden de bedrijfsbezoeken voortgezet.
- we de contacten met de ondernemersverenigingen hebben aangehaald en hiermee geprobeerd hebben de samenwerking te bevorderen. De gemeente heeft ook subsidies verleend aan diverse initiatieven. In 2023 wordt de samenwerking met de ondernemersverenigingen verder uitgebreid met een structureel bestuurlijk overleg.
- we met de voorbereidingen zijn gestart om het Keyport-project ‘Regio in je rugzak’ ook in Roerdalen uit te rollen. De eerste contacten met toeristische ondernemers zijn gelegd en begin 2023 wordt hiervoor een eerste sessie belegd. Regio in je rugzak is een online oriëntatieplek voor leerlingen en hun toekomstige werkloopbaan. Met dit project willen we, met het oog op de toekomst, de jeugd bewust en enthousiast maken over bijvoorbeeld werken in de sector;

Regionale samenwerking
We hebben in 2022 regionaal samengewerkt, doordat:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

- we ingestemd hebben met de dynamische koers in het startdocument 'Investeringsagenda Midden-Limburg, Het verbindend hart van Limburg in uitvoering';
- we dit document als startpunt hebben genomen voor de aanvraag 'Transitie met ambitie', die wij hebben ingediend bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor een Regio Deal 4e tranche. In dit voorstel werd een strategische visie neergelegd als antwoord op de uitdagingen in de regio. Helaas is inmiddels (februari 2023) gebleken dat de aanvraag voor een Regio Deal niet is gehonoreerd;
- we de banden met diverse (eu)regionale partners nog verder hebben geïntensiveerd, zoals bijvoorbeeld Keyport en de Euregio Rijn-Maas-Noord. De input heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de aanvraag voor de Regio deal. De partners hebben in dat kader ook presentaties gehouden voor de raadsleden van de regio Midden-Limburg. Deze presentaties hebben ook bijgedragen aan de bekendheid van de partners en daarmee de mogelijkheden die zij kunnen bieden;
- we op basis van de in 2021 vastgestelde Regionale Visie Recreatie & Toerisme aan de actualisatie van het uitvoeringsprogramma hebben gewerkt. De start realisatie wordt voorzien voor medio 2023. Ook nemen we deel aan de verkenningsfase van de haalbaarheid voor een provinciale datatool, waarmee meer inzicht wordt verkregen in de toeristische markt van recreatieve voorzieningen en verblijfsaccommodaties;
- we samen met het routebureau hebben gewerkt aan projecten zoals de haalbaarheidsonderzoeken naar Toeristische Overstap Punten (TOP), Mindervalidenroutes in Roerdalen Project en Rolstoelpad 't Sweeltje;
- we hebben in nauw contact gestaan met OML (Ontwikkelingsmaatschappij Limburg BV) om actuele ontwikkelingen goed te monitoren;
- we de banden met het Werkgeversservicepunt (WSP) Midden-Limburg hebben aangehaald en heeft WSP een presentatie gehouden op de ondernemersavond;

Bevorderen van de duurzaamheid en invulling geven aan de energietransitie			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Actieplan duurzame energie 2019-2022	😐	☺	☺
Actie 2: Zon en wind projecten faciliteren	☺	☺	☺
Actie 3: Warmte-transitie	☺	☺	☺
Actie 4: Stimuleringsfonds Duurzaamheid	😐	☺	😐
Actie 5: Regionale Energie Strategie (RES)	☺	☺	☺
Actie 6: Riool-overstorten Vlootbeek	☺	☺	☺
Actie 7: Aanpassen bossen en project bos en natuurbrandpreventie in verband met klimaatverandering	☺	☺	😐

Toelichting

Actieplan duurzame energie 2019-2022

In 2022 hebben we de uitvoering van het actieplan voortgezet. Resultaten zijn dat energiecoaches actief zijn, alle inwoners via een loket informatie over verduurzaming van de eigen situatie kunnen krijgen, de voorbereidingen voor 'zon op dak' en de subsidieregeling 'energie kado' zijn opgepakt. Een aantal onderdelen van het actieplan zijn door netwerkcongestie en capaciteitsproblemen vertraagd. Het gaat vooral om de verduurzaming van ons eigen vastgoed. De uitvoering en de middelen zullen doorschuiven naar 2023. Voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed willen we in 2023 een inhaalslag gaan maken. Plannen voor de loodsen in Melick en Sint Odiliënberg moeten tot realisatie komen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Zon en wind projecten faciliteren
Zowel op zon als windenergie faciliteren we volop. De eerste tranche zonnevelden loopt. Twee zonneveld initiatieven zijn bezig met het principeverzoek. Realisatie van het eigen zonneveld begint richting vergunningaanvraag te gaan.
Het onderzoek naar de haalbaarheid van windenergie is in gang gezet. Daarbij is inzicht verkregen in potenties en locaties. Het vervolgproces voor de mogelijkheden van windturbines op het Meinwegplateau is eind 2022 gestart.

Warmte-transitie
Nadat eind 2021 de Transitievisie Warmte is vastgesteld hebben we afgelopen jaar gewerkt aan de voorbereidingen naar de uitvoering. Communicatie en hulp aan inwoners kregen veel aandacht. We hebben ca 15 energiecoaches opgeleid en het platform van Duurzaam Bouwloket opgezet. Hiermee kregen in 2022 tientallen inwoners informatie en advies. In 2023 gaan we aan de slag met wijkgerichte uitvoeringsplannen.

Stimuleringsfonds Duurzaamheid
De subsidiemogelijkheden vanuit het rijk en provincie zijn zeer ruim en vrijwel alle doelgroepen worden hiermee bediend. Daarom zijn de middelen voor dit fonds nog niet aangewend. In 2023 doen we de gemeenteraad een voorstel over een passende bestemming.

Regionale Energie Strategie (RES)
We leveren een actieve bijdrage aan de RES en hebben profijt bij de kennis die regionaal gedeeld wordt. De RES ligt op koers om het regionale bod te halen (dat is de hoeveelheid duurzame energie die in 2030 in onze RES-regio moet worden opgewekt). In 2022 zijn we gestart met de voorbereiding van een nieuwe RES organisatie. Ook werkten we regionaal samen aan het Nationaal Isolatie Programma, waarvan Roerdalen meeprofiteert.

Riool-overstorten Vlootbeek
In 2022 zijn we gestart met de aanleg van de eerste 7 van de in totaal 8 groene bergingen in het stroomgebied van de Vlootbeek. Hiervan zijn inmiddels 6 locaties gereed. De aanleg van de groene berging bij de Borgsweg heeft vertraging opgelopen vanwege enkele bezwaren uit de omgeving. De verwachting is dat we deze locatie in de tweede helft van 2023 af kunnen ronden. De 8^{e} en laatste locatie aan de Sportlaan in Montfort is nog in voorbereiding. Het is de bedoeling dat de uitvoering van deze locatie wordt meegenomen bij de herinrichting van de Sportlaan e.o. die is voorzien in de periode 2023-2024.

Aanpassen bossen en project bos en natuurbrandpreventie in verband met klimaatverandering
De werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden conform het Risicobeheersplan, lopen volgens planning. Om aanvullende maatregelen uit te kunnen voeren en de brandpreventie en -bestrijding (grensoverschrijdend) gezamenlijk naar een betere niveau te brengen, loopt een nieuwe subsidieaanvraag voor de Euregio. Door diverse oorzaken o.a. bij de partners in het project is er vertraging in de definitieve aanvraag. We zullen de subsidieaanvraag in 2023 doen i.p.v. 2022.

Reguliere werkzaamheden

- Afronden ontwikkeling LOG Montfort.
- Pacht- en grondzaken.
- Economie.
- Recreatie en toerisme.
- Cultureel erfgoed/cultuur.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

- Ruimtelijk beleid.
- Deelname in grenspark Maas, Swalm, Nette.
- Deelname Samenwerking Midden Limburg.
- Deelname Keyport.
- Deelname Euregio.
- Deelname in VVV Midden-Limburg.
- Euregionale samenwerking (Wassenberg en Niederkrüchten).

Financieel

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 1.708	- 1.420	- 2.921	- 2.402	519 V
Baten	451	414	1.041	1.256	214 V
Saldo van baten en lasten	**- 1.257**	**- 1.006**	**- 1.880**	**- 1.146**	**734 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-	-	- 43	- 11	32 V
Onttrekkingen	352	257	916	213	- 703 N
Mutatie reserves	**352**	**257**	**874**	**202**	**- 671 N**
Resultaat	**- 905**	**- 749**	**- 1.006**	**- 944**	**62 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Toelichting

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Regionale projecten, in 2022 zijn er geen uitgaven geweest, de focus heeft op de aanvraag voor de Regio Deal gelegen.	30 V
Minder uitgaven aan de uitvoering actieplan Duurzame energie, er is vertraging opgelopen door capaciteitsgebrek en door gebrek netcapaciteit is het zonnedak nog niet gerealiseerd.	530 V
De uitgaven voor de implementatie van de Omgevingswet zijn in 2022 achtergebleven door uitstel van de Omgevingswet door het Rijk	91 V
Minder uitgegeven voor het project Ontwikkeling LOG Montfort	30 V
De kavelruil Herkenboscherbroek is afgerond. Door de terugbetaling van de afwaarderingssubsidie aan de Provincie zijn meer kosten gemaakt dan begroot.	- 19 N
Ruiling gronden: Storting in de risico voorziening ruiling percelen (zie baten)	- 152 N
Het Euregionaal kunstproject is geannuleerd	30 V
Totaal lasten	**540 V**
Baten	
Meer verkochte grondstroken en lagere pachtopbrengsten dan begroot.	61 V
Ruiling gronden: Meer inkomsten door de ruiling van de percelen Posterholt/Odiliënberg, deze opbrengsten worden deels in de voorziening ruiling percelen gestort (zie lasten)	152 V
Totaal baten	**213 V**
Mutatie reserves	
Minder ingezette Reserve Programma Plan Omgevingswet	- 91 N
Minder ingezette Reserve Gebiedsontwikkeling LOG Montfort o.b.v. gerealiseerde kosten	- 30 N
Minder ingezette Reserve Toerisme door niet doorgaan Euregionaal buitenkunstproject	- 30 N
Minder ingezette Algemene Reserve voor Actieplan Duurzame Energie	- 240 N
Minder ingezette Algemene Reserve voor project Duurzaamheid o.b.v. gerealiseerde kosten	- 303 N
Minder gestort in Algemene Reserve doordat resultaat project Herkenboscherbroek lager uitvalt dan begroot	32 V
Totaal mutatie reserves	**- 662 N**
Overige afwijkingen	- 29 N
Totaal afwijkingen	**62 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programma 5 Woonomgeving

Inleiding

Dit programma gaat over de woonomgeving van onze inwoners. Onze gemeente is een prachtige gemeente waar het mooi wonen is in het groen. Natuur, werkgelegenheid en voorzieningen zijn nabij. De sociale samenhang in onze dorpen is groot, met een actief verenigingsleven. Deze sterke punten willen we blijven inzetten en versterken om zo nog aantrekkelijker te worden voor nieuwe inwoners. Er zijn veel bouwactiviteiten en er staan er veel op stapel. Tegelijkertijd hebben we te maken met een demografische transitie die vraagt om andere woningen. Dit speelt een rol bij de keuzes voor de toekomst. De bestaande woningvoorraad is voor een deel niet levensloopbestendig.

Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening is een belangrijke taak van onze gemeente. Wij hebben ervoor gezorgd dat vanaf 2023 de formatie met één fte is uitgebreid in verband met de structurele toename van plannen voor onder andere nieuwe woningen.

Ook in dit programma Woonomgeving (evenals in programma 4 Economie, natuur, toerisme, cultuur en duurzaamheid) is sinds het najaar van 2022 veel werk verzet in het kader van de 'Nationale regie op de ruimtelijke ordening'. Voor ieder belangrijk onderwerp in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) –de zogenaamde 'prioriteiten'- zijn er door het Rijk programma's opgesteld. De provincies, de gemeenten en de waterschappen zijn gevraagd deze 'ruimtelijke puzzel' op het gebied van de fysieke leefomgeving te leggen. In de Uitvoeringsagenda van de NOVI staat vermeld welke programma's lopen en welke worden ontwikkeld.

De woonomgeving houdt niet aan de grens op. De plannen voor ruimtelijk en economische ontwikkelingen op de voormalige luchtmachtbasis in Elmpt hebben onze aandacht. Dat biedt enerzijds kansen voor werkgelegenheid en leidt wellicht tot extra inwoners voor onze gemeente, anderzijds is er oog voor de effecten die de ontwikkelingen met zich meebrengen mede met het oog op de hierboven vermelde 'ruimtelijke puzzel'.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

We willen een woongemeente blijven, met huisvesting die past bij de behoefte van onze inwoners, in relatie tot krachtige dorpen, leefbaarheid en openbare ruimte

We stimuleren dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen woning kunnen blijven wonen. Deze woning moet nu en in de toekomst voldoen aan hun eigen behoefte en liggen in een prettige en veilige leefomgeving. Hiervoor is een woningvoorraad nodig die goed aansluit op de toekomstige woonbehoefte van onze huidige en nieuwe inwoners.

In de context van krapte op de woningmarkt hebben we gewerkt aan extra woningen (kwantiteit) die kwalitatief (type woning) goed aansluiten bij de woonbehoefte van onze huidige en toekomstige inwoners. Daarnaast hebben we ingezet op het kwalitatief verbeteren van de bestaande woningvoorraad. Als belangrijkste leidraad is de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022 tot en met 2025 opgesteld. Uiteindelijk willen we bereiken dat onze inwoners kunnen (blijven) wonen in een woning die voldoet aan hun eigen behoefte in een goed woon- en leefklimaat. Ook lokaal beleid heeft hier in 2022 aan bijgedragen. Voor een goed woon- en leefklimaat is een goede sociale samenhang belangrijk, waaraan bewoners en verenigingen zelf ook bijdragen (zie programma 1). Tevens draagt ook het onderhoud alsook de ontwikkeling van de openbare ruimte hieraan bij (zie programma 6).

Wij hebben in het proces van de Woondeal Limburg aandacht gevraagd voor onze gemeentelijke, strategische doelen zoals hierboven beschreven. De Woondeal Limburg, waaraan ook in 2022 gewerkt is, valt onder het ‘Nationale Programma Verstedelijking en Wonen’. Ook hebben we geparticipeerd -en doen dat nog steeds- in het proces voor het ‘Nationaal Programma Landelijk Gebied’ (NPLG), dat zoekt naar blijvende oplossingen voor opgaves als natuur (waaronder stikstof), waterkwaliteit en klimaat. Onze gemeente heeft in de Limburgse bijdrage aan deze programma’s inbreng (gehad) via werkgroepen en deelgenomen aan overleggen. Het is belangrijk dat wij als gemeente deze bijdrage (blijven) leveren aan de Nationale Programma’s, voor zowel de korte (2030) alsook de langere termijn (2050). Dit legde en legt een stevige claim op de beschikbare capaciteit voor reguliere beleidswerkzaamheden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Speerpunten

Het bereiken van een woningvoorraad en woonomgeving die kwalitatief aansluit bij de behoefte van onze inwoners			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Structuurvisie Wonen 2018 actualiseren	☺	☺	☺
Actie 2: Woonwagenstandplaatsen	☺	☺	😐
Actie 3: Grotere nieuwbouwprojecten (plan van aanpak investeringen)	☺	☺	😐
Actie 4: Afronding wijk Holsterveld in Vlodrop	☺	😐	😐
Actie 5: Centrumplan Herkenbosch	☺	😐	😐
Actie 6: Lokale prestatieafspraken	☺	☺	☺
Actie 7: Afvalinzameling 2022 en verder	☺	☺	☺
Nieuwe Actie: Actie 8: Tijdelijke huisvesting in alle dorpen	😐	😐	😐

Toelichting

Structuurvisie Wonen 2018 actualiseren
In juli heeft u de 'Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022 tot en met 2025' vastgesteld. In bijlage 5 van de Structuurvisie is de lokale uitwerking opgenomen die richting geeft aan de gewenste kwaliteit en aantallen.

Woonwagenstandplaatsen
Door beperkte capaciteit (prioriteit voor tijdelijke woningen) hebben zaken iets langer geduurd. In Herkenbosch is het ontwerp inrichtingsplan afgerond, waardoor nu een goede basis ligt om in 2023 het gesprek te starten met de corporatie om te komen tot een projectovereenkomst. In Montfort is de benodigde grond inmiddels aangekocht, waardoor het ontwerp proces ook kan worden opgestart. In Melick is nog geen grond verworven ten behoeve van een uitbreiding. Met de niet locatie-gebonden belangstelling is nog geen start gemaakt.

Grotere nieuwbouwprojecten (plan van aanpak investeringen)
De grotere nieuwbouwprojecten zijn voortvarend opgepakt. Door voornamelijk externe factoren (hoge kosten bouw, beschikbaar bouwmaterialen) lijkt de planvorming en uitvoering bij de eigenaren of projectontwikkelaars echter vertraging op te lopen. Deze externe factoren spelen ook bij de Kwaliteit Limburgse Centra-projecten (KLC) een grote rol, maar mochten financieel niet meer meegenomen worden bij de berekening voor de provinciale subsidie.

Afronding wijk Holsterveld in Vlodrop
De 1ste inschrijver voor de projectmatige bouw in Holsterveld heeft zich teruggetrokken, waardoor we de 2de inschrijver c.q. beoogde ontwikkelaar hebben benaderd. De contractonderhandelingen hebben we eind 2022 opgepakt. Daarnaast verloopt de verkoop van de vrije kavels minder vlot dan verwacht. Wonen Limburg neemt de grond naar verwachting in 2023 af voor de bouw van de sociale huurwoningen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Centrumplan Herkenbosch
We hebben het afgelopen jaar te maken gekregen met een behoorlijke stijging van de kosten waardoor de druk op de exploitatie toeneemt. Tevens is in 2022 het stedenbouwkundig plan geoptimaliseerd in overleg met de omwonenden waardoor een kwalitatieve verbeterslag heeft plaatsgevonden, deze verbeterslag zal wel tot lagere opbrengsten leiden. Daarentegen is met Provincie Limburg in 2022 een samenwerkingsagenda voor het KLC gesloten, waardoor we voor de realisatie van het centrumplan Herkenbosch een subsidie verwachten van (in totaal) € 600.000, mits er daarnaast nog andere woningbouwprojecten (bijvoorbeeld Holsterveld en Petrusberg in Sint Odiliënberg) versneld worden opgepakt. Daarnaast hebben we te maken met externe factoren zoals stikstof die tot vertraging van het vaststellen van het bestemmingsplan leiden.

Afvalinzameling 2022 en verder
In januari 2022 zijn wij in onze gemeente gestart met het uitvoeren van het door de raad in 2020 vastgestelde beleid. Los van enkele opstartproblemen is deze implementatie succesvol verlopen. De raad ontvangt conform afspraak in het 2e kwartaal van 2023 een evaluatierapport.

Tijdelijke huisvesting in alle dorpen
In Vlodrop, Melick en St. Odiliënberg hebben we in 2022 de locaties bepaald en loopt nu de verdere voorbereiding richting realisatie. We willen in het tweede kwartaal 2023 de eerste 6 woningen voor die 3 kernen in gebruik te laten nemen. Voor Posterholt, Vlodrop en Herkenbosch zijn de gesprekken over mogelijke locaties nog niet afgerond. We willen eind 2023 in deze kernen woningen gerealiseerd en bewoond te hebben.

Het bereiken van een woningvoorraad die aansluit bij onze demografische behoefte			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Regionale afspraken transformatieopgave	☺	☺	☺
Actie 2: Herstructureringsontwikkelingen	☺	☺	😐

Toelichting
Regionale afspraken transformatieopgave
In de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022 tot en met 2025 zijn nieuwe afspraken vastgelegd over de transformatieopgave en bouwplannen.

Herstructureringsontwikkelingen
Bij het schrijven van de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022 tot en met 2025 en in het proces van de Woondeal Limburg is nadrukkelijk aandacht besteed aan herstructureringsontwikkelingen. Vanuit ruimtelijk oogpunt hebben wij, mede ook in het kader van (toekomstige) leefbaarheid aan (samenhangende) herstructureringslocaties en transformatiemogelijkheden voorrang gegeven boven uitbreiding en nieuwbouw. Denk hierbij aan het Centrumplan Herkenbosch. De herontwikkeling van de locatie de Petrusberg en de appartementen in de molen Posterholt. Voor de realisatie van dergelijke ontwikkelingen zijn wij steeds afhankelijk van derden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Reguliere werkzaamheden

- Uitvoering afvalnota.
- Grondexploitaties.
- Gebiedsontwikkeling.
- Ruimtelijke plannen.
- Planschadezaken.
- Trekkersrol Samenwerking Midden-Limburg (SML) op het gebied van Wonen, Zorg en Woonomgeving.
- Deelname Samenwerking Midden Limburg.
- Lokale prestatieafspraken (woningcorporatie, gemeente en huurdersbelangenvereniging).
- Huisvesting statushouders.
- Deelname aan werkgroepen Nationale Programma's (NOVI).

Financieel

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 5.556	- 7.912	- 8.076	- 5.465	2.611 V
Baten	4.431	6.020	6.178	4.216	- 1.962 N
Saldo van baten en lasten	**- 1.125**	**- 1.892**	**- 1.898**	**- 1.249**	**649 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 259	- 678	- 580	- 20	560 V
Onttrekkingen	502	1.537	1.134	141	- 992 N
Mutatie reserves	**244**	**859**	**554**	**121**	**- 432 N**
Resultaat	**- 881**	**- 1.033**	**- 1.344**	**- 1.128**	**216 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Toelichting

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Kunststof en drankkartons: Lagere inzamelkosten	54 V
Kunststof en drankkartons: Na-scheiding kunststof de kosten voor 2022 zijn onzeker door de rechtszaak die nog loopt. In afwachting daarop komt de eventuele afrekening pas in 2023	120 V
Restafval en GFT: Lagere verwerkingskosten	33 V
Afvalverwijdering, zwerf- en veegvuil: Lagere kosten opruimen zwerfafval en afvalverwerking	30 V
SC-MER OD: Lagere kosten door afrekening 2021 (herverdeling) en resultaat 2022	89 V
Grondexploitatie: De verwachte afname van de boekwaarde voor het Holsterveld door de verkoop van de bouwkavels is grotendeels nog niet gerealiseerd vanwege vertraging bij verkoop.	1.065 V
Grondexploitatie: De verwachte uitgaven voor Holsterveld, Wienkeskoel en Oortjesveld zijn lager dan begroot	126 V
Overige ruimtelijke ordening: Lagere inhuurkosten dan begroot	85 V
Het project Centrumontwikkeling Herkenbosch is nog niet afgerond, de kosten in 2022 zijn hierdoor lager dan begroot (Raadsbesluit 26/9/2021)	1.035 V
Totaal lasten	**2.637 V**
Baten	
Hogere opbrengsten voor kunststof en drankkartons	32 V
Hogere opbrengsten voor oud papier	13 V
Hogere opbrengsten milieupark	42 V
Hogere opbrengsten voor vergoeding zwerfafval door afrekening 2018 t/m 2020	11 V
Lagere opbrengsten afvalstoffenrecht en reinigingsrecht	- 182 N
Hogere opbrengsten voor APV, drank &horeca	16 V
Lagere opbrengsten vergunningen omgevingsdienst	- 52 N
Lagere opbrengsten bouwleges door afwikkeling zaak 2019	- 28 N
GREX: De verkoop van de percelen in Holsterveld zijn minder dan begroot in dit jaar, vanwege vertraging bij verkoop.	- 934 N
Wienkeskoel (winstneming realisatie 215k begroot was 607k) en Oortjesveld (winstneming is 8k begroting was 101k) en Holsterveld (winstneming is 39k, begroot was 411k)	- 865 N
Totaal baten	**- 1.947 N**
Mutatie reserves	
Lagere onttrekking aan Algemene Reserve Centrumplan Herkenbosch is nog niet afgerond (zie lasten)	- 1.035 N
Onttrekking uit de reserve Bouwgrondexploitatie Wienkeskoel	42 V
Lagere storting in reserve Bouwgrondexploitatie dan begroot voor Wienkeskoel	385 V
Lagere storting in reserve Bouwgrondexploitatie dan begroot voor Holsterveld	140 V
Lagere storting in reserve Bouwgrondexploitatie dan begroot voor Oortjesveld	34 V
Totaal mutatie reserves	**- 434 N**
Overige afwijkingen	- 40 N
Totaal afwijkingen	**216 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen

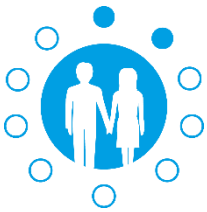

Inleiding

Dit programma richt zich op de directe leefomgeving van onze inwoners. Zowel op het onderhoud als op de ontwikkeling van de openbare ruimte. Het gaat dus ook over een verbetering van de sociale samenhang, leefbaarheid en burgerkracht in de dorpen.

We betrekken onze inwoners bij initiatieven op het gebied van veiligheid en leefbaarheid en bij de keuzes die gemaakt moeten worden in de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte. Dat doen we binnen duidelijke kaders en vanuit het algemeen belang. We hebben hier al goede ervaringen mee opgedaan. Tegelijkertijd merken we dat dit extra inzet kost. Dit gaat ten koste van de hoeveelheid projecten die we kunnen realiseren. Hieronder noemen we een aantal aansprekende projecten op dit gebied.

We werken wijkgericht en onze medewerkers van de buitendienst zijn herkenbaar in de dorpen aanwezig en aanspreekbaar. De medewerkers van onze buitendienst hebben een sterke binding met de kernen en weten wat er in een dorp leeft. Vanuit hun verantwoordelijkheidsgevoel werken ze dagelijks in de kernen en proberen klachten en meldingen zo snel als mogelijk op te lossen. Het digitale meldsysteem FIXI stelt onze medewerkers in staat om meldingen snel en adequaat af te handelen. Afhankelijk van de aard van de melding gebeurt dat direct of vraagt de afhandeling meer tijd. In 2022 hebben we circa 3500 meldingen afgehandeld binnen team Openbare Werken en Vastgoed en team Onderhoud.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

We willen krachtige, leefbare dorpen waar inwoners en toeristen zich prettig voelen, en een veilige openbare ruimte waarin een aantrekkelijke kwaliteit tot uiting komt. Klimaatadaptatie en duurzaamheid zijn daarin essentieel geworden. We hebben in 2022 onder andere gewerkt aan de onderstaande zaken.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Speerpunten

Samen met inwoners werken aan integrale gebiedsgerichte projecten			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Afronden reconstructie Leropperweg	Gereed		
Actie 2: Voorbereidingen afronden en realiseren van de herinrichting van de markt in Vlodrop	☺	☺	☺
Actie 3: Reconstructie speeltuinen	☺	☺	☺

Toelichting

Afronden reconstructie Leropperweg en Voorbereidingen afronden en realiseren van de herinrichting van de markt in Vlodrop

De Leropperweg is medio 2022 opgeleverd. Vanuit garantie vinden nog herstelwerkzaamheden plaats aan de rode fietsstroken. De voorbereiding van de Markt in Vlodrop is gereed. De herinrichting van de Markt start in april 2023. We hebben dit afgestemd op de werkzaamheden aan de Roerbrug bij Sint Odiliënberg (N293). Dit in verband met omleidingsroutes, die bij beide projecten grote impact op de omgeving hebben.

Overig

De voorbereiding van de reconstructie Zandstraat is afgerond, de realisatie is gestart in 2022. Afronding vindt plaats in het voorjaar van 2023. Reconstructie fietspad Varst is voorbereid, uitgevoerd en opgeleverd. De omvorming van de parkeerplaatsen rondom dorpspark Schepersheuvel en sporthal zijn in 2022 voorbereid en aanbesteedt. In het voorjaar van 2023 start de realisatie. We zijn in 2022 gestart met de voorbereidingen van de reconstructie Dorpsstraat / Groenstraat in Melick. Dat doen we in samenwerking met de bewoners. We hebben bij de nodige woningbouwontwikkelingen voorzien in de openbare ruimte, zoals Holsterveld, Wienkeskoel, centrumplan Herkenbosch, Bosweg, Marie Koenenstraat en Zwartemolenhof. We hebben daarnaast een behoorlijke inspanning geleverd in de voorbereiding voor de ontwerpen van de inrichting rondom de tijdelijke woningen.

Reconstructie speeltuinen

Samen met inwoners werken we aan de speel-, beweeg en ontmoetingsplekken in onze dorpen. We bieden ruimte aan inwoners om (gedeelde) verantwoordelijkheid te nemen voor deze speel-beweeg en ontmoetingsplekken. Dat kan gaan om het inrichten of opwaarderen van een plek naar de behoefte van deze tijd. En waar mogelijk nemen inwoners een rol in beheer en onderhoud. In programma 7 beschrijven we de voortgang uitgebreider. In het kort boekten we, samen met inwoners, deze resultaten:

- Opening hondenspeelveld Herkenbosch;
- Verdere uitvoering project Samenspel Montfort. Realisatie skatebaan en jeu de boules baan;
- Opening Kwiek beweegroute Posterholt;
- Reconstructie speeltuin Kloosterhof Posterholt;
- Reconstructie speeltuin Bolbergweg Posterholt;
- Dorpsraadpleging door ‘Speel & ontmoet Vlorp’;

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Groenbeheer op het gewenste niveau houden, met aandacht voor de mensen die dit werk doen			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: De organisatie van team Onderhoud en het groenbedrijf verder ontwikkelen	☺	😐	😐
Actie 2: Outdoor Campus Roerdalen	☺	☺	😐
Actie 3: Maaibeleid en biodiversiteit	☺	☺	☺
Actie 4: Bestrijden schadelijke flora en fauna	☺	☺	😐

Toelichting

De organisatie van team Onderhoud en het groenbedrijf verder ontwikkelen
Bij de doorontwikkeling van het Team Onderhoud speelt de gezamenlijke huisvesting een belangrijke rol. Het bestemmingsplan voor de verbouwing van de gemeenteloods Melick in combinatie met de nieuwbouw van het pand van Jong Nederland is eind 2022 vastgesteld. De directie raming van eind 2022 laat, door prijsstijgingen in de markt, een kostenverhogend effect op dit project zien ten opzichte van de oorspronkelijke raming. We maken keuzes hoe we hiermee omgaan. We hebben de planning verder uitgewerkt voor de aanvraag omgevingsvergunning en de aanbesteding. Dit ronden we in 2023 af.

Outdoor Campus Roerdalen
De Outdoor Campus kampt nog steeds met een te gering aantal aanmeldingen van nieuwe kandidaten. Hierdoor kunnen er te weinig mensen doorstromen naar het groenteam van het team Onderhoud. Dit team werkt met een steeds groter wordende onderbezetting. Hierdoor hebben we noodgedwongen een gedeelte van ons groenonderhoud moeten uitbesteden aan een aannemer.

Maaibeleid en biodiversiteit
Bij het maaien van de wegbermen en overige terreinen houden we zo veel mogelijk rekening met het tijdstip waarop er wordt gemaaid. We voeren deze werkzaamheden zo laat mogelijk in het jaar uit. Daar waar de veiligheid voor weggebruikers een rol speelt wordt er echter eerder of gefaseerd gemaaid. Het later in het jaar maaien heeft een positief effect op de biodiversiteit. Vanaf voorjaar 2023, als we de ambtelijke capaciteit weer op orde hebben, onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn om biodiversiteit verder de verbeteren.

Bestrijden schadelijke flora en fauna
De planvorming voor de bestrijding van schadelijke flora en fauna is door capaciteitstekort nog niet gerealiseerd. We zijn op diverse locaties gestart met de bestrijding van de Japanse Duizendknoop waarbij er verschillende bestrijdingsmethodieken worden uitgeprobeerd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naast een mooie en veilige omgeving voor onze inwoners dragen we ook bij aan recreatie en toerisme			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Renovatie fietspaden Meinweggebied	☺	☺	☺
Actie 2: Saneren bebording en bewegwijzering in de gemeente	☺	☺	😐

Toelichting

Renovatie fietspaden Meinweggebied
We hebben maar een klein stuk fietspad gerenoveerd. De noodzaak tot meer renovatie was er in 2022 niet. We pakken dit in 2023 verder op. Daarnaast hebben we wel veel aandacht besteed aan het onderhoud van de ruiterpaden in het Meinweggebied.

Saneren bebording en bewegwijzering in de gemeente
In 2022 hebben we het beheersplan opgesteld. In de programmabegroting 2023-2026 zijn de benodigde budgetten opgenomen voor de realisatie (2 kernen per jaar).

We dragen bij aan duurzaamheid			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Duurzaamheid binnen de waterketen	☺	☺	☺
Actie 2: Duurzame machines	☺	☺	☺
Actie 3: In reconstructies van wegen en riolering en bij onderhoud aan de openbare verlichting houden we rekening met duurzaamheidsaspecten	☺	☺	☺
Actie 4: Stimuleren en/of realiseren van zonnedaken op gemeentelijk vastgoed of andere gebouwen	☺	😐	😐

Toelichting

Duurzaamheid binnen de waterketen en in reconstructies van wegen en riolering en bij onderhoud aan de openbare verlichting houden we rekening met duurzaamheidsaspecten
Wij zijn continu bezig met duurzaamheid in zowel de openbare ruimte als de waterketen. Het is steeds verder ingebed in projecten en volop in ontwikkeling. We blijven dit volgen en proberen zoveel mogelijk vooruit te zien. Vanuit het programma duurzaamheid is er een directe link met de diverse projecten en ontwikkelingen in de openbare ruimte. We koppelden verhard oppervlak van onder andere Lerop en de Zandstraat in Montfort af, deels met subsidie van het Rijk (DPRA). Door het water vast te houden gaan we droogte tegen, verkleinen we de kans op wateroverlast en ontlasten we de riolering

Duurzame machines
Bij aankoop van machines blijven we steeds onderzoeken of elektrisch aangedreven machines een reële en bruikbare optie is.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Stimuleren en/of realiseren van zonnedaken op gemeentelijk vastgoed of andere gebouwen
Bij de aanpassingen aan de parkeerplaatsen rondom gemeentehuis en sporthal De Roerparel in Sint Odiliënberg houden we zoals door de raad in 2022 besloten rekening met een eventuele toekomstige aanleg van zonnedaken. Begin 2023 wordt de aanpassing van de parkeerplaatsen gerealiseerd. Ook passen we zonnepanelen toe op het dak van de verbouwde gemeenteloods in Melick. In het accommodatiebeleid nemen we nieuwe kansen voor zonnedaken en bredere verduurzaming mee.

Reguliere werkzaamheden

- In 2022 zijn in fase 1 van de concessie aanleg laadpaalinfrastructuur 8 laadpalen gerealiseerd. In 2023 volgt fase 2 met nog 17 laadpalen.
- In 2022 hebben we actueel beleid opgesteld voor wegen en riolering. Dit is een belangrijk kader voor onderhoud en projecten;
- Beheer en onderhoud wegen, riolering, groen, verkeer, openbare verlichting, civiele kunstwerken en accommodaties;
- Op vraag advisering Omgevingsdienst bij vergunningen op het gebied van water, groen, uitwegen en evenementen;
- Behandelen meldingen en klachten op het gebied van wegen, water, openbare verlichting, verkeer en groen;
- Integrale samenwerking met andere teams wordt steeds belangrijker. Bij een groot aantal ruimtelijke ontwikkelingen, initiatieven vanuit inwoners, maatschappelijke vraagstukken en rondom accommodaties werken we steeds vaker team overstijgend en projectmatig samen;
- In 2022 hebben we in mindere mate onderhoud gepleegd aan civiele kunstwerken, met name gepland onderhoud aan de fietsbrug over de N293 is verplaatst naar 2023 in verband met organisatorische problemen;
- We continueren het verledden van de openbare verlichting daar waar vervanging aan de orde is. Op één locatie hebben we zogenaamde slimme verlichting aangelegd, waarbij verlichting aangaat als er beweging wordt gedetecteerd;
- We zijn in 2022 gestart met het opstellen van mobiliteitsvisie en –plan. Dit ronden we in 2023 af met voorstellen aan de Raad, en vervolgens een uitvoeringsplan;
- Door capaciteitsproblemen en vacatures in de organisatie zijn er weinig ontwikkelingen geweest op het gebied van groenbeleid.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Financieel

bedragen x € 1.000

6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 6.705	- 7.223	- 7.464	- 7.216	248 V
Baten	2.706	2.385	2.543	2.593	49 V
Saldo van baten en lasten	**- 3.998**	**- 4.838**	**- 4.921**	**- 4.624**	**297 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	3	-	54	7	- 46 N
Mutatie reserves	**3**	**-**	**54**	**7**	**- 46 N**
Resultaat	**- 3.995**	**- 4.838**	**- 4.867**	**- 4.617**	**251 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Toelichting

bedragen x € 1.000

6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
De kosten voor snoeien houtwallen zijn lager dan begroot. Grotendeels uitgevoerd door het eigen groenbedrijf.	17 V
Schadelijke flora en fauna: lagere kosten dan begroot	19 V
Sociaal groenbedrijf: Lager kosten voor onderhoud materieel en bedrijfskleding	49 V
Speeltuinen: Lagere kosten voor het onderhoud. Er zijn minder speeltoestellen vervangen om het beleid voor de herziening speelterreinen Roerdalen niet te doorkruisen. Vooral het noodzakelijk onderhoud is uitgevoerd.	29 V
Kosten gemeentelijke begraafplaats zijn lager dan begroot	49 V
Openbare verlichting: Hogere kosten elektra door afrekening 2021	- 29 N
Wegen, straten en pleinen: Onderhoud civiele kunstwerken heeft door capaciteitsproblemen niet plaatsgevonden	95 V
Straatreiniging: Lagere stortkosten veegvuil	25 V
Minder uitgaven voor kwaliteitsimpuls dorpsentrees. Dit loop door in 2023.	46V
Meer kosten voor ophalen en afvoeren dumpingen (drugs)afval	- 49 N
Totaal lasten	**205 V**
Baten	
Wegen, straten en pleinen: Hogere verhaalschades ontvangen	32 V
Gemeentelijke begraafplaatsen: Hogere grafrechten ontvangen	13 V
Totaal baten	**45 V**
Mutatie reserves	
Minder ingezette Reserve Toerisme t.b.v. kwaliteits-impuls dorpsentrees vanwege lagere gerealiseerde kosten dan begroot	- 46 N
Totaal mutatie reserves	**- 46 N**
Overige afwijkingen	47 V
Totaal afwijkingen	**251 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening

Inleiding

Dit programma gaat vooral over HOE we werken. Een andere overheid is voor ons een overheid die meer dienend is aan de gemeenschap, met minder regels en waar mogelijk ook goedkoper. Onze manier van werken kenmerkt zich door de kernwaarden *respect en gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid, z*owel in de organisatie als naar de lokale samenleving. We werken steeds meer met in plaats van voor onze inwoners aan een krachtig Roerdalen. Dit doen we met medewerkers die ruimte krijgen voor het ontwikkelen van hun talenten en met een communicatieve organisatie. Daarom investeren we in verbetering van onze communicatie en dienstverlening. We dereguleren waar het kan en investeren in de ontwikkeling van burger- en overheidsparticipatie. Samen met de gemeenteraad werken we aan de ontwikkeling van ons lokaal bestuur; de manier waarop we inwoners kunnen betrekken bij beleidsontwikkeling, besluitvorming en uitvoering. We werken regionaal samen. Een toenemend aantal taken wordt uitgevoerd door verbonden partijen zoals de MER, Reinigingsdienst Maasland en de Veiligheidsregio. We willen onze grip op deze samenwerking verbeteren.
Het sleutelwoord is *communicatie*. Daarom investeren we verder in de verbetering hiervan in onze eigen organisatie. Daarnaast sturen we ook in de samenwerking op de kwaliteit van communicatie, bijvoorbeeld bij het Servicecentrum MER. Veel inwoners hebben immers vooral contact met de gemeente via de Omgevingsdienst of de afdeling Sociaal Domein.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Een eigentijdse, open en transparante vorm van besturen. Een communicatieve organisatie, die de kracht van de samenleving ondersteunt en stimuleert. Die ruimte geeft aan initiatieven en de gemeenschap als partner betrekt.

We werken aan de verbetering van de gemeentelijke organisatie, op weg naar een andere overheid. Het is een ontwikkeling waarin onze koers en kernwaarden tastbaar worden. Zowel in alle contacten met inwoners en ondernemers, als in onze manier van besturen en organiseren. Vernieuwen betekent samen met inwoners ontdekken wat het beste werkt. Daarom zorgen we voor ruimte om te experimenteren; anders uitvoeren, anders verantwoorden, anders reguleren, anders organiseren en anders financieren. Succesvolle resultaten vertalen we naar het reguliere werk. Dat doen we zoveel mogelijk in afstemming met onze inwoners en ondernemers.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Speerpunten

Communicatieve organisatie en toegankelijke dienstverlening waardoor inwoners zich gehoord, geholpen en betrokken voelen			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Verbeteren communicatieve organisatie	☺	☺	☺
Actie 2: Verbeteren werkprocessen	☺	☺	☺
Actie 3: Verbeteren website en online dienstverlening	☺	☺	☺
Actie 4: Ontwikkelen Klant Contact Centrum (KCC)	☺	☺	☺
Actie 5: Gegevensveiligheid	☺	☺	☺

Toelichting

Verbeteren communicatieve organisatie

Het afgelopen jaar werd veel communicatie-inzet gevraag rondom de tijdelijke huisvesting van statushouders, vluchtelingen uit Oekraïne en starters uit eigen gemeente. Ook de proces over de mogelijke komst van windmolens zorgde voor extra communicatie inzet. We merkten dat het beheer van vooral Facebook (reageren op vragen) ook steeds meer tijd kost.

Via trainingen en advisering aan medewerkers werkten we ook in 2022 aan het communicatiever maken van de organisatie. De focus lag hierbij op heldere taal. Via 'Samen Doen' was er in de interne en externe communicatie aandacht voor samenwerking met inwoners. Ook werkten we samen met inwoners aan het verbeteren van de crisiscommunicatie rondom hoogwater.

De omvorming sociaal domein, energietoeslag, toerisme (incl klein geluk) en het mobiliteitsplan waren belangrijke aandachtspunten in de communicatie over beleid.
Voor het thema duurzaamheid hebben veel informatie gedeeld met inwoners over verschillende duurzaamheidsprojecten (zonnevelden, energiecoaches en duurzaam bouwloket). We plaatsten zeer regelmatig verschillende nieuwsberichten in de gemeentelijke en lokale communicatiemiddelen. Ook de website Samen doen, Samen duurzaam bleef een belangrijke informatiebron voor inwoners.

Samen met Roerdalennu.nl werkten we aan het proefjaar voor de dorpsbladen en het nieuwe digitale platform. Het eerste jaar is succesvol verlopen en krijgt in 2023 een vervolg.

Verbeteren werkprocessen

We hebben een aantal e-formulieren ontwikkeld en geïmplementeerd. Hierdoor kunnen inwoners onafhankelijk van tijd en plaats een aantal zaken regelen met de gemeente. Dit verbetert de dienstverlening voor inwoners. Hier wordt goed gebruik van gemaakt. Om het hele proces van een aanvraag soepel te laten lopen verbeteren we ook de 'achterkant van het proces'
(de afhandeling).

We hebben geïnvesteerd in apparatuur zoals een documentscanner of gezichtsherkenning. In deze tijd waarin de digitale weg steeds makkelijker wordt gaat gebruiksvriendelijkheid ook hand in hand met een risico op fraude. Met deze apparatuur voorkomen we frauduleuze inschrijvingen ten koste van gemeenschapsgeld. Op deze manier hebben we valse documenten kunnen onderscheppen en tegelijkertijd mensen goed kunnen helpen die dat nodig hadden. Bijvoorbeeld bij de administratie voor opvangplekken voor vluchtelingen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verbeteren website en online dienstverlening
Gebruiksvriendelijke en altijd bereikbare digitale dienstverlening is wat we willen voor onze Inwoners, verenigingen en ondernemers. We hebben in 2022 gewerkt aan een aantal verbeteringen.

Zo maakten we acht aanvraagformulieren van Burgerzaken digitaal. Deze eDiensten maken de aanvraag niet alleen eenvoudig voor de inwoner, maar ondersteunen de medewerker ook bij het aanvraagproces. Voor acht andere aanvraagformulieren, zoals het aanvragen van subsidies door verenigingen, maakten we E-formulieren die automatisch in ons zaaksysteem terecht komen. Dit helpt bij een correcte en snelle afhandeling. Door deze ontwikkelingen kunnen inwoners, verenigingen en ondernemers aanvragen altijd en overal online regelen.

De doorontwikkeling van de gemeentelijke websites is een continue proces. Een grote verbetering die we afgelopen jaar hebben doorgevoerd is de lancering van de nieuwe Klein Geluk uit Roerdalen website. Daarnaast verbeteren we alle websites wekelijks op basis van data-analyses.

Voor alle digitale kanalen zorgden we ervoor dat de informatie voor iedereen toegankelijk is. Ook voor mensen met een beperking. Onze gemeentelijke websites hebben een hoge score op het gebied van toegankelijkheid. Daarnaast blijven we inwoners betrekken bij nieuwe ontwikkelingen en meten we regelmatig de klanttevredenheid. Dat doen we door feedback via knoppen op onze website en het uitvoeren van data-analyses.

Ontwikkeling Klant Contact Centrum (KCC)
Op een correcte manier inwoners en anderen die vragen hebben aan de gemeente te woord staan en verder helpen begint bij het Klant Contact Centrum en bij contacten aan de receptie. Het doet ons deugd geregeld terug te horen dat bezoekers de sfeer aan receptie en balie als warm ervaren en een prettig contact hebben met medewerkers. Dat geldt zowel voor de contacten op afspraak, als aan de telefoon. We zetten altijd een stapje extra om mensen correct en met respect te helpen. Helaas zien we ook dat bezoekers soms de fatsoensnormen overschrijden. Waar nodig spreken we bezoekers hierop aan. Daarnaast hebben we aandacht voor medewerkers die te maken krijgen met (verbale) agressie.

Gegevensveiligheid
We hebben de regie op gegevensveiligheid en de invulling van de gegevensveiligheid adviesrollen in 2022 belegd bij SC MER. De gegevensveiligheid organisatie is opnieuw vormgegeven en we hebben technische en organisatorische verbeteringen doorgevoerd. Door de beperkte capaciteit in het kernteam gegevensveiligheid hebben we prioriteren in de werkzaamheden. Daardoor gaat de inhoudelijke ontwikkeling minder snel dan gewenst. Voor verdere toelichting op dit onderwerp verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Minder en duidelijkere regels, doen wat nodig is			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Deregulering	☺	*nvt*	☺
Actie 2: Werken vanuit de bedoeling	☺	*nvt*	☺

Toelichting

Deregulering

We hebben de lijst met gemeentelijke monumenten verkleint. De eigenaren van die panden niet meer op de lijst staan hoeven nu aan minder regels te voldoen. Dat doen we ook vanuit het vertrouwen dat mensen die in pand met monumentale waarde wonen er zelf goed voor willen zorgen.

In 2022 is de nieuwe beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven vastgesteld en zijn de bijdragen die moeten worden betaald om een woning toe te voegen verminderd.

Vanuit de omvorming van het sociaal domein zijn een drietal pilots gestart. In elke kern werken we met een welzijnscoach en een praktijkondersteuner-jeugd in de huisartsenpraktijk, waarmee we passende hulp dichtbij en zonder indicatie kunnen bieden. Daarnaast zijn we gestart met de ‘Doorbraakmethode’. Dit lichten we hieronder toe.

Werken vanuit de bedoeling

Werken vanuit de bedoeling betekent dat de inwoner centraal staat in alles wat we doen. De gemeente is er voor de inwoners. Samen zorgen we ervoor dat het voor iedereen goed wonen, werken en leven is in Roerdalen. In alle begrotingsprogramma’s worden bijdragen geleverd. De omvorming in het sociaal domein is hier een voorbeeld van. Net als de manier waarop we onze communicatie en dienstverlening jaarlijks verbeteren. Door dorpsgericht te werken geven we samen met inwoners invulling aan concrete projecten en nieuwe vormen van samenwerking. We lichten dit uitgebreider toe bij actie 3: Experimenteerruimte.

Om complexe problematieken beter in beeld te krijgen en te kunnen verhelpen, werken we in het sociaal domein met de ‘Doorbraakmethode’. Met deze methode staat het oplossen van het complexe probleem van de inwoner centraal. We zoeken daarbij de grenzen van de wetgeving op om tot passende oplossingen te komen.

Voor de aanpak bestaanszekerheid praten we met inwoners en professionals over thema’s als armoede en schulden. In deze gesprekken bepalen we een gezamenlijke visie en ontstaat de aanpak die nodig is.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Meer samenwerken met inwoners en ondernemers			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Uitwerken van de begroting met inwoners	☺	*nvt*	☺
Actie 2: Aanbevelingen rekenkamercommissie uitvoeren	☺	*nvt*	☺
Actie 3: Experimenteerruimte	☺	☺	☺

Toelichting

Uitwerken begroting met inwoners

Waar mogelijk betrekken we inwoners bij de uitwerking van de begroting. Zowel bij de maken van nieuwe beleid, als bij de uitvoering. Dat deden we onder meer bij:

- Centrumplan Herkenbosch
- Ondernemersavond
- Energiecoaches
- Nieuwe mountainbike route
- Speeltuinprojecten in Posterholt en Montfort
- Vervangen bomen Wienkeskoel
- Aanpak ganzenoverlast vijver St. Odiliënberg
- Nieuw Mobiliteitsplan

Aanbevelingen rekenkamercommissie uitvoeren

Een van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie gaat over de rol van de raad en het advies aan college en organisatie om de gemeenteraad tijdig te betrekken. Dat hebben we onder meer gedaan met raadswerkgroepen voor de thema's afval, duurzame energie en mobiliteit. De klankbordgroep Roerdalen in Balans is in februari 2022 opgeheven. Daarnaast betrokken we de raad via informatieavonden of themabijeenkomsten:

- Doorontwikkeling Participatiewet (arbeidsparticipatie)
- Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER
- Gemeenschappelijke Regeling BsGW
- Voorkeursrecht gemeenten Bedrijventerrein A73
- Voorkeursrecht gemeenten Geitenhouderij (uitkoopregeling)
- Ruimtelijke procedures (m.n. kruimelgevallenregeling)
- Gemeenschappelijke regeling Westrom
- Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz
- Gemeenschappelijke regeling RUD LN
- Werkdruk politie
- Zonneveld Stationsweg Montfort
- Businesscase Zonneveld
- Tijdelijke huisvesting

De raadswerkgroep vergaderstructuur leverde een advies voor de nieuwe gemeenteraad. Ook de nieuwe raad stemt inmiddels af over de manier waarop de vergaderstructuur verder verbeterd kan worden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Hoe experimenteel was 2022?
Na de vertraging in 2021 vanwege Corona, zien we in 2022 een versnelling en toename van initiatieven die zijn gericht op vernieuwing en verandering. Hieronder een overzicht:

Reconstructie speeltuintjes
De programmabegroting van 2020 - 2023 besteedde een korte passage aan de reconstructie speeltuintjes. Die geeft sindsdien een toenemende impuls aan de kwaliteit van de openbare ruimte. Inbreng van inwoners maakt dat 'b*ewegen, ontmoeten, spelen en sporten' (*zonder dikke nota's) een nieuwe dimensie, organisatievorm en nieuw eigenaarschap krijgt.

In 2021 werd in *Herkenbosch* verkend of behoefte was aan een hondenspeelveld . Het leidde tot de oprichting van de stichting Hondenspeelveld Herkenbosch. De voortvarende aanpak zorgde voor de opening van het *eerste hondenspeelveld in Roerdalen*. Gelet op het grote aantal gebruikers van heinde en verre, voorziet het in een aanzienlijke behoefte.

De *kinderwijkraad Herkenbosch* nam de eerste stappen om *de openbare speelplek nabij de school* aan te pakken. Ambitie is een ontmoetingsplek voor alle leeftijden.

Voor de *stichting Samenspel* Montfort was 2022 het jaar van fondsen- en sponsorwerving. Maar ook van de start van de eerste uitvoeringsfase van het projectplan. In december werd de *skatebaan* opgeleverd. Na de ingebruikname van het *jeu-de-boules-parkje* aan de Dijk was dit een volgende zichtbare stap. Zo vindt de uitbouw en opwaardering van alle speeltuintjes in het dorp plaats.

In *Posterholt werd in juni 2022* de *Kwiek-beweegroute* officieel geopend. Ook werden de speelplekken aan de *Kloosterhof* en *Bolbergweg* opgeknapt. De *buurtverenigingen* namen hierbij initiatief en blijven betrokken bij de instandhouding en gebruik. Eind afgelopen jaar meldden zich inwoners om de *speelplek Reutje / Aerwinkel* passend in de omgeving op te waarderen.

In *Vlodrop* vond in november en december een dorpsraadpleging plaats. Daarmee werd inbreng van inwoners verzameld over de speelplekken in het dorp. Initiatiefnemers zijn jonge ouders en overige inwoners, die onder de naam '*Speel & ontmoet Vlorp'* de handschoen oppakken.

Binnen de *gemeentelijke organisatie* werken we steeds meer samen. Om ook bij te dragen aan de omvorming van de speeltuintjes. Dat doen collega's uit de teams Maatschappelijke Ontwikkeling, Openbare Werken en Vastgoed, Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling Juridische Zaken en Onderhoud Openbare Ruimte. Zo doen we steeds meer ervaring op in domein- en team-overstijgend samenwerken en Samen Doen met inwoners. De praktijk is een prima proeftuin om te leren hoe een andere overheid en organisatie zou kunnen werken.

Omvorming communicatie
Voor het samenwerkingsverband van dorpsbladen - gemeente - RoerdalenNU.nl was 2022 een proefjaar. Dat werd met lof van een toenemend aantal abonnees, adverteerders en digitale gebruikers succesvol afgesloten. Het komend jaar werken de initiatiefnemers toe naar de formalisering van structurele samenwerking.

Jeugd en jongeren
Een aantal initiatieven uit 2022 was gericht op of ontstaan uit jonge inwoners. Hieronder een schets:

Het Roertje is sinds april 2022 *dé lokale kinderkrant* voor alle kinderen van 7 tot en met 12 jaar. De krant komt uit in de gemeenten Roermond en Roerdalen. De krant is voor alle kinderen vrij beschikbaar en gratis. Ze draagt bij aan taal- en leesontwikkeling. Betrokkenheid bij de buurt. En leert omgaan met media, mediawijsheid en meningsvorming. Vanwege het succes van dit initiatief, zoeken we in de begroting 2024 naar mogelijkheden om onze financiële bijdrage structureel te verankeren.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

De initiatieven *Jongerenbus (Amigo's)* en *Express yourself* (jongeren en creatieve expressie) kwamen niet van de grond of stagneerden het afgelopen jaar. Ook omdat jongeren na Corona nog niet aanhaken.

Dorpspark Schepersheuvel
Het project Dorpspark Schepersheuvel is in het najaar van 2022 een nieuwe fase ingegaan. Inwoners en gemeente constateerden samen dat er in deze fase andere rollen en taken nodig zijn. Een duidelijke faciliterende rol van de gemeente. En het vergroten van de samenhang tussen de deelprojecten waarbij de samenwerkende partners de regierol hebben. Het samenwerkingscollectief werkt verder aan een gezamenlijk projectplan. Waar de (gedeelde) verantwoordelijkheid voor activiteiten, onderhoud en instandhouding van het dorpspark beschreven staat. Met het samenwerkingscollectief is er is 1 aanspreekpunt voor de gemeente. We gaan een overeenkomst sluiten met het samenwerkingscollectief.

Verduurzaming
In december 2022 tekende de *stichting Voedselbos Roerdalen* een 15-jarig pachtcontract met de gemeente voor een kavel in het *Flinke Ven* in Herkenbosch. De stichting stimuleert natuurontwikkeling in Roerdalen. Door samen te werken, kennis en specialisme bijeen te brengen en te delen. Een voedselbos is een door mensen gemaakte plantengemeenschap (planten, bomen en struiken). Het is te herkennen aan het hoge aantal eetbare soorten (denk aan fruit en noten).

Overheidsparticipatie (inwoners aan het roer)
Het groeiende netwerk, dat het Platform ApolloVitaal de afgelopen jaren in het Trefpunt Apollo op de been bracht, kreeg in 2022 meer vorm en inhoud.

In de eerste helft van 2022 verkende het Platform of en hoe inwoners en professionals gebruik maken van *data (gegevens)*. Dat gebeurde samen met specialisten Gegevensmanagement van het Servicecentrum MER, Wonen Limburg en Business Control van de gemeente Roerdalen. Mogelijk liggen er vakgebied- en organisatie-overstijgend kansen om informatie, kennis en ervaring te bundelen en delen. Maatschappelijke opgaven worden zo samen eerder en beter opgepakt.

Het gemeentelijke kunstwerk *de Fakkeldrager was in 2012 bij een diefstal vernield. Het* werd op initiatief van inwoners weer in ere hersteld. Én het kreeg een veilige plek in het voorportaal van het Trefpunt in Melick. Daar werd het op 25 mei feestelijk onthuld.

In augustus startte ROC Gilde de *Experimentele Mbo-opleiding Sociaal Werker* in het Trefpunt. Studenten en docenten ontwikkelen de studie samen. Lessen en stages vinden er letterlijk in de praktijk en het werkveld plaats. Dit kalenderjaar stond oriëntatie, bureau- en wijkonderzoek centraal.

In oktober werd het eerste *Alzheimer Café* in Roerdalen geopend. Het organiseert maandelijkse bijeenkomsten voor mensen met vormen van geheugenverlies en hun naasten. Het is een ontmoetingsplek voor tips en informatie over (omgaan met) Alzheimer. Het initiatief kon ontstaan door de samenwerking van ApolloVitaal, Proteion, de gemeente Roerdalen en Alzheimer Nederland.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Wat leerden we uit deze experimentele aanpak?

- *Verankeren samenwerking met inwoners*
  In vrijwel alle initiatieven nemen inwoners regie en verantwoordelijkheid voor maatschappelijke thema's (eenzaamheid, sociale samenhang, natuur, speel-beweeg-ontmoetingsplekken, gezondheid). Samen leren we stapsgewijs of en hoe de gemeente haar taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden kan ontvlechten. En tegelijkertijd en of en hoe inwoners hun bijdrage daaraan kunnen invlechten of zelfs overnemen.
- *Werken en omgaan met spelregels*
  Inwoners en gemeente zijn beide gebaat bij duidelijkheid aan de voorkant. Wat is het speelveld waarin een initiatief zich mag bewegen, hoe is het begrensd? Waarover gaat de gemeente, waarover gaan inwoners, waar gaan ze samen over en waarover niet? Welke spelregels gelden in welke situatie? Wat zijn financiële kaders, welke wetten en regels zijn van toepassing ? Is er een afbakening in de tijd, enz.
  Kaders en randvoorwaarden bevatten vaak specifieke termen als draagvlak, belang, maatwerk, bestemming, enz. Maar wanneer kun je spreken van draagvlak voor een plan? Wat is een algemeen belang en wat een maatschappelijk belang? Hoe kunnen we bereiken dat energie zich volop kan richten op de bedoeling? En er tegelijkertijd nauwelijks energie weglekt naar duiding van lastige termen.
- *Het begint met de relatie*
  Vertrouwen zit 'm in de relatie - naar elkaar toe - maar ook in het proces: samen plannen maken en ze aanpassen als dat beter is. Op inhoud loslaten is gemakkelijker als je elkaar vasthoudt. Vertrouwen aan het begin van een proces geeft rust en biedt zo ruimte om in te stappen. Ieder mag er zijn, brengt het eigen verhaal in en is van waarde. We nemen ook de tijd om onder woorden te brengen hoe de verhoudingen liggen. Want dat is belangrijk om te weten voor iedereen: wie mag wat doen? Wie gaat over wat? Hoe zijn verantwoordelijkheden verdeeld? Wie wil/kan wat doen? Goede vragen om hardop te stellen!

Wat we leren, vertalen we in 2023 in onze aanpak. Daarvoor gebruiken we het model meervoudige overheid. Dat geeft inzicht in de rolverdeling tussen inwoners en gemeente. We gaan hierover in 2023 in gesprek met de gemeenteraad.

Reguliere werkzaamheden

- Bestuursorganen ondersteunen.
- Bestuursondersteuning B&W.
- Bestuursondersteuning gemeenteraad/rekenkamer. In 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. In een verkiezingsjaar zijn er extra kosten, bijvoorbeeld voor het inwerkprogramma, extra vergaderingen en representatie.
- Burgerzaken.
- Bestuurlijke samenwerking.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Financieel

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 11.038	- 10.105	- 10.925	- 10.360	564 V
Baten	592	454	380	914	534 V
Saldo van baten en lasten	**- 10.446**	**- 9.651**	**- 10.545**	**- 9.447**	**1.098 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 1.000	-	-	-	-
Onttrekkingen	1.222	250	800	313	- 487 N
Mutatie reserves	**222**	**250**	**800**	**313**	**- 487 N**
Resultaat	**- 10.224**	**- 9.401**	**- 9.745**	**- 9.134**	**611 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Projecten digitale dienstverlening zijn geconcretiseerd in 2022, de hiermee gemoeide kosten zijn genomen en dit budget resteert. Zie ook mutatie in reserves.	68 V
Hogere kosten/afdrachten (rijks)leges . Zie ook baten.	- 22 N
Storting in de voorziening dubieuze debiteuren	- 86 N
De post onvoorzien (werkbudget raad) is in 2022 niet ingezet.	25 V
Actualiseren voorziening wethouders pensioenen, inclusief storting overdracht pensioenkapitaal en actualiseren wachtgeldvoorziening voormalig wethouders.	- 203 N
Lagere personeelslasten college van B&W	52 V
We hebben uit het gemeentefonds geld gekregen voor de kosten voor het invoeren van de Wet open overheid. We hebben de invoering van deze wet in MER-verband opgepakt. In 2022 is een start gemaakt met een nulmeting, impactanalyse en implementatieplan. Mede op basis van deze documenten geven we de invoering in 2023 verder vorm. Door de gezamenlijke aanpak en de gefaseerde invoering hebben we het beschikbare bedrag voor 2022 maar beperkt uitgegeven. In 2023 verwachten we hogere uitgaven voor de uitvoering van het implementatieplan.	92 V
Informatiebeveiliging. De inhuurkosten die begroot waren zijn niet gebruikt omdat deze taken nu door SC MER worden uitgevoerd (binnen de MER-begroting). In de begroting 2023 is dit bedrag niet meer opgenomen .	70 V
Vanaf 2022 kunnen medewerkers gebruik maken van de mogelijkheid om verlof te sparen. De werkgever moet voor de ingezette uren een voorziening verlofsparen vormen. Er hebben minder medewerkers gebruik gemaakt van deze mogelijkheid dan aangenomen, waardoor kan worden volstaan met een lagere storting.	70 V

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Ten aanzien van het overmatige verlofsaldo van medewerkers moet conform de BBV voorschriften een voorziening gevormd worden.	- 200 N
Werkkostenregeling (WKR) eindheffing 2022	- 29 N
Als werknemers thuiswerken, moet de werkgever zorgen voor goede en veilige arbeidsomstandigheden, zoals de inrichting van een werkplek. De regeling is in 2022 ingegaan en had een terugwerkende kracht tot 1 januari 2020. Op het hiervoor beschikbaar gestelde budget is slechts in beperkte mate een beroep gedaan.	44 V
Nauwelijks personeelslasten in het kader van organisatieontwikkeling. Zie ook mutatie reserves.	226 V
Lagere personeelslasten in het kader van het project Roerdalen in balans. Zie ook mutatie reserves.	201 V
Lagere personeelslasten als gevolg van effecten Corona in het begin van 2022 en arbeidsmarktomstandigheden. Zie voor verdere toelichting paragraaf bedrijfsvoering.	128 V
De ICT programmatuurkosten zijn lager dan verwacht o.a. de Oracle migratie en lagere kosten voor upgrades en ondersteuning.	52 V
Het voorlopig resultaat van het sc MER is positief. Dit resultaat is inmiddels verwerkt.	23 V
Totaal lasten	**511 V**
Baten	
Overdracht pensioenkapitaal, te storten in voorziening wethouders pensioenen.	364 V
Hogere UWV uitkering o.a. in verband met zwangerschappen.	29 V
Inkomsten i.v.m. detachering personeel en doorbelasting kosten bedrijfsvoering.	44 V
Opbrengst (rijks)leges o.a. voor naturalisaties, GPK's, reisdocumenten, huwelijken etc.	36 V
Rente verschil.	29 V
Restwaarde materieel.	20 V
Totaal baten	**522 V**
Mutatie reserves	
Lagere onttrekking aan reserve programma digitale dienstverlening i.v.m. lagere kosten.	- 68 N
Geen inzet reserve organisatieontwikkeling.	- 200 N
Minder inzet reserve Roerdalen in balans in verband met lagere uitgaven.	- 201 N
Totaal mutatie reserves	**- 469 N**
Overige afwijkingen	47 V
Totaal afwijkingen	**611 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Programma 8 Algemene middelen

Inleiding

In dit programma staat de financiële positie van de gemeente Roerdalen centraal. Een solide financiële positie is randvoorwaardelijk voor het realiseren van onze ambities. Er moet ruimte zijn om te investeren, zodat de leefbaarheid in onze gemeente duurzaam wordt versterkt. Het programma draagt vanuit dat oogpunt indirect bij aan de verbindende thema's.

Dit programma zorgt op zich zelf niet voor een solide financiële positie, maar we beschrijven hier wel het strategische doel in dit kader.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

***Een duurzaam gezonde financiële huishouding van de gemeente*.**

Wij willen een sluitende begroting met een gezond meerjarenperspectief. We streven naar jaarlijks repressief toezicht van de provincie.
We hebben voldoende middelen beschikbaar voor het opvangen van tegenvallers. Dat wil niet zeggen dat we een risicomijdende gemeente zijn. We hebben een bewuste risicohouding.
De schuldpositie van de gemeente bevindt zich op een verantwoord niveau.

We hebben voor 2022 repressief toezicht gekregen van de provincie.
Wel met in achtneming van de voorgenomen besparingen voortvloeiend uit project "Roerdalen in Balans". Dit project is uitgewerkt in de begroting 2021. Hierbij is het uitgangspunt dat in 2024 de structurele lasten weer in balans zijn met structurele inkomsten. Het is ondanks de verbeterde financiële positie belangrijk de ingeslagen weg van het project 'Roerdalen in Balans' verder te volgen, aangezien de voorgenomen besparingen noodzakelijk zijn om een sluitende begroting te realiseren.

We vinden de lastendruk voor de inwoners acceptabel. We streven naar zo veel mogelijk kostendekkendheid. Ofwel de gebruiker betaalt. Daarnaast nemen de algemene belastingen niet meer toe dan noodzakelijk is. Betreffende de OZB is er voor de komende jaren (tot en met 2024) een jaarlijkse verhoging van 3,5% voorgesteld in het kader van het project Roerdalen in Balans. Deze verhoging is voor het jaar 2022 doorgevoerd.

Meer informatie over de financiële positie van onze gemeenten is te vinden in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing, de paragraaf financiering en de paragraaf lokale heffingen. Hier zijn tevens de kengetallen weergegeven die hiermee samenhangen.

Dit programma zorgt op zich zelf niet voor een solide financiële positie, maar we beschrijven hier wel het strategische doel in dit kader.

Een duurzaam gezonde financiële huishouding van de gemeente

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Reguliere werkzaamheden

- Heffing en inning van belastingen (zie paragraaf lokale heffingen).
- Uitvoeren treasury functie (zie paragaaf financiering).
- Aandelenbeheer (zie paragraaf verbonden partijen).
- Analyse en berekeningen gemeentefonds.
- Financiële informatieverstrekking en - verantwoording

Financieel

bedragen x € 1.000

8. Algemene middelen	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 215	- 329	- 229	- 232	- 3 N
Baten	39.329	38.697	43.873	44.115	242 V
Saldo van baten en lasten	**39.114**	**38.369**	**43.644**	**43.883**	**239 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 6.012	- 64	- 2.342	- 3.070	- 728 N
Onttrekkingen	6.039	970	1.140	1.848	707 V
Mutatie reserves	**28**	**906**	**- 1.201**	**- 1.222**	**- 21 N**
Resultaat	**39.142**	**39.275**	**42.443**	**42.661**	**218 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

8. Algemene middelen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Geen afwijkingen.	
Totaal lasten	**-**
Baten	
De effecten van de decembercirculaire 2022 zijn niet meer verwerkt in de begroting 2022 evenals de bijstellingen van de gemeentefondsuitkering voorgaande jaren.	186 V
Meer opbrengst onroerendezaakbelasting (woningen en niet-woningen).	76 V
Minder belastingopbrengst overnachtingen arbeidsmigranten. Voor 2022 waren diverse nieuwe locaties voorzien, echter zijn deze nog niet tot uitvoering gebracht. Vandaar dat de inkomsten lager uit zijn gevallen.	- 48 N
Meer dividend BNG.	17 V
Totaal baten	**231 V**
Mutatie reserves	
Lagere onttrekking aan de reserve dekking investering economisch nut, i.v.m. lagere kapitaallasten	- 16 N
Totaal mutatie reserves	**- 16 N**
Overige afwijkingen	3 V
Totaal afwijkingen	**218 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Algemene dekkingsmiddelen

In de eerste 7 programma's zijn de specifieke baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook nog baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen en opbrengsten van aandelen en obligaties; de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. We lichten deze posten hier toe.

Belastingen en Waardering Onroerende Zaken (WOZ)
Voor een nadere toelichting op de lokale heffingen verwijzen we naar de paragraaf lokale heffingen.

Gemeentefondsuitkering
De gemeentefondsuitkering bestaat uit drie onderdelen:

- algemene uitkering;
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen, hierbij maken we verschil tussen de uitkeringen sociaal domein en de overige uitkeringen;
- aanvullende uitkeringen.

Onderstaand is te zien hoe de opbouw is:

bedragen x € 1.000

Gemeentefondsuitkering	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Algemene uitkering	29.921	30.180	34.372	34.448	75 V
Integratie uitkering Sociaal deelfonds	3.750	3.404	3.628	3.628	-
Integratie en decentralisatie-uitkeringen (incl. bommenregeling en IUSD)	994	437	1.127	1.230	103 V
Totaal Gemeentefondsuitkering	**34.665**	**34.021**	**39.127**	**39.306**	**178 V**
Compensatie uitkerings- en uitvoeringskosten Corona	-	-	-	-	-
Verrekening voorgaande jaren	37	-	-	8	8 V
Totaal Algemene uitkering	**34.702**	**34.021**	**39.127**	**39.314**	**186 V**

De begroting is gebaseerd op de stand van de septembercirculaire 2022. Over de belangrijkste effecten (energietoeslag en bijzondere bijstand, € 398.000) van de decembercirculaire 2022 bent u al geïnformeerd bij de behandeling van de septembercirculaire 2022. De belangrijkste verdere verschillen tussen de begroting en de rekening zijn de vergoedingen corona-effecten (€ 92.000), hoeveelheidsverschillen en verrekening voorgaande jaren (€ 8.000), en compensatieregeling voogdij 18+ (€29.000).

In totaliteit hebben we in 2022 als compensatiepakket coronacrisis € 248.000 ontvangen via het gemeentefonds (zie onderstaand staatje voor de opbouw hiervan). In de coronaparagraaf is een compleet overzicht weergegeven met de middelen verkregen uit het gemeentefonds en andere regelingen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

(bedragen * € 1000)

Omschrijving	bedrag	Opmerkingen
Gemeentelijk schuldenbeleid	23	
Bijzondere bijstand + uitvoeringskosten	14	
Aanvullende pakket re-integratie	7	
Impuls re-integratie	20	
Lokaal cultuuraanbod	35	Door het Rijk betaald in 2021, echter subsidies verstrekt door de gemeente in 2022
Gemeenteraadsverkiezingen	46	
Integratie mutatie participatie	15	Deze middelen zijn doorbetaald aan de GR Westrom
Inkomstenderving 2021	65	
Continuïteit van zorg	24	
Compensatie coronacrisis uit gemeentefonds	**248**	

Treasury
Gemeente Roerdalen ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen, omdat we aandelen bezitten in onder andere de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Enexis BV. Voor de raming van het dividend is uitgegaan van de ontvangsten over eerdere jaren.
In 2022 hebben we dividend van de BNG ontvangen over het jaar 2021. Dit bedraagt € 39.000.

Naast het dividend over de aandelen, valt hier ook de beleggingsopbrengst van de obligaties onder. Door invoering van het schatkistbankieren, mag de gemeente vrijgevallen obligaties niet opnieuw beleggen. Dit heeft tot gevolg dat onze rente-inkomsten afnemen. In 2022 zijn er 3 obligaties vrijgevallen.

Voor een nadere toelichting op treasury verwijzen we naar de paragraaf financiering.

Onvoorzien
We hebben in de begroting een bedrag van € 75.000 op voor onvoorziene uitgaven opgenomen.
De criteria voor het inzetten van de post onvoorzien zijn als volgt:
- het betreft niet-beïnvloedbare uitgaven;
- waarvoor geen compensatie mogelijk is binnen het programma;
- die incidenteel zijn;
- onvoorzienbaar waren en;
- die onuitstelbaar en onvermijdbaar zijn.

In 2022 is de post onvoorzien ingezet voor de benodigde systeemaanpassing bij de BsgW bij de implementatie van de nieuwe afvalheffingssystematiek .

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

PARAGRAFEN

Het karakter van een paragraaf in de programmabegroting is dat het een onderwerp behandelt dat invloed heeft op meerdere programma's van de begroting.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Paragraaf over Corona

Het begin van 2022 werd nog beïnvloed door de nasleep van de coronapandemie. Half januari gingen de scholen weer open, gevolgd door de restaurants, concertzalen en theaters eind januari. Langzaam werden verdere beperkingen afgebouwd tot in mei de laatste beperking werd teruggedraaid.
Deze maatregelen hebben in 2022 de inwoners maar beperkt beïnvloed. De financiële gevolgen betreffende corona zijn erg meegevallen. Op dit moment waart het virus nog rond, echter heeft het zijn grootste kracht verloren, waardoor de vele beperkingen niet meer nodig zijn.

Maatschappelijke gevolgen
De beperkende maatregelen van het Rijk hebben alle inwoners van Roerdalen geraakt, van jong tot oud. Deze maatregelen zijn in 2022 uit gefaseerd, hierdoor zijn de directe gevolgen in 2022 zeer beperkt geweest. Het leven kwam al vrij snel weer op gang. Echter ebben de gevolgen van deze crisis nog altijd na, zoals jongeren met psychische problemen of een onderwijsafstand of mensen met langdurige gezondheidsklachten. Ook zijn door het verstoren van de productie- en logistieke keten de kosten voor het levensonderhoud gestegen.

Gevolgen voor de gemeentelijke inzet
Corona zorgde ook in 2022 zowel ambtelijk als bestuurlijk voor beperkt extra werk. Een deel van dit werk wordt uitgevoerd voor het Servicecentrum MER. Het gaat bijvoorbeeld om de uitvoering van de ondersteuningsregelingen van het Rijk (zoals TOZO/BBZ). We hebben afgelopen jaar vooral extra capaciteit ingezet op de ondersteuning van ondernemers, verenigingen en cultuur.
Digitaal werken is inmiddels vanzelfsprekend geworden. We zorgden er onder andere via digitale organisatiebijeenkomsten voor dat onze medewerkers met elkaar en de organisatie verbonden bleven.

Financiële gevolgen
Voor het opvangen van financiële tegenvallers als gevolg van corona heeft het Rijk compensatiepakketten coronacrisis beschikbaar gesteld, die we via het gemeentefonds hebben ontvangen.
In totaliteit hebben we € 248.134 ontvangen. Het totale nadeel in 2022 als gevolg van de coronacrisis was € 154.371. Per saldo hebben we dus een voordeel van € 93.763.
In onderstaande tabel is per onderdeel aangegeven welke extra inkomsten we hebben gehad en welk effect er op de reguliere uitgaven en inkomsten is geweest in 2022. Na de tabel lichten we een aantal posten nog toe.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Omschrijving	Pr.	Compensatie pakket via gemeentefonds uitkering	Overige	Totaal ontvangen	Hogere uitgaven	Lagere uitgaven	Lagere inkomsten	Terugbetalings verplichting aan het Rijk	Resultaat
Buurt- en dorpshuizen & Lokale culturele voorzieningen	1	35.000	-	35.000	34.279	-	-	-	721 V
Bijzondere bijstand Zelfstandigen (Bbz)	2	3.000	-	3.000	-	-	-	-	3.000 V
Hulp en ondersteuning bij schulden- en armoedeproblematiek t.g.v. crisis, gemeentelijk schuldenbeleid	2	22.528	-	22.528	6.545	-	-	-	15.983 V
Hulp en ondersteuning bijschulden- en armoedeproblematiek t.g.v. crisis; bijzondere bijstand	2	11.264	-	11.264	11.264	-	-	-	-
Intensiveren dienstverlening re-integratie	2	26.349	-	26.349	-	-	-	-	26.349 V
Integratie mutatie Participatie (sociale werkvoorziening)	2	15.049	-	15.049	15.049	-	-	-	-
Continuïteit van zorg: meerkosten Wmo	2	24.000	-	24.000	30.007	-	-	-	- 6.007 N
Continuïteit van zorg: meerkosten Jeugd	2	-	-	0	15.467	-	-	-	- 15.467 N
Controle coronatoegangbewijzen (via VRLN)	3	353	-	353	-	-	-	-	353 V
Verkiezing	7	45.591	-	45.591	41.759	-	-	-	3.832 V
Inkomstenderving 2021	8	65.000	-	65.000	-	-	-	-	65.000 V
			-	248.134	154.371	-	-	-	93.763 V

Lokale culturele voorzieningen
In totaal bedroeg het budget voor de ondersteuning van lokale culturele voorzieningen, buurt- en dorpshuizen en vrijwilligersorganisaties in 2022 €35.000. Deze middelen zijn ontvangen in 2021, echter is er besloten bij de raadsvergadering van 10 maart 2022 om de middelen over te hevelen naar 2022. Deze zijn ingezet voor de uitvoering van de subsidieregeling “Tijdelijke subsidieregel coronasteun lokale culturele infrastructuur”.

Participatie: Sociale werkbedrijven.
Er is door het rijk een bijdrage geleverd voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven. Conform afspraak hebben we dit bedrag doorbetaald aan de Westrom.

Meerkosten gemeenteraadsverkiezingen
Van het rijk hebben we € 45.591 ontvangen ter compensatie voor de extra kosten die gemaakt zijn ten gevolge van extra corona maatregelen in maart 2022 bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Inkomstenderving 2021
Het Rijk compenseert gemeenten voor de derving van inkomsten door covid-19 in 2021. De compensatie betreft voor Roerdalen de volgende posten: toeristenbelasting, evenementenleges en kwijtschelding / oninbaar verklaren lokale heffingen als gevolg van corona. De compensatie vindt plaats op basis van het verschil tussen begrote en gerealiseerde inkomsten, waarbij eventuele meevallers ten opzichte van de begroting worden gesaldeerd met de derving.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Paragraaf Bedrijfsvoering

Ontwikkelingen MER samenwerking bedrijfsvoering
In 2022 is voor het eerst gewerkt met een uitvoeringsprogramma voor de teams van HRM, Financiën en Informatisering binnen het Servicecentrum MER. Een belangrijk aandachtspunt is afgelopen jaar het stroomlijnen van de processen en de kwaliteitsverbetering van de dienstverlening geweest.

Het stroomlijnen van de processen is binnen HRM opgepakt bij de uitrol van het nieuwe personeelspakket. In 2023 vindt hierop een verdere verdieping plaats.

Binnen Financiën zijn de processen rondom de administratieve uitvoering zoveel mogelijk geharmoniseerd. De overige processen worden meegenomen bij de invoering van het nieuwe financiële pakket in 2023.

In 2020 is het bedrijfsplan informatisering vastgesteld. In dit bedrijfsplan is weergegeven wat Servicecentrum MER doet op het gebied van Informatisering voor de klantorganisaties, welke producten en diensten Servicecentrum MER levert en wat daarvoor nodig is.
In 2022 zijn naast de producten en diensten die regulier worden geleverd verschillende projecten uitgevoerd die leiden tot kwaliteitsverbetering of stroomlijning. Een aantal projecten die in dit kader zijn uitgevoerd zijn:

- Impactanalyse en voorbereiding implementatie Microsoft Office 365;
- Netwerksegmentatie en vervanging firewalls;
- Implementatie MER breed werkplekconcept;
- Verbetering gegevensveiligheid (informatiebeveiliging en privacy);
- Opstellen en starten met uitvoering Verbeterplan Informatiebeheer.

Het harmoniseren, standaardiseren en digitaliseren van werkwijzen, oplossingen en aanpak zijn hierin een succesbepalende factor gebleken.

Op basis van het onderzoek dat is gedaan naar de efficiency op het gebied van bedrijfsvoering zijn er in 2021 21 opgaven bepaald over de verbetering hiervan. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat we niet meer werken vanuit een opdrachtnemer-opdrachtgever relatie maar van uit partnerschap. Dit hebben we afgelopen jaar met elkaar vastgelegd en verder vormgegeven.

Een onderdeel van “Roerdalen in balans” zijn de besparingen die door de samenwerking met de drie gemeenten in het SC MER op het gebied van bedrijfsvoering gerealiseerd moeten worden. De besparing die voor 2022 gerealiseerd moesten waren bedroegen € 62.500 voor het aandeel van Roerdalen. In de begroting van het SC MER bedroeg de besparing voor Roerdalen al € 126.613. Daarnaast is van het SC MER over 2022 een bedrag terugontvangen van € 145.600 voor het onderdeel bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling
De organisatieontwikkeling heeft de laatste jaren vorm gekregen in het programma Andere overheid, onder het motto ‘Samen doen!’. De essentie ligt ook vast in onze missie ‘Bijdragen aan het geluk en de levenskwaliteit van alle inwoners en bezoekers’ en in de kernwaarden ‘respect en gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid’.

Alle teams bezig zijn geweest met hun verdere ontwikkeling. Doel hiervan is om binnen de teams de verantwoordelijkheden en de rollen beter te verdelen, waardoor we inhoudelijke sturing en verantwoordelijkheid beter binnen de teams wordt verankerd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Via de methodiek van lean werken aan verbetering van werkprocessen. In 2022 heeft het lean verbeterteam Bomenbeheer mooie resultaten geboekt in het verbeteren van de registratie van gegevens met betrekking tot bomenbeheer. Ook is de samenwerking tussen de teams OW&V en Onderhoud op dit terrein verder verbeterd.

Het financiële dashboard, waar we in 2021 mee zijn begonnen, is afgelopen jaar verder uitgerold en heeft geleid tot meer financieel bewustzijn. Ook het geleid tot het inzicht dat het bespreken van financiële gegevens niet tot het volledige inzicht in het realiseren van onze doelstellingen leidt. Als vervolg opdracht wordt er gewerkt aan een advies voor nodig is om over een langere periode op sturing op inhoudelijke resultaten, in combinatie met financiële resultaten, te kunnen werken. Ter verbetering van de interne dienstverlening is in 2022 meer aandacht geweest voor de periodieke overleggen tussen de financieel consulenten, teamleiders en business controllers. Gevolg is dat collega's elkaar meer opzoeken en de samenwerking is verbetert.

Met bovenstaande organisatieontwikkeling worden de uitgaven voor personeel de komende jaren verminderd conform de taakstelling 'Roerdalen in balans'. Voor 2022 betekende dit dat we op onze formatie (en dan met name de overhead) een besparing hebben gerealiseerd van € 100.000 ten opzichte van 2020.

In 2022 hebben we de ingeslagen weg van hybride werken verder vorm gegeven. Er zijn thuiswerkovereenkomsten gekomen en verdere facilitering van zowel de inrichting van thuiswerkplekken als facilitering op kantoor hebben plaatsgevonden. In 2023 wordt de inrichting van het kantoor verder opgepakt.

Gegevensveiligheid (informatiebeveiliging en privacy)
De term Gegevensveiligheid is de verzamelnaam voor informatiebeveiliging en privacy. Bij beide onderwerpen moeten de MER organisaties minimaal voldoen aan wettelijke verplichtingen. Bij informatiebeveiliging is dat de BIO (Baseline Informatievoorziening Overheid) en bij privacy de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Het gaat hierbij om risicobeheersing, niet om het uitsluiten van ieder laatste risico. Bij informatiebeveiliging gaat het vooral om organisatierisico's, terwijl het bij privacy vooral gaat om risico's voor burgers en medewerkers.

Vanaf 2022 zijn de regie op gegevensveiligheid en de invulling van de gegevensveiligheid adviesrollen belegd bij het SC MER in het kernteam Gegevensveiligheid. De gegevensveiligheid organisatie is opnieuw vormgegeven en er zijn nieuwe uitvoering- en beheerprocessen ingericht. Deze zijn geharmoniseerd tussen de MER organisaties, waardoor er beter kan worden samengewerkt. Ook is nieuw gezamenlijk beleid ontwikkeld op het gebied van gegevensveiligheid, waarvan een deel inmiddels is vastgesteld en geïmplementeerd. Het bewustwordingsprogramma is in 2022 onveranderd doorgezet. De dienstverlening van de gegevensveiligheid adviseurs is dichter bij de werkvloer gebracht, waardoor we de eerste verbeteringen zien in het betrekken van het onderwerp gegevensveiligheid in nieuwe organisatieontwikkelingen.

Er zijn ook knelpunten. Door de toename van taken voor het kernteam gegevensveiligheid zijn er capaciteitsbeperkingen ontstaan, waardoor sterk geprioriteerd moet worden. Het kernteam richt zich op processen met een hoog gegevensveiligheid risico, terwijl de behoefte van de vakafdelingen vaak ligt bij brede praktische ondersteuning. Het kernteam gaat het management nauwer betrekken bij de prioritering.

In de jaarlijks verplichte zelfevaluatie op het gebied van gegevensveiligheid (ENSIA) verklaart het college in control te zijn. Een onafhankelijke audit over deze verklaring laat zien dat die verklaring juist is. In het evaluatieproces hebben we in 2022 een efficiencyslag gemaakt. We bereiden ons hiermee voor op een toenemende auditlast door de verdergaande digitalisering. Uit de evaluatie

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

over 2022 komt naar voren dat de restrisico's acceptabel zijn. Verbeterpunten bestaan met name op het gebied van de aantoonbaarheid van het naleven van normenkaders. De evaluatie laat ook zien dat we de Basisregistratie Ondergrond onvoldoende geïmplementeerd hebben en achter lopen op de landelijke ontwikkeling van deze basisregistratie.

De impact van beveiligingsincidenten en datalekken is in 2022 tot een minimum beperkt gebleven. De MER organisaties zijn afgelopen jaar doelwit geweest van gerichte cyberaanvallen, maar door de bestaande en in 2022 verbeterde technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen hebben deze geen impact gehad op de dienstverlening. De aanvallen tonen wel aan dat we een doelwit zijn en onze technische en organisatorische maatregelen continu moeten verbeteren.

Wet Open Overheid
Conform artikel 3.5 , de openbaarheidsparagraaf, van de Wet Open Overheid beschrijven we hierbij wat we gedaan hebben aan de uitvoering van de Wet Open Overheid.
In 2022 hebben we een analyse laten uitvoeren ten aanzien van wat de Wet Open Overheid van ons als gemeente vraagt. Ook geeft de analyse inzicht in de mate waarin medewerkers die met de WOO in aanraking kunnen komen bekend zijn met wat van hen verwacht wordt.
Vooruitlopend op de WOO worden in Roerdalen de collegevoorstellen en besluiten actief openbaar gepubliceerd op internet.
Verder is er met betrekking tot één van de informatiecategorieën uit de actieve openbaarmaking een werkafspraak gemaakt over uitzonderingsgronden.
Tenslotte hebben we de applicatie WhatsApp uitgesloten als formeel communicatiekanaal.

Frauderisico
Het college van gemeente Roerdalen is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij, zowel intern als extern, loopt bij het uitvoeren van haar activiteiten en haar dienstverlening.
Daarom zijn we in 2022 gestart met het opstellen van een het beleidskader rondom frauderisico. Dit hebben we MER breed opgepakt. Hiertoe is er een werkgroep risicomanagement en -fraude samengesteld met medewerkers van de drie gemeenten en van de MER. Ook is er een eerste analyse opgesteld.
Er is een externe contactpersoon bedrijfsmaatschappelijk werk en een externe vertrouwenspersoon aangesteld, zodat medewerkers veilig eventuele misstanden kunnen melden.
Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa.
En voor de gemeente Roerdalen heeft informatiebeveiliging vanuit perspectief van continuïteit, fraude en privacy en de daarmee samenhangende reputatie een hoge prioriteit.
Veel zaken op het gebied van het voorkomen van fraude en veiligheid zijn, zoals al vermeld, inmiddels voorbereid en uitgewerkt. In 2023 wordt hier verder vorm aangegeven.

Personeel
Er is in toenemende mate sprake van krapte op de arbeidsmarkt, ook onze ambtelijke organisatie heeft hier last van. Daarom maken we gebruik van junior functies die worden begeleid door ervaren krachten. Vanuit de junior functies ontstaan er doorstroommogelijkheden naar andere functies. Als het echt niet lukt om een vacature tijdig in te vullen en de werkzaamheden wel door moeten gaan huren we tijdelijk capaciteit in om taken uit te voeren of leggen we opdrachten bij externen.

De ambtelijke organisatie van de gemeente Roerdalen bestaat uit 98,14 fte (fulltime-equivalenten). Dit is inclusief de griffie, tijdelijke extra formatie voor projecten en tijdelijke extra inzet.

In onderstaande tabel is de verdeling van alle fte's over de verschillende teams opgenomen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Formatie	31-12-2021	Begroting 2022			31-12-2022		
		Structureel	Tijdelijk	Totaal	Structureel	Tijdelijk	Totaal
Directie	1,00	1,00	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00
Team programmamanagement	3,50	3,50	0,00	3,50	3,50	0,00	3,50
Team concerncontrol	5,83	4,83	1,00	5,83	4,83	1,00	5,83
Team dienstverlening	19,65	20,43	0,00	20,43	20,60	0,00	20,60
Team bestuurszaken	9,61	9,11	0,00	9,11	9,11	0,00	9,11
Team MO	8,87	8,87	0,00	8,87	8,87	0,00	8,87
Team onderhoud	18,00	18,00	0,00	18,00	18,00	0,00	18,00
Team openbare werken en vastgoed	13,56	12,25	1,31	13,56	13,25	1,31	14,56
Team REO	14,67	11,95	2,72	14,67	12,95	1,72	14,67
Griffie	2,00	2,00	0,00	2,00	2,00	0,00	2,00
Formatie in fte totaal	96,69	91,94	5,03	96,97	94,11	4,03	98,14

Op 31-12-2022 waren niet alle functie ingevuld met vaste medewerkers. De daadwerkelijke bezetting op dat moment was 90,44 fte. Als we over heel 2022 kijken was de gemiddelde bezetting 89,85 fte (2021: 89,94 fte). In onderstaand overzicht is de bezetting over de verschillende team opgenomen.

Fte's tov bezetting	31-12-2022	
	FTE's	Bezetting
Directie	1,00	1,00
Team programmamanagement	3,50	3,00
Team concerncontrol	5,83	5,34
Team dienstverlening	20,60	20,02
Team bestuurszaken	9,11	9,84
Team MO	8,87	7,62
Team onderhoud	18,00	17,00
Team openbare werken en vastgoed	14,56	11,67
Team REO	14,67	12,95
Griffie	2,00	2,00
Formatie in fte totaal	98,14	90,44

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage is in 2022 voor het eerst in vier jaar weer toegenomen. Het langdurend en extra langdurend verzuim is heeft nog steeds het grootste aandeel in het totale verzuim. Dit is nauwelijks beïnvloedbaar verzuim en is vaak niet of niet alleen werk gerelateerd. We zien wel een toename van het kortdurend en middellang verzuim en ook de meldingsfrequentie is afgelopen jaar toegenomen.

Als we over de afgelopen jaren kijken dan is het verzuimpercentage in vergelijkbare gemeenten in de periode van 2018 tot en met 2021 gestegen met 1%, terwijl het in onze gemeente in die zelfde periode met 1,8% was gedaald. Gekeken naar de duurklasse liggen we nu meer in lijn met vergelijkbare gemeenten. Wel was tot 2021 ons middellang verzuim in Roerdalen aanzienlijk lager.

Verzuimcijfers	2021	2022
verzuimpercentage	8,17%	9,41%
melidngsfrequentie	0,86	1,34
kortdurend verzuim (1 t/m 7 dagen)	0,51%	0,79%
middellang verzuim (8 t/m 42 dagen)	0,45%	1,31%
langdurend verzuim (43 t/m 365 dagen)	4,72%	4,14%
exrra lang verzuim (meer dan 365 dagen)	2,50%	3,17%

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

BBV Indicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op de nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard “Besluit Begroting en Verantwoording”. Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld. Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.
Deze indicatoren worden dus niet ontsloten via waarstaatjegemeente.nl.

1. Formatie
2. Bezetting
3. Apparaatskosten
4. Externe inhuur
5. Overheadkosten

Indicator	Toelichting	2021	2022
Formatie	De toegestane formatie in fte's per 1.000 inwoners	4,70	4,77
Bezetting	De werkelijke bezetting in fte's per 1.000 inwoners	4,37	4,37
Apparaatskosten	De apparaatskosten per inwoner	€ 468	€ 469
Externe inhuur	Kosten externe inhuur als % van de totale loonsom + kosten inhuur externen	20,1%	20,9%
Externe inhuur exclusief Groenbedrijf	Kosten externe inhuur als % van de totale loonsom + kosten inhuur externen	15,9%	17,2%
Overhead	De kosten voor de overhead als % van de totale lasten	15,2%	13,0%

Formatie

De indicator is gestegen van 4,70 naar 4,77 door daling van het aantal inwoners van 20.574 naar 20.558. Het aantal toegestane fte’s is gestegen van 97 naar 98.

Bezetting

De indicator is gelijk 4,37 gelijk aan vorig jaar. De bezetting is nagenoeg gelijk gebleven terwijl het inwonertal licht is gedaald. Er is nog steeds sprake van vacatureruimte die moeilijk in te vullen is.

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten)

Kosten die gemaakt worden om de gemeentelijke organisatie in stand te houden en te laten functioneren.
De indicator is licht gestegen van € 468 naar € 469 per inwoner door een stijging van de apparaatskosten en een daling van het aantal inwoners.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

De stijging van de apparaatskosten van € 9.629.000 in 2021 naar € 9.650.000 in 2022 wordt veroorzaakt door:

• Personele lasten, inhuur, cao, etc.	€	107.000	
• Lease- en I&A kosten	€	70.000	-/-
• Huisvesting en facilitaire diensten	€	86.000	
• Buitendienst incl. huisvesting	€	28.000	
• Organisatieontwikkeling	€	130.000	-/-
	€	21.000	

Externe inhuur
De indicator is gestegen van 20,1% naar 20,9% doordat de inhuurkosten sterker stijgen dan de totale loonsom. Wanneer de kosten voor detachering via Westrom voor o.a. het Sociaal Groenbedrijf weggelaten worden dan is er een stijging van 15,9% naar 17,2%.
De totale kosten voor de inhuur van externen stijgt van € 1.665.000 in 2021 naar € 1.771.000 in 2022 voornamelijk door meer inhuur voor de invulling van vacatureruimte en vervanging ziekte, ouderschap. Inhuurkosten t.b.v. incidentele projecten zijn buiten beschouwing gelaten.
Overheadkosten
Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces en organisatiekosten die niet rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de taakvelden van de organisatie, zoals lastenmanagement, ICT, P&O, facilitaire zaken, kosten van de accountant, fiscalist en advocaat, leasekosten, energiekosten, verzekeringen.

De indicator daalt van 15,3% naar 13,0%. De overheadkosten zijn fors gedaald. Daarnaast worden de kosten ook nog eens gedeeld door minder inwoners.
De daling van de kosten voor de overhead van € 8.281.000 2021 naar € 7.643.000 in 2022 wordt veroorzaakt door:

• Personele lasten, inhuur, cao, etc.	€	147.000	
• Lease- en I&A kosten	€	70.000	-/-
• Huisvesting en facilitaire diensten	€	101.000	
• MER bijdrage	€	686.000	-/-
• Organisatieontwikkeling	€	130.000	-/-
	€	638.000	-/-

Rechtmatigheid
Tot nu toe rapporteert de accountant over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarstukken. Vanaf het boekjaar 2023 rapporteren wij over rechtmatigheidsfouten en eventuele onduidelijkheden. Deze verantwoording vindt plaats door het opnemen van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken. Dit betekent dat wij rechtstreeks aan uw raad verantwoording gaan afleggen over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente.

Voor een goede verantwoording is het van belang dat de interne beheersing van de processen op orde is. Hoe beter de interne beheersing is hoe minder interne controle nodig is om de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen.
In 2022 zijn we gestart met de implementatie van deze wijziging.

Een belangrijk onderdeel van de rechtmatigheid is de analyse begrotingsrechtmatigheid.
De kaders hiervoor zijn in het ‘controleprotocol voor de accountantscontrole jaarrekening van de gemeente Roerdalen’ opgenomen. Op basis hiervan is van de lastenoverschrijdingen groter dan 3% ten opzichte van de lasten getoetst of deze, voor het rechtmatigheidsoordeel (on)rechtmatig zijn.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Daarnaast zijn op grond van de gemeentewet (artikel 189, vierde lid) alle overschrijdingen op de lasten – ten opzichte van de begroting na wijzigingen – onrechtmatig. Ondanks dat strikt genomen alle overschrijdingen op de lasten op programmaniveau onrechtmatig zijn, kunnen bepaalde afwijkingen buiten het rechtmatigheidsoordeel vallen; bijvoorbeeld als een overschrijding binnen de beleidskaders van de raad past of wanneer hier direct gerelateerde inkomsten tegenover staan. Voor 2022 is alleen binnen het programma 8 een overschrijding. Deze valt binnen de marge van 3%.

bedragen x € 1.000

Overzicht programma's	Actuele Begroting	Rekening 2022	Toegestaan verschil (3%)	Werkelijk verschil	Actie
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 5.072	- 4.933	- 152	139	Voordelig verschil; geen toelichting.
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 26.134	- 25.893	- 784	241	Voordelig verschil; geen toelichting.
3. Veilige dorpen	- 2.416	- 2.284	- 72	132	Voordelig verschil; geen toelichting.
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 2.921	- 2.402	- 88	519	Voordelig verschil; geen toelichting.
5. Woonomgeving	- 8.076	- 5.465	- 242	2.611	Voordelig verschil; geen toelichting.
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 7.464	- 7.216	- 224	248	Voordelig verschil; geen toelichting.
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 10.925	- 10.360	- 328	565	Voordelig verschil; geen toelichting.
8. Algemene middelen	- 229	- 232	- 7	- 3	Nadeel is niet groter dan toegestaan
Totaal Lasten	**- 63.236**	**- 58.786**		**4.450**	

Bovenstaande tabel geeft geen aanleiding voor verdieping.

Overzicht investeringen

bedragen x € 1.000

Lopende en nieuwe Investeringen		*	Investeringen Begroting 2022	Investeringen Jaarrekening 2022	Verschil	
P1	Investeringskrediet MFA Vlodrop	2	1.983	67	1.916	Overige materiële uitgaven
P1	Leningen		1.572	24	1.548	Overige langlopende leningen
P4	Aankoop grond(-en)	1	1.568	477	1.091	Gronden en terreinen
P4	Duurzaamheid	1	432	59	373	Machines, apparaten en installaties
P5	Holsterveld		16	- 34	50	Kosten onderzoek en ontwikkeling
P5	Dorpshuis De Harch		427	-	427	Bijdragen aan activa van derden
P5	Martinusschool		77	-	77	Kosten onderzoek en ontwikkeling
P5	Wienkeskoul III		30	-	30	Kosten onderzoek en ontwikkeling
P5	De Wiejerd II	1	127	71	56	Grond-,weg-, waterbouwkundige werken
P5	Woonwagencentra	1	829	62	767	Woonruimten
P6	Gemeentewerf		68	31	37	Kosten onderzoek en ontwikkeling
P6	Gemeentewerf	1	1.105	3	1.102	Bedrijfsgebouwen
P6	Uitvoering GRP	1	1.476	690	786	Grond-,weg-, waterbouwkundige werken
P6	Machines en apparaten	1	369	157	212	Machines, apparaten en installaties
P6	Vervoermiddelen	1	255	227	28	Vervoermiddelen
P6	Speeltuinen	1	169	20	149	Overige materiële uitgaven
P6	Reconstructie wegen	2	11.828	3.172	8.656	Grond-,weg-, waterbouwkundige werken
P6	Renovatie bomen	2	312	10	302	Overige materiële uitgaven
P6	Uitvoering GRP		4.013	364	3.649	Grond-,weg-, waterbouw
Totaal			**26.656**	**5.400**	**21.256**	
Totaal investeringen			**26.656**	**5.400**	**21.256**	

** 1 = economisch nut; 2 = maatschappelijk nut*

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het grondgebied van de gemeente Roerdalen beslaat een oppervlakte van ongeveer 88,5 km².
Hier wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. De gemeente heeft daarbij de directe zorg voor de noodzakelijke infrastructuur zoals wegen, riolering, bruggen, groen, openbare verlichting, sport- en spelfaciliteiten en een aantal gebouwen.
Een groot deel van het vermogen van de gemeente bestaat uit deze kapitaalgoederen. Deze bevinden zich meestal op, maar ook onder de grond. Op deze kapitaalgoederen wordt over meerdere jaren afgeschreven.
De levensduur wordt gemaximaliseerd door planmatig en adequaat onderhoud aan de kapitaalgoederen te plegen. De kapitaalgoederen bepalen grotendeels de kwaliteit van de openbare ruimte. In deze paragraaf worden de kaders gesteld voor het onderhoud van de infrastructuur.

Riolering en water

Begin 2022 is het GRP 2022-2026 vastgesteld. Hiermee hebben we het kader op het gebied van riolering en water geactualiseerd. In dit nieuwe GRP is ook gekeken naar de veranderende klimatologische omstandigheden en is de duurzaamheid binnen de waterketen meer geborgd. Hiermee heeft het afkoppelen van hemelwater om zo water vast te houden, de riolering te ontlasten en droogte tegen te gaan, een vaste plek gekregen binnen de integrale projecten.

Voor het onderhoud aan en vervanging van rioleringen zijn de volgende budgetten ingezet.

bedragen x € 1.000

Onderhoud rioleringen	Rekening 2021	Actuele Begroting	Rekening 2022
Regulier onderhoud [1]	363	297	344
(Vervangings-)investeringen	605	1.612	797

Wegen

Begin 2022 is het Wegenbeleidsplan 2022-2026 vastgesteld. Hiermee hebben we het kader op het gebied van onderhoud en investeringen aan wegen geactualiseerd. De onderhoudsplicht van de wegen valt onder de Wegenwet. Als wegbeheerder is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de wegen. De gemeente vindt het belangrijk om het onderhoudspeil van de wegen op een kwalitatief voldoende niveau te brengen en te houden. Conform het wegenbeleidsplan onderhouden we de verharde wegen binnen de kernen op niveau basis (cf. CROW normen) en de wegen in het buitengebied op niveau laag, met uitzondering van de recreatieve routes en verbindingswegen. CROW staat voor Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek

Daarnaast worden asfaltwegen, elementenverhardingen en andere onderdelen in de openbare ruimte regulier onderhouden. We hebben hierbij het volgende ambitieniveau vastgesteld:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Structuurelement:	Hoofdstructuur	Woongebied	Centra	Buitengebied
Kwaliteit:	**Basis**	**Basis**	**Basis**	**laag**
Beeld:				
Technische staat (duurzaamheid):	Redelijk, matige schade	Redelijk, matige schade	Redelijk, matige schade	Matig, beperkt ernstige schade
Aanzien:	Standaard	Standaard	Standaard	Sober
Comfort:	Voldoende, incidenteel hinderlijk	Voldoende, incidenteel hinderlijk	Matig, hinderlijk	Voldoende, incidenteel hinderlijk
Risico-index:	Beperkt	Beperkt	Beperkt	Matig
Kapitaalvernietiging:	Nihil	Nihil	Nihil	Matig

Voor het onderhoud aan en vervanging van verhardingen zijn de volgende budgetten gebruikt. Uit het wegenbeheerplan volgen de gemiddelde budgetten benodigd om het onderhoudsniveau te bereiken en handhaven. Vervolgens verwerken we de investeringsbedragen per jaar op basis van de planning van de werkzaamheden. Zie hiervoor het investeringsschema.

bedragen x € 1.000

Onderhoud wegen	**Rekening 2021**	**Actuele Begroting**	**Rekening 2022**
Regulier onderhoud	692	906	916
(Vervangings-)investeringen	2.528	8.694	3.229

Openbare verlichting

Goede openbare verlichting draagt bij aan het veiligheidsgevoel van inwoners en de leefbaarheid in de gemeente. Openbare verlichting is ook belangrijk voor de verkeersveiligheid. Het

- Beleidsplan Openbare Verlichting is het kader voor de uitvoering. We dragen daarmee ook bij aan duurzaamheid. We passen Ledverlichting toe en sluiten hierbij aan bij het actieplan duurzame energie. De masten (palen) vervangen we pas als het echt nodig is. We continueren het verledden van de openbare verlichting daar waar vervanging aan de orde is. Op één locatie hebben we zogenaamde slimme verlichting aangelegd, waarbij verlichting aangaat als er beweging wordt gedetecteerd;

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Voor het onderhoud aan en de vervanging van de openbare verlichting hebben we de volgende budgetten ingezet:

bedragen x € 1.000

Onderhoud openbare verlichting	Rekening 2021	Actuele Begroting	Rekening 2022
Regulier onderhoud	114	139	158
(Vervangings-)investeringen	94	201	127

Openbaar groen

Roerdalen beschikt over circa 100 hectare groen in de vorm van plantsoenen en gazons en zo'n 21.000 bomen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de groene ligging een groot deel van het uiterlijke aanzien van onze gemeente bepaalt. De kwaliteit van de openbare ruimte en in dit geval het groen maakt Roerdalen een aantrekkelijke gemeente om in te wonen en te recreëren. Het is voor ons daarom belangrijk de groene landschappelijke uitstraling zoveel mogelijk te behouden.

- Door capaciteitsissues en vacatures in de organisatie zijn er weinig ontwikkelingen geweest op het gebied van groenbeleid.

Bedragen ingezet voor het onderhoud openbaar groen zijn:

bedragen x € 1.000

Onderhoud openbaar groen	Rekening 2021	Actuele Begroting	Rekening 2022
Regulier onderhoud	1.036	900	862
(Vervangings-)investeringen	-	-	-

Civiele kunstwerken

Binnen de gemeente Roerdalen liggen 38 civiele kunstwerken. Dit zijn bruggen, viaducten, etc. Meer dan de helft van deze kunstwerken is aangelegd in de jaren '70 en '80. Het betreft met name betonnen kunstwerken. In 2022 hebben we een deel van het onderhoud, door capaciteitsproblemen, niet uit kunnen voeren. Dit betreft met name de fietsbrug over de N293 in Melick. We halen dit in 2023 in. Daarom hebben we in 2022 een financieel overschot, en mogelijk in 2023 een extra budget nodig. We werken dit nog verder uit.

Kunstwerken maken een essentieel onderdeel uit van een deugdelijk functionerend en veilig netwerk. Vanaf 2020 is hiervoor structureel € 95.000, - opgenomen in de begroting. Bedragen die ingezet zijn voor het onderhoud van de civiele kunstwerken:

bedragen x € 1.000

Onderhoud civiele kunstwerken	Rekening 2021	Actuele Begroting	Rekening 2022
Regulier onderhoud	-	95	-
(Vervangings-)investeringen	-	84	77

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Gebouwen
We werken hard aan de ontwikkeling van MFA Vlodrop en de verbouwing van de gemeenteloods in Melick. Energie en duurzaamheid zijn in 2022 een bijzonder groot thema geworden. Veel verenigingen en stichtingen, waarmee we afspraken hebben gemaakt over exploitatie en beheer, ervaren financiële uitdagingen die niet in deze grote mate voorzien waren. Dit zorgt ook voor extra veel druk op lopende projecten. Daarnaast spelen bouwkostenstijgingen.

Onderhoud
We hebben in 2022 het Meerjarenonderhoudsprogramma geactualiseerd. Begin 2023 wordt dit voorgelegd aan de gemeenteraad. De belangrijkste bedragen zijn reeds verwerkt in de begroting die in november 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Bedragen die beschikbaar zijn voor het onderhoud van onze gebouwen:

bedragen x € 1.000

Onderhoud gebouwen	Rekening 2021	Actuele Begroting	Rekening 2022
Regulier onderhoud	- 381	740	267
(Vervangings-)investeringen	-	-	-

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Paragraaf Gemeentelijk grondbeleid

Beleidskaders
Grondposities zijn belangrijk voor ons. Zij helpen ons om ruimtelijke doelen te realiseren.
Deze ruimtelijke doelen zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 en in de bestemmingsplannen. Ook de regionale structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2018-2021 is een belangrijk kader voor het grondbeleid. Daarnaast is er de Kadernota grondbeleid 2016-2019 en de uitwerkingsnota grondbeleid, waarin de kaders worden gesteld waarbinnen het grondbeleid wordt uitgevoerd en grondzaken worden afgehandeld. De Kadernota en uitwerkingsnota worden momenteel geactualiseerd.
Om snel te kunnen handelen en grond aan te kunnen kopen voor diverse ontwikkelingen is in 2021 een krediet ter hoogte van € 1.000.000 beschikbaar gesteld. Dis is onderdeel van het project “Roerdalen in Balans”, investeren om te renderen.

Bouwgrondexploitatie
Ontwikkelingen
De woningmarkt is al enkele jaren flink aangetrokken. Er is in alle 6 de dorpen flink gebouwd en er zijn bestemmingsplannen gewijzigd of in voorbereiding om woningbouw mogelijk te maken. We zien dit ook terug in de oplopende legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen bouw. Daarnaast is de ontwikkeling zichtbaar dat er steeds meer behoefte is aan (tijdelijke) woningen voor arbeidsmigranten.

De behoefte aan een transformatie van de bestaande woningmarkt (vaak particulier eigendom) wordt steeds groter. Het huidige aanbod sluit niet meer aan op de toekomstige vraag. In de ontwikkelingen worden de regionale afspraken steeds belangrijker. Samen richten we onze aandacht de komende jaren vooral op het bewust maken van onze inwoners zodat ze langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Daarom communiceren en stimuleren we mogelijkheden om woningen duurzamer (levensloopbestendiger en energiezuiniger) te maken.

De structurele inkomsten uit beleggingen lopen terug. We zoeken naar alternatieve inkomsten. Hierbij zetten we het grondbeleid in, van passief naar actief grondbeleid. Hiervoor zijn diverse voorstellen opgenomen in het plan van aanpak bij de begroting.

Bouwgrondexploitatie
Wij hebben nog drie grotere uitbreidings- of uitleggebieden in eigendom die bestemd zijn voor woningbouw. Dit zijn Wienkeskoel ll in Melick, Oortjensveld III in Herkenbosch en Holsterveld in Vlodrop. Aanvullende nieuwe uitbreidings- of uitleggebieden zijn niet gepland door de afnemende behoefte die vanuit de bevolkings- en huishoudensprognoses wordt voorspeld. Daarom hanteren we nu nog een passief grondbeleid voor woningbouw en kopen we geen nieuwe uitbreidingslocaties aan. Ook dit is onderwerp van onderzoek in het nieuwe grondbeleid.

Onze focus ligt daarom op inbreidingslocaties en op de mogelijkheden tot de herontwikkeling van vrijkomende gronden en stedenbouwkundig rotte plekken, in afstemming met de behoefte.
Om die reden is in 2021 besloten om een aantal panden in het centrum van Herkenbosch aan te kopen voor herontwikkeling naar woningbouw.

Bouwgrond is een middel om het gemeentelijke ruimtelijk beleid te realiseren. De gemeente richt zich op doelen met een algemeen sociaal maatschappelijk belang. We voeren een marktconform grondprijsbeleid. Overeenkomstig de wettelijke eisen moeten de bouwgrondprijzen op basis van een onafhankelijk onderzoek regelmatig worden geëvalueerd. In 2013 heeft een dergelijk onafhankelijk onderzoek plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in het adviesrapport "Grondprijzen woningmarkt

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Roerdalen" dat een woningmarktanalyse en grondprijsadvies bevat. In het kader van het nieuwe grondbeleid laten we in 2023 ook de grondprijs actualiseren.

Voor de uitbreidingsgebieden zijn er de volgende ontwikkelingen:

- De exploitatie voor Holsterveld (Vlodrop) is in 2021 heropend. Het bestemmingsplan is onherroepelijk en het gebied is bouwrijp gemaakt, met uitzondering van de nutsvoorzieningen. In 2022 zijn de eerste inkomsten uit grondverkoop gemaakt.
- In Oortjensveld III (Herkenbosch) zijn de laatste bouwkavels verkocht. Zodra de bouwwerkzaamheden zijn afgerond worden de inritten en de beplanting aangebracht. In 2023 wordt het woonrijp maken afgerond.
- In Wienkeskoel II (Melick) zijn alle kavels verkocht en is het gebied woonrijp gemaakt.
- In 2021 is een eerste studie uitgevoerd naar de mogelijkheden voor Wienkeskoel – fase III (mede in relatie tot investeren om te renderen). Wij hebben besloten dit project op te gaan starten.

Centrumplan Herkenbosch; In 2022 is in overleg met omwonenden het stedenbouwkundig plan geoptimaliseerd waardoor een kwalitatieve verbeterslag heeft plaatsgevonden, deze verbeterslag zal wel tot lagere opbrengsten leiden. Met Provincie Limburg is in 2022 een samenwerkingsagenda voor het KLC gesloten, waardoor we voor de realisatie van het centrumplan Herkenbosch een subsidie verwachten van (in totaal) € 600.000, mits er daarnaast nog andere woningbouwprojecten (bijvoorbeeld Holsterveld en Petrusberg in Sint Odiliënberg) versneld worden opgepakt. We hebben het afgelopen jaar te maken gekregen met een behoorlijke stijging van de kosten waardoor de druk op de exploitatie toeneemt.

bedragen x € 1.000

Verwachte resultaten bouwgronden in exploitatie	Boek-waarde 31-12-2021	Opwaarderen*	Lasten	Baten	Winst-neming 2022	Boek-waarde 31-12-2022	Verwacht resultaat
Woningbouw							
Oortjensveld III - Herkenbosch	- 77		4	-	4	- 69	- 69
Wienkeskoel II, fase 2 - Melick	- 507		215	-	- 42	- 334	- 318
Holsterveld - Vlodrop	-	137	197	- 174	16	176	259
Totaal woningbouw	**- 584**	**137**	**416**	**- 174**	**- 22**	**- 227**	**- 128**
Totaal	**- 584**	**137**	**416**	**- 174**	**- 22**	**- 227**	**- 128**

*1) De exploitatie Holsterveld was voorheen gerubriceerd onder de MVA.

In de huidige boekwaarde zijn de winstnemingen uit het verleden verwerkt. Hierboven is in de eerste tabel zichtbaar welke winsten op dit moment nog verwacht worden tot het einde van de looptijd van de twee bouwgrondexploitaties en welk effect dit heeft op de boekwaarde, indien er geen winst wordt genomen.

Volgens de Percentage of Completion methode moet ieder jaar een gedeelte van de gemaakte winst genomen worden. Deze te nemen winst is te zien in de tweede tabel. De genomen winst wordt in de reserve bouwgrondexploitatie gestort. Hierdoor verdwijnt de boekwaarde en neemt de stand van de reserve bouwgrondexploitatie toe.

Als winst gebruikt wordt voor dekking van het begrotingssaldo wordt deze uit de reserve bouwgrondexploitatie onttrokken. In de winstneming is nog geen rekening gehouden met de vennootschapsbelasting die over gemaakte winst betaald moet worden. Een mogelijke betaling

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

wordt ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie.

Landbouwgrond
We hebben ongeveer 460 ha landbouwgrond in eigendom (eind 2022). Van deze grond verpachten we ongeveer 415 ha middels reguliere (langjarige) pachtcontracten en 45 ha. voor periodes van 1, 3 of 6 jaar middels liberale pachtcontracten. Deze 45 ha. zijn in principe in te zetten voor gebiedsontwikkeling.

Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische hoofdstructuur)
We hebben ook ruim 450 ha bos- en natuurgebieden in eigendom. Deze liggen grotendeels in het Nationaal Park de Meinweg en in het Roerdal. We beheren de gronden op een duurzame wijze volgens de beheervisie voor de gemeentelijke bossen, natuurterreinen en landschapselementen. Dit doen we aan de hand van jaarlijkse werkplannen. Landelijk en Europees natuurbeleid spelen een belangrijke rol bij onze grondpositie. Dankzij een actieve grondpolitiek kunnen we de provincie ondersteunen bij het realiseren van prioritaire Rijksdoelen zoals Natura 2000, het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Ook kunnen we onze agrariërs zo helpen aan een betere (concurrentie)positie bij het uitvoeren van hun kerntaak als voedselproducent. Dit doen we door gemeentegronden in te zetten voor structuurverbetering van de toekomstgerichte agrarische bedrijven.

Gezien de verplichtingen aan Europa moeten we de prioritaire gebieden (Natura 2000) met voorrang realiseren. Dankzij de inzet van gemeentelijke gronden ontstaan er meer kavelruilmogelijkheden waardoor de gewenste doelen sneller worden gerealiseerd. We willen het liefst dat dit budgettair neutraal gebeurt.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding
De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen heel direct. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid te bepalen welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven daarbij gelden. De mogelijke belastingen die een gemeente kan heffen zijn bij wet bepaald.

Met de belastingen (onroerendezaakbelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting) worden algemene uitgaven gedekt. Dat betekent dat er geen direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover de heffing van deze belastingen staat. Er is wettelijk geen maximum bedrag of opbrengst voorgeschreven.

De afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn zogenaamde 'bestemmingsheffingen'. De overheid verstrekt een dienst vanuit wettelijk verplichte zorgtaken, waarbij niet alleen de individuele dienst, maar vooral het collectieve belang een rol speelt. Iedereen in de gemeente is er bijvoorbeeld bij gebaat dat het afval wordt ingezameld en verwerkt. De begrote opbrengst van de heffingen mag bij bestemmingsheffingen niet hoger zijn dan de begrote kosten voor de zorgtaken.

Leges en begraafrechten zijn andere betalingen voor overheidsdiensten waar een direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat, maar deze tegenprestatie is strikt individueel. Deze worden 'retributies' of 'rechten' genoemd. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aanvragen van een paspoort of een omgevingsvergunning of begraven worden. Ook hiervoor is bepaald dat er geen winst mag worden gemaakt. De opbrengst van de heffing mag dan in totaliteit niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente moet maken om de diensten te verlenen. De opbrengsten mogen, evenals bij bestemmingsheffingen, wel lager zijn. Tezamen met de bestemmingsheffingen zullen in deze paragraaf de rechten 'kostendekkende heffingen' worden genoemd.

Beleid
De doelen voor het opleggen van de gemeentelijke heffingen zijn:
- inkomsten verwerven als aanvulling op de middelen uit het gemeentefonds om zo uitgaven te dekken;
- de kosten doorberekenen die betrekking hebben op specifieke dienstverlening.

De uitgangspunten die wij hanteren bij het opleggen van lokale heffingen zijn:
- een beheerste lastendruk ontwikkeling realiseren door de ontwikkeling van de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffingen gezamenlijk in beeld te brengen;
- voor de rechten die we als gemeenten heffen wordt toegewerkt naar kostendekkende tarieven.

In Roerdalen worden de volgende belastingen en rechten geheven:

Belastingen	Kostendekkende heffingen
Onroerendezaakbelasting	Rioolheffing
Toeristenbelasting (inclusief logiesverblijf arbeidsmigranten)	Afvalstoffenheffing
	Begraafrechten
Hondenbelasting	Leges

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Kwijtscheldingsbeleid

Als inwoners niet in staat zijn om de belastingaanslag te bepalen, kunnen zij hiervoor kwijtschelding aanvragen. Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen wordt gekeken naar de financiële situatie van de aanvrager. De kwijtscheldingsnorm die wordt gehanteerd is 100% van de bijstandsnorm. Alleen particulieren, die geen zelfstandig beroep uitoefenen en geen ondernemer zijn, komen in aanmerking voor kwijtschelding. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor het basisbedrag van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (alleen 1ste hond).

De BsGW voert het kwijtscheldingsbeleid uit. Zij maken hierbij gebruik van het Inlichtingenbureau[3]. Deze toetsen de gegevens van de aanvrager die nodig zijn om voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

Kwijtscheldingen (belastingjaar)	2022	2021	2020	2019	2018
Aantal verzoekschriften	690	619	665	496	511
Percentage afgewezen verzoeken	20,2%	50,8%	50,7%	38,0%	41,4%
Percentage toegekende verzoeken	79,8%	49,2%	49,3%	62,0%	58,6%
Bedrag toegekende verzoeken (volgens BsGW)	€ 125.815	€ 119.531	€ 121.171	€ 113.908	€ 104.510

Overzicht van diverse heffingen en de ontwikkelingen

De vaststelling van de tarieven voor de verschillende belastingen en rechten vindt plaats bij het vaststellen van de belastingverordeningen in de raad.
Voor het belastingjaar 2022 waren de volgende tarieven en heffingen met de daarbij behorende opbrengsten van toepassing:

Tarieven lokale heffingen	2022
Onroerende zaakbelasting	
• Eigenaar woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1110%
• Eigenaar niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1841%
• Gebruiker niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1447%
Toeristenbelasting	
• Tarief per overnachting toeristen	€ 1,70
• Tarief per overnachting logies	€ 1,00
Hondenbelasting	
• 1e hond	€ 46,00
• 2e hond	€ 59,00
• Elke volgende hond	€ 69,00
• Kennel	€ 234,00
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	
• Vastrecht container restafval 240 liter	€ 230,00
• Vastrecht container restafval 140 liter	€ 207,00
• Vastrecht container restafval 80 liter	€ 180,00
• Vastrecht container restafval 60 liter	€ 180,00
• Vastrecht container restafval 40 liter	€ 180,00

[3] Het inlichtingenbureau is een landelijke stichting die actief is de informatiedistributie voor gemeenten. Zij doen dit doen het verzamelen van gegevens uit verschillende bronnen. Door slim combineren van de verzamelde gegevens maken zij de informatie makkelijk toepasbaar. Dit helpt bij het beslissen of inwoners recht hebben op bepaalde voorzieningen. In dit geval kwijtschelding van lokale belastingen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Tarieven lokale heffingen	2022
• Vastrecht container 60 liter verzamelcontainer	€ 180,00
• Verzamelcontainer zonder inworpregistratie	€ 230,00
• Vastrecht container GFT-afval	€ 0,00
• Lediging container restafval 240 liter	€ 12,00
• Lediging container restafval 140 liter	€ 7,00
• Lediging container restafval 80 liter	€ 4,00
• Lediging container restafval 60 liter	€ 3,00
• Lediging container restafval 40 liter	€ 2,00
• Inworp ondergronds 60 liter	€ 3,00
Rioolheffing	
• vastrecht 1 - 25 m3 afvalwater	€ 98,00
• vastrecht 25 - 150 m3 afvalwater	€ 214,00
• vastrecht 150 - 500 m3 afvalwater	€ 267,00
• vastrecht 500 - 1500 m3 afvalwater	€ 758,90
• vastrecht 1500 - 3000 m3 afvalwater	€ 2.325,10
• vastrecht 3000 - meer m3 afvalwater	€ 4.982,10

Financiële gegevens gemeentelijke heffingen

Hieronder volgt een overzicht van de totale inkomsten uit gemeentelijke heffingen:

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Belastingen					
Onroerende zaakbelasting woningen	2.639	2.710	2.710	2.772	62 V
Onroerende zaakbelasting niet-woningen	659	733	733	747	14 V
Toeristenbelasting, inclusief arbeidsmigranten	343	471	446	393	- 53 N
Hondenbelasting	119	117	117	121	4 V
Baatbelasting	-	0	-	-	-
Totaal Belastingen	**3.759**	**4.032**	**4.007**	**4.034**	**27 V**
Heffingen					
Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	2.600	2.687	2.687	2.506	- 182 N
Rioolheffing	2.141	2.191	2.191	2.163	- 28 N
Totaal Heffingen	**4.741**	**4.878**	**4.878**	**4.668**	**- 210 N**
Leges en rechten					
Leges bouwvergunningen	316	404	404	373	- 31 N
Leges burgerzaken	154	215	165	175	11 V
Begraafplaatsrechten	32	40	40	53	13 V
Overige leges en rechten	121	89	119	100	- 19 N
Totaal Leges en rechten	**623**	**747**	**727**	**700**	**- 27 N**
Kwijtscheldingen					
Kwijtscheldingen	- 122	- 100	- 125	- 131	- 6 N
Totaal Kwijtscheldingen	**- 122**	**- 100**	**- 125**	**- 131**	**- 6 N**
Totaal lokale heffingen	**9.002**	**9.558**	**9.487**	**9.272**	**- 215 N**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

De werkelijke belastinginkomsten hebben betrekking op het lopende jaar (dus 2022), maar ook op later opgelegde heffingen van voorgaande jaren. Dit kan tot vijf jaar terug. Zo wordt de diftarcomponent van de afvalstoffenheffing pas opgelegd na afloop van het jaar, omdat dan pas duidelijk is hoe vaak mensen hun restafvalcontainer hebben aangeboden. Daarnaast kunnen nog tot vijf jaar terug navorderingsaanslagen worden opgelegd, als blijkt dat door toedoen van de belastingplichtige te weinig belasting is geheven.

Onroerendezaakbelasting (OZB)
De begrote OZB inkomsten (€ 3.443.624) gaan over het belastingjaar 2022. De werkelijke OZB inkomsten over 2022 waren € 3.519.565.
Het percentage belastingdebiteuren is gestegen van 2,04% in 2021 tot 2,11% in 2022.

Bezwaren WOZ-objecten (belastingjaar)	2022	2021	2020	2019	2018
Aantal WOZ-objecten onder bezwaar	484	834	700	349	536
Voortgang afhandeling	99,6%	100,0%	100,0%	99,7%	97,7%
Percentage afgewezen verzoeken	56,2%	46,3%	45,2%	56,0%	44,1%
Percentage toegekende verzoeken	43,8%	53,7%	54,8%	44,0%	55,9%

Toeristenbelasting
Onder de naam ‘toeristenbelasting’ wordt een belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente, tegen een vergoeding, door personen die niet in de gemeentelijke basisregistratie personen zijn ingeschreven. Dit geldt vanaf 1 januari 2020 niet alleen voor toeristisch verblijf, maar ook voor logiesverblijf. Logiesverblijf heeft betrekking op woningen en andere verblijven, of gedeelten daarvan, die gedurende een bepaalde periode voor andere doeleinden dan vakantie en recreatie worden verhuurd dan wel te huur worden aangeboden. Hiermee is de ‘toeristenbelasting’ met ingang van 2020 ook van toepassing op het verblijf van arbeidsmigranten en andere vormen van niet-recreatief verblijf.

Voor de toeristenbelasting worden sinds het jaar 2020 geen voorlopige belastingaanslagen meer opgelegd. Aanslagoplegging vindt na afloop van ieder kwartaal plaats, nadat de verblijfsaanbieder het aantal overnachtingen heeft opgegeven. De gegevens over het vierde kwartaal van 2022 zijn nog niet beschikbaar. Die worden pas opgelegd aan het einde van het eerste kwartaal van 2023. Die realisatie komt daarom terug in de jaarrekening 2023. Er is voor een bedrag van € 393.341 aan toeristenbelasting opgelegd (inclusief vierde kwartaal 2021). Dat bedrag is lager dan in de begroting is opgenomen, € 446.000. In de begroting was rekening gehouden met meer overnachtingen van arbeidsmigranten.

Hondenbelasting
De tarieven van de hondenbelasting zijn in 2022 ten opzichte van 2021 gelijk gebleven. De opbrengst wijkt met € 3.500 marginaal af van de begroting.

Rioolheffing
Op basis van het Verlengde Gemeentelijk Rioleringsplan is het tarief voor 2022 niet verhoogd. We gaan uit van een kostendekkendheid van 100%. De incidentele meerkosten van € 69.000 wordt onttrokken aan de voorziening. Voor een toelichting op de verschillen verwijzen we naar programma 6.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Afvalstoffenheffing
De kosten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Met ingang van 2022 betalen de huishoudens naast een vastrechtbedrag een bedrag voor elke lediging van de restafvalcontainer en voor elke inworp in de ondergrondse restafvalcontainer. De restafvalcontainer kunnen huishoudens nog één keer per vier weken aanbieden. Voor het laten legen van de GFT-container wordt geen apart tarief in rekening gebracht. Deze kosten zitten in het vastrechtbedrag. Uitgangspunt van deze systematiek is dat een huishouden dat afval goed scheidt goedkoper uit is dan een huishouden dat z'n afval niet goed scheidt.

De berekening van de afvalstoffenheffing is gebaseerd op 100% kostendekking. De werkelijke kostendekking voor 2022 kwam uit op 106,6%. Door lagere inzamel- en verwerkingskosten zijn de kosten lager dan begroot. Door hogere opbrengsten voor kunststof en drankkartons, oud papier en het milieupark zijn de werkelijke opbrengsten hoger dan begroot. De totale opbrengst 2022 bedroeg € 2.506.000. Dit is € 182.000 minder dan begroot. Voor een toelichting op de verschillen verwijzen we naar programma 5.

Leges en rechten
Voor 2022 zijn de begrote leges voor bouwvergunningen nagenoeg gerealiseerd. Het tekort € 31.000 wordt veroorzaakt door de afwikkeling van een zaak uit 2019. Bij leges burgerzaken is een positief saldo van € 11.000 gerealiseerd. De begraafplaatsrechten laten een positief saldo van € 13.000 zien terwijl de overige leges en rechten een negatief van € 19.000 resultaat laat zien.

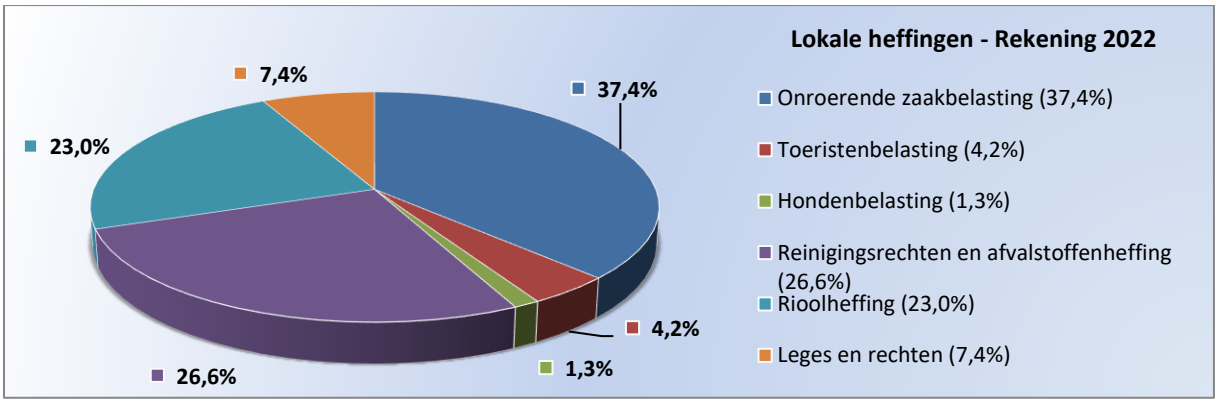

Lastendruk
Bij de lastendruk kijken we naar de belastingen en heffingen die een gemiddeld gezin aan de gemeente moet betalen. Dit betekent dat er gekeken wordt naar de onderdelen OZB, afval en riolering.
De lastendruk voor een gemiddeld gezin van vier personen is in 2022 gestegen ten opzichte van 2021. Deze stijging is per saldo 3,3%.

Lokale lastendruk gemiddeld gezin		2021		2022	Lasten-stijging (%)
Eigenaar en gebruiker					
OZB eigenaar *1)	€	285,22	€	295,26	3,5%
Afvalstoffenheffing *2)	€	309,00	€	326,00	5,8%
Rioolheffing *3)	€	214,00	€	214,00	0,0%
Lokale lastendruk eigenaar en gebruiker woning	**€**	**808,22**	**€**	**835,26**	**3,3%**

*1) Uitgegaan is van de waarde van een gemiddelde woning in eigendom.
*2) Uitgegaan is van een 240 liter restcontainer met gemiddeld 8 ledigingen.
*3) Uitgaande van 101 - 150 m3 waterverbruik.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Onderzoek kostendekkendheid leges en heffingen
Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) dient in de paragraaf Lokale Heffingen inzicht te worden gegeven in de kostendekkendheid van de tarieven van de diverse leges en heffingen. Om dit te realiseren is in 2019 is een applicatie in gebruik genomen waarmee berekend wordt in welke mate de opbrengsten van leges en begraafrechten opwegen tegen de voor de dienst gemaakte kosten. Deze verhouding wordt de kostendekkendheid van het tarief genoemd.
Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges en de begraafrechten over het jaar 2022 is onderhanden. Zodra de uitkomsten bekend zijn, wordt u hierover geïnformeerd.

Rioolheffing
We gaan uit van een kostendekkendheid van 100%. De incidentele meerkosten van € 69.000 wordt onttrokken aan de voorziening. Voor een toelichting op de verschillen verwijzen we naar programma 6.

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid riolering	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Directe kosten	- 1.352	61,7%	- 1.399	64,7%
Onttrekking voorziening rioleringen	- 12	0,6%	69	-3,2%
Netto kosten	**- 1.364**	**62,3%**	**- 1.330**	**61,5%**
Toe te rekenen kosten				
Overhead	- 570	26,0%	- 570	26,4%
BTW *1)	- 121	5,5%	- 114	5,3%
Extra toegerekende rente cf. GRP	- 135	6,2%	- 149	6,9%
Toe te rekenen kosten taakveld	**- 826**	**37,7%**	**- 833**	**38,5%**
Totale kosten heffing	**- 2.191**	**100,0%**	**- 2.163**	**100,0%**
Totale opbrengsten heffing	**2.191**		**2.163**	
Dekkingspercentage heffing	**- 0**	**100,0%**	**- 0**	**100,0%**

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing
De berekening van de afvalstoffenheffing is gebaseerd op 100% kostendekking. De werkelijke kostendekking voor 2022 kwam uit op 106,6%. Door lagere inzamel- en verwerkingskosten zijn de kosten € 238.000 lager dan begroot. Door hogere opbrengsten voor kunststof en drankkartons, oud papier en het milieupark zijn de werkelijke opbrengsten € 99.000 hoger dan begroot. De totale opbrengst 2022 bedroeg € 2.506.000. Dit is € 182.000 minder dan begroot. Voor een nadere toelichting op de verschillen verwijzen we naar programma 5.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid afval	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Directe kosten	- 2.779	103,4%	- 2.583	108,2%
Inkomsten, exclusief heffingen	710	-26,4%	814	-34,1%
Netto kosten	**- 2.069**	**77,0%**	**- 1.769**	**74,1%**
Toe te rekenen kosten				
Overhead	- 310	11,5%	- 310	13,0%
BTW *1)	- 308	11,5%	- 308	12,9%
Toe te rekenen kosten taakveld	**- 618**	**23,0%**	**- 618**	**25,9%**
Totale kosten heffing	**- 2.687**	**100,0%**	**- 2.387**	**100,0%**
Totale opbrengsten heffing	**2.687**		**2.506**	
Dekkingspercentage heffing	**0**	**100,0%**	**119**	**105,0%**

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn organisaties waaraan we ons bestuurlijk en financieel verbonden hebben. Als de gemeente stemrecht heeft of een zetel heeft in het bestuur, is er sprake van een bestuurlijk belang. Ook als de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die we kwijt zijn bij een faillissement of als financiële problemen verhaald kunnen worden op de gemeente, is er sprake van een financieel belang.

We willen meer grip krijgen op de verbonden partijen en de ontwikkeling van sommige samenwerkingsverbanden naar WGR (Wet gemeenschappelijke regeling). We willen daarbij voor de gemeenteraad de medebewindstaken inzichtelijker maken.

De gemeenteraad heeft de informatie die zij over verbonden partijen wil ontvangen bepaald. In deze paragraaf wordt deze informatie zo veel mogelijk verstrekt. Bij behandeling van de begrotingen van de verbonden partijen in de gemeenteraad komt de informatie verder aan de orde.

Beleidskaders
In 2015 is de nota 'Governance bij verbonden partijen' vastgesteld. Hierin zijn algemene kaders gesteld met betrekking tot het aangaan van verbonden partijen[4], tijdens de uitvoeringsfase en het beëindigen van een verbonden partij.
Tevens is een kader afgesproken op basis waarvan een risicoanalyse van de verbonden partijen wordt uitgevoerd. Het risico dat de gemeente loopt met de verbonden partijen wordt gewogen op kenmerken die het financieel en bestuurlijk risico meten. Financiële kenmerken zijn bijvoorbeeld hoe hoog de jaarlijkse financiële bijdrage is en in hoeverre de gemeente financieel aansprakelijk is. Bestuurlijke kenmerken zijn bijvoorbeeld of de gemeente vertegenwoordigd is in het bestuur en of er duidelijke afspraken zijn over te behalen doelen en te leveren prestaties.
De uitkomst van deze risicoanalyse bepaalt het van toepassing zijnde toezichtarrangement.

Er is sprake van 'Good Governance' als de te onderscheiden pijlers van het Governance model juist en evenwichtig worden toegepast. De belangen zijn groot omdat verbonden partijen:
- (publieke) doelen voor ons realiseren;
- financiële, bestuurlijke en organisatorische risico's voor ons kunnen impliceren.

Overzicht verbonden partijen
Hieronder staan de partijen waaraan we ons verbonden hebben. Het zijn vooral gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast hebben we aandelen in een aantal NV's en BV's (deelnemingen). Het merendeel van deze deelnemingen is voor het bereiken van onze doelstellingen niet direct van belang. Deze verbintenissen zijn gebaseerd op wettelijke kaders, waarbij de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) BV een uitzondering vormt. Voor de overige deelnemingen is aan het einde van de paragraaf een totaaloverzicht opgenomen met het aantal en percentage aandelen, de waarde van de bezitting, de dividenduitkering en de waarde van het eigen vermogen en vreemd vermogen.

Als in onderstaande overzichten een bronverwijzing is opgenomen, wordt hiermee verwezen naar de documenten van de desbetreffende verbonden partij.

[4] De kaders zijn toepasbaar op alle soorten van samenwerkingsverbanden omdat ze betrekking hebben op risicobeheersing bij het uitbesteden van taken.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

1. Gemeenschappelijke regelingen
1 Veiligheidsregio Noord Limburg (VRLN)
2 Westrom
3 Reinigingsdienst Maasland
4 Servicecentrum MER
5 Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
6 Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)
7 Omnibuzz
8 Regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord
9 Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein Limburg Noord
2. Vennootschappen en corporaties
1 Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML)
2 NV BNG
3 Enexis Holding BV
4 CSV Amsterdam BV
5 PBE BV
6 NV WML
7 Nazorg Limburg BV (Bodemzorg Limburg)
3. Stichtingen en verenigingen
1 Ons WCL
4. Overige verbonden partijen
1 Euregio Rijn-Maas-Noord (RMN)

Risicomatrix verbonden partijen			
	Bestuurlijk risico		
Financieel risico	Laag	Gemiddeld	Hoog
Laag	**- Vennootschappen en corporaties (excl. OML BV)**	**- Grenspark MSN - Ons WCL - Euregio Rijn Maas Noord - RUD - MGR SD M-NL**	
Gemiddeld		**- Veiligheidsregio - RD Maasland - Omnibuzz - OML BV**	
Hoog			**- Westrom - Servicecentrum MER**

Toezichtsarrrangement	
	Basis pakket
	Plus pakket
	Plusplus pakket

Bron: Nota Governance bij verbonden partijen 2015

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

In de nota verbonden partijen is het volgende toezichtsarrangement opgenomen:

- Basis: De gemeenteraad wordt over verbonden partijen geïnformeerd bij de gemeentelijke begroting en jaarrekening. Dit gebeurt in de paragraaf verbonden partijen;
- Pluspakket: Aanvullend op het Basis pakket wordt de gemeenteraad ook bij de gemeentelijke halfjaarrapportage geïnformeerd over deze verbonden partijen. Daarnaast zal de bestuurlijke en ambtelijke overleg frequentie met deze verbonden partijen hoger zijn dan bij de partijen in het basispakket. Tot slot worden deze verbonden partijen ook periodiek geagendeerd in het college;
- Plusplus pakket: Verbonden partijen waarbij de gemeente een hoog bestuurlijk en financieel risico loopt worden ingedeeld in het Plusplus pakket. Aanvullend op het Plus pakket wordt de bestuurlijke en ambtelijke overleg frequentie met deze verbonden partijen verder opgevoerd.

Naam	**Veiligheidsregio Limburg-Noord**		
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft tot doel: De behartiging van de belangen van de gemeente en hun ingezetenen op het gebied van: • brandweerzorg; • geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidzorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg).		
Deelnemers	Aantal gemeenten op 1 januari 2021: 15 Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert.		
Bestuursstructuur	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten. Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling twee bestuurscommissies: GGD en Veiligheid. Daarin vindt periodiek overleg plaats met de betreffende portefeuillehouders uit de aangesloten gemeenten.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 7.683.000	€ 6.551.000
	Vreemd vermogen	€ 58.712.000	€ 52.433.000
	Verwacht resultaat 2022: 965.000 *(Bron: Concept jaarrekening 2022)*		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2022 bedraagt € 2.181.795 en vindt plaats vanuit de programma's 1 en 3.		
Risico	De deelnemende gemeenten kunnen bij het niet nakomen van financiële verplichtingen, als gevolg van aangetrokken geldleningen, verstrekte garanties of claims van derden, hoofdelijk worden aangesproken (art. 32). Bij uittreding uit de gemeenschappelijke regeling regelt het algemeen bestuur de gevolgen hiervan. Bij opheffing wordt een liquidatieplan opgesteld met daarin de gevolgen voor de deelnemende gemeenten.		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Veiligheidsregio Limburg-Noord
Ontwikkelingen	*Meerjarenstrategie* De meer-jarenstrategie van de VRLN kent 3 speerpunten: • risicogericht: door sturing op risico's en continue omgevingsanalyse kunnen we onze inspanningen beter richten (effectiviteit); • vraaggericht: elke vraag gaat eigenlijk over een risico. We helpen de klant het liefst voordat hij een vraag stelt; • informatie gestuurd: we maken op een slimme manier informatie levend en versterken hiermee de betrouwbare en deskundige informatiepositie. *Veiligheid* De fundamentele discussie rondom kerntaken van de veiligheidsregio is in 2022 afgerond. De uitwerking en vertaling zal verder tot uiting komen in de Visie op crisisbeheersing in 2030, de visie Brandweerzorg 2030, de lokale uitvoeringsplannen GGD en de strategische visie op huisvesting. Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van crisisbeheersing heeft nadrukkelijk aandacht gekregen. Aanvraag voor een nieuwe subsidieaanvraag Interreg VI-A is in voorbereiding. Het Rampbestrijdingsplan (RBP) Hoogwater Limburg 2022 – 2025 is vastgesteld. Daarmee is de basis gelegd voor een provinciaal waarin de coördinatie tussen alle betrokken partijen bij een hoogwatersituatie in de Maas en de zijrivieren is beschreven. Het RBP dienst als kapstok voor verdere operationele uitwerking binnen onze gemeente. *Gezondheid* Publieke gezondheidszorg is een vorm van zorg waar mensen niet om vragen omdat ze klachten hebben (cure) of omdat ze ondersteuning nodig hebben (care). Publieke gezondheidszorg omvat de (door individuele burgers ongevraagde) zorg die de overheid aanbiedt om ziekte en gezondheidsschade van de gehele (of groepen in de) bevolking op te sporen en te voorkomen. Ook dit jaar is op deze kernactiviteit van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst weer een groot beroep gedaan (zoals de herhaal vaccinaties voor corona voor de kwetsbare burgers). De GGD Limburg-Noord en de 15 regiogemeenten hebben als gezamenlijke ambitie op het terrein van positieve gezondheid het manifest 'naar gelijke kansen o p gezondheid' geformuleerd in 2021. Het manifest benoemt twee maatschappelijke opgaven, waaraan de gemeenten met hun partners willen w erken: 1) het vergroten van gelijke kansen op een gezond leven en 2) makkelijker maken van gezond leven. In 2022 zou dit manifest vertaald worden naar een doe-agenda, maar dit is niet gebeurd. De communicatie tussen de gemeenten en de GGD liep het afgelopen jaar erg moeizaam. Oorzaken hiervan zijn o.a. de vele personeelswisselingen en personeelstekorten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Westrom		
Openbaar belang	Westrom integreert mensen, die om welke reden dan ook een afstand hebben tot de arbeidsmarkt in de samenleving door middel van werk. In dit kader is de Westrom partner voor de uitvoering van de participatiewet. Daarnaast kan beheer van diverse contractactiviteiten bij Westrom worden ondergebracht. In het kader van de participatiewet zorgt Westrom voor werkplekken voor beschut werken, voor mensen die op basis van de oude WSW zijn aangewezen op werk onder aangepaste omstandigheden.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 5 Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond. Aantal inwoners 1-1-2021: 171.144 (1-1-2020: 170.296)		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. De gemeente is met 2 leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. De deelname is gebaseerd op het aantal inwoners.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 4.150.573	€ 4.176.446
	Vreemd vermogen	€ 4.072.791	€ 4.548.947
	Verwacht resultaat 2022: € 261.773 *(Bron: concept jaarrekening 2022)*		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2022 bedraagt € 342.491. Daarnaast betaalt de gemeente een bedrag per WSW-er aan de Westrom, bekostigd vanuit het participatiebudget. In 2022 bedraagt de bijdrage uit het participatiebudget € 2.748.371 en vindt plaats vanuit programma 2.		
Risico	De weerstandscapaciteit in 2022 is voldoende om de geïnventariseerde risico's, zoals die genoemd zijn in de begroting, op te vangen. De gemeente betaalt mee aan een eventueel exploitatietekort. De bedrijfsresultaten van Westrom zijn afgelopen jaren sterk verbeterd. Prio Verve De huidige groen werkzaamheden die eerder door Prio Verve werden uitgevoerd zijn nu tijdelijk bij Westrom Groen BV ondergebracht. Hier vinden ook de verschillende financiële activiteiten plaats. Door dat te doen, heeft de ontbinding in de eerste jaren geen financieel effect op de begroting van de Westrom en daarmee ook geen financiële consequenties voor de deelnemende gemeenten. Nadat de definitieve situatie in 2023 is gerealiseerd en de opdrachten niet meer de verantwoordelijkheid zijn van de Westrom, vindt de financiële overdracht naar de GR Westrom plaats.		
Ontwikkelingen	De begroting 2022 is geschreven vanuit de huidige strategienota, die eind 2020 afloopt. De strategienota die in 2017 is vastgesteld voor de periode 2018 – 2020 in combinatie met de verbetermaatregelen voor 2020 - 2024 uit het onderzoek van Robert Capel vormen vooralsnog de basis voor de begroting 2022. Bestuur en directie van Westrom hebben met elkaar en met de deelnemende gemeenten als 'partners in participatie', de volgende drie doelstellingen in de strategienota geformuleerd: 1. Uitvoeren van de re-integratie in gezamenlijkheid		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Westrom
	2. Succesvol invullen van (beschutte) werkplekken 3. Ontwikkelen van medewerkers via (zo regulier mogelijk) werk Ten aanzien van het uitvoeren van de re-integratie speelt men in op het feit dat de Wsw geen nieuwe instroom meer kent. Mensen die al een Wsw-plek hebben, behouden deze. Het project “doorontwikkeling Participatiewet” is opgezet om de werkwijze voor re-integratie van de nieuwe doelgroep participatiewet te borgen. De gemeenten willen, evenals Westrom en het WSP, de resultaatsturing op dit vlak verfijnen. Eind 2022 is het proces van de gemeente Roerdalen, Maasgouw en Roermond om te komen tot een gezamenlijke entiteit voor de uitvoering van de participatiewet (in het voortraject ook wel Neio genoemd) gestopt. Aanleiding hiervoor is het besluit van de colleges van de gemeente Roerdalen en Maasgouw om niet als aandeelhouder te willen deelnemen aan deze op te richten entiteit. Dit besluit doet niet af aan de inhoudelijke lijn (het ‘wat’ en ‘waarom’) die is ingezet voor wat betreft de doorontwikkeling participatiewet. Er zal alleen opnieuw gekeken moeten worden naar het ‘hoe’.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	RD Maasland		
Openbaar belang	Het vervullen van de zorgplicht van de lokale overheid ten aanzien van de inzameling van huishoudelijk afval en kunststofverpakkingsafval tegen de laagst mogelijke kosten met de meest optimale service.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 4 Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Echt-Susteren (noord). Aantal aansluitingen: 44.150 (Roerdalen: 9.250) (bron: begroting RD Maasland 2022)		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling De gemeente is met 2 leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 987.000	€ 811.000
	Vreemd vermogen	€ 9.509.000	€ 9.612.000
	Verwacht resultaat 2022: -/- € 227.000		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2022 bedraagt € 743.472 en vindt plaats vanuit programma 5.		
Risico	De gemeente betaalt mee aan een eventueel exploitatietekort.		
Ontwikkelingen	• Het bestuur van RD Maasland streeft er naar om in het kader van circulaire economie, samen met andere gemeenten en/of collega bedrijven, het ingezamelde afval zo veel als mogelijk her te gebruiken. Dit op een zodanige wijze dat tevens de afhankelijkheid van de markt, en daarmee de onzekerheid over de kosten die de burger moet betalen, afneemt. Deze opgave kan alleen slagen indien gemeenten en overheid-gedomineerde bedrijven meer gaan samenwerken. • Het bestuur van RD Maasland streeft naar een bredere samenwerking inzake grondstoffenmanagement. Afval Samenwerking Limburg onderzoekt de mogelijkheden gezamenlijk in Limburg de circulaire verwerking van afval te realiseren. RD Maasland participeert in de voorbereiding hiertoe en wil hierop aansluiten. • Eind 2020 / begin 2021 hebben de raden van Roerdalen, Leudal en Maasgouw besloten om de afvalinzameling per 1-1-2022 op een aantal punten te wijzigen om de hoeveelheid ingezameld restafval te verlagen zodat de kostenstijging voor de inwoners beperkt blijft.		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

<table>
<tr><th>Naam</th><th>Servicecentrum MER</th></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>De Gemeenschappelijke Regeling MER (GR-MER) behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen op de taakvelden back office dienstverlening voor de afdelingen Omgevingsdienst (OD) (sinds 1-9-2013) en Sociaal Domein (SD) (sinds 1-1-2016). Op 1 juli 2017 zijn ook de bedrijfsvoeringstaken op de gebieden Personeel & Organisatie (HRM), Financiën, Digitale Informatie Voorziening (DIV) en Informatie & Automatisering (I&A) overgedragen.

De MER-gemeenten beogen met de samenvoeging:
• continuïteit in verbetering van de dienstverlening als eerste overheidsloket voor inwoners;
• zo efficiënt mogelijk te werken;
• afname van de kwetsbaarheid van de drie afzonderlijke gemeenten.
Door de schaalvoordelen van samenwerking te benutten zullen de toekomstbestendigheid van de organisaties van de gemeenten en de bestuurskracht toenemen en zullen op den duur besparingen worden bereikt.</td></tr>
<tr><td>Deelnemers</td><td>Aantal gemeenten: 3
Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen</td></tr>
<tr><td>Bestuursstructuur</td><td>Gemeenschappelijke regeling

De colleges van de deelnemende gemeenten vormen het algemeen bestuur. De samenstelling van het dagelijks bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van de colleges. Per gemeente is er één afgevaardigde in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd.
Per 1 september 2021 is de nieuwe vaste directeur van het Servicecentrum MER gestart.</td></tr>
<tr><td>Financiën verbonden partij</td><td>
<table>
<tr><th>Per</th><th>1 januari 2022</th><th>31 december 2022</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 130.681</td><td>€ 130.681</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 4.558.353</td><td>€ 6.172.441</td></tr>
</table>
Verwachte resultaat 2022: € 0
(Bron: concept jaarrekening 2022 d.d. 4-3-2023)</td></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td>De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2022 bedraagt € 6.348.808 Deze bijdrage is als volgt opgebouwd:
<table>
<tr><th></th><th>Realisatie 2022</th><th>Begroot 2022</th><th>Realisatie 2021</th></tr>
<tr><td>Omgevingsdienst (excl. UP en VVGB)</td><td>€ 1.438.640</td><td>€ 1.572.956</td><td>€ 1.510.195</td></tr>
<tr><td>Sociaal Domein</td><td>€ 1.495.274</td><td>€ 1.556.541</td><td>€ 1.438.403</td></tr>
<tr><td>Bedrijfsvoering</td><td>€ 3.289.748</td><td>€ 3.435.320</td><td>€ 3.174.832</td></tr>
<tr><td>Bestuur en organisatie</td><td>€ 125.146</td><td>€ 131.041</td><td>€ 137.330</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>€ 6.348.808</td><td>€ 6.695.858</td><td>€ 6.260.760</td></tr>
</table>
De bijdrage vindt plaats vanuit de programma’s 2 (SD), 3 en 5 (OD) en 7 (Bedrijfsvoering). De specifieke UP afspraak voor OD bedraagt € 193.671 en voor de VVGB € 31.802. De specifieke UP afspraak voor SD bedraagt € 370.592. De begrootte taakstelling van 2% op de bijdrage van de MER is in 2022 gerealiseerd.
Bron: Voorlopige jaarrekening 2022</td></tr>
</table>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Servicecentrum MER
Risico	De gemeente blijft beleidsmatig en financieel verantwoordelijk en is hierbij ook afhankelijk van besluitvorming van de samenwerkingspartners. De GR MER heeft zelf een algemene reserve van beperkte omvang. De GR MER vormt een specifiek aandachtspunt in het kader van risicomanagement. De administratieve organisatie wordt nog verder ontwikkeld. De Wet Kwaliteitsborging voor de bouwsector en de Omgevingswet kunnen effect hebben op de aard en omvang van de werkzaamheden en daarmee ook financieel effect hebben voor de afdeling MER/OD.
Ontwikkelingen	Met de oprichting van het SC MER hebben we 4 ambities beoogd: kwaliteit, klantgerichtheid, kosten-efficiëntie en kwetsbaarheidsvermindering. Als gevolg van de maatschappelijke en technologische ontwikkelingen verandert de rol van zowel het SC MER als de gemeenten. Voorbeelden hiervan zijn de invoering van de nieuwe omgevingswet en de doorontwikkeling van de participatiewet. Vanuit bedrijfsvoering verwachten we een andere ondersteuning die meer gericht is op data gedreven werken. Het verbeteren van de dienstverlening blijft een voortdurend aandachtspunt. De ambities op dit gebied zijn hoog. Het SC MER en de gemeenten werken samen aan deze verbetering. Daarnaast wordt verder uitvoering gegeven aan een verbetertraject Servicecentrum MER op basis van de 21 opgaven die zijn opgesteld naar aanleiding van het vervolgonderzoek dat BMC uitvoerde op mogelijkheden voor efficiencyverbetering in de MER samenwerking. Ook zijn we in 2022 begonnen met een gezamenlijke positiebepaling vanuit het Overheid Ontwikkeling Model (OOM). Deze positiebepaling vindt plaats zowel voor het SC MER als de drie deelnemende gemeenten. Op basis van deze individuele positiebepaling wordt daarna bepaald welke stappen we gemeenschappelijk gaan zetten voor de verdere ontwikkeling.

Naam	Belastingsamenwerking gemeenten en waterschap
Openbaar belang	BsGW is een zelfstandig samenwerkingsverband voor de heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen en voor de uitvoering van de wet WOZ. De verzelfstandiging beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en –inning. Tot het takenpakket horen: • Advisering over ontwikkelingen op het terrein van lokale belastingen en het toetsen van conceptverordening(en); • De opbouw van benodigde basisregistraties; • Het opleggen en innen van de aanslagen tot en met de dwanginvordering en oninbaar verklaring; • Afhandeling van klantreacties gedurende al deze processtappen.
Deelnemers	Aantal gemeenten: 29 Alle Limburgse gemeenten met uitzondering van de gemeenten Venray en Horst aan de Maas. Aantal waterschappen: 1 Waterschap Limburg.
Bestuursstructuur	Openbaar lichaam ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. De stemverhouding is gebaseerd op het aandeel van de deelnemer in de kosten van de regeling zoals die voortvloeit uit de begroting.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Belastingsamenwerking gemeenten en waterschap		
Financiën verbonden partij*	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	-/- € 362.000	€ 1.982.000
	Vreemd vermogen	€ 9.395.000	€ 8.198.000
	Verwacht resultaat 2022: € 792.000 **Cijfers conform voorlopige jaarrekening 2022*		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2022 bedraagt € 309.315,-. Daarnaast is er eenmalig € 83.230 betaald voor de invoering van de nieuwe systematiek afvalstoffenheffing.		
Risico	In 2022 is een risicoanalyse uitgevoerd t.b.v. de begroting 2023. Bij deze risicoanalyse zijn de onder andere de volgende (bedrijfsvoerings-) risico's onderkend die nog steeds relevant zijn: Onvoldoende gestructureerde informatiestromen, hogere proceskosten als gevolg van bezwaar- en beroepsprocedure ten aanzien van de WOZ-waarde, datalek / ict-storingen en personele risico's. Om de financiële gevolgen van deze risico's op te vangen houdt BsGW een weerstandsvermogen aan. Voor de begroting 2023 is het benodigde weerstandsvermogen bepaald op € 1.420.000,-. Zodra het benodigde weerstandvermogen onder het vereiste niveau komt worden de deelnemende gemeente verzocht eenmalig een extra bijdrage te storten zodat het weerstandsvermogen weer op het gewenste peil komt. Voor de gemeente zijn de risico's dat de gemeentelijke bijdrage aan BsGW en de (belasting-)inkomsten wijzigen.		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Belastingsamenwerking gemeenten en waterschap
Ontwikkelingen	BsGW is na de groei die ze in korte tijd heeft doorgemaakt nu toe aan een periode van stabilisatie, consolidatie en optimalisatie. Om dit te bereiken is ingezet op organisatieontwikkeling en verbetering van de ICT-omgeving. Dit zal de komende jaren in beslag nemen. BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving, waarin steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is. Een belangrijke ontwikkeling is het vervangen van zowel de ICT-infrastructuur als het huidige belastingpakket via een Europese aanbesteding. Op dit moment zijn er veel heffingsgrondslag varianten voor de verschillende belastingsoorten. Dit maakt het inrichten van processen en de automatisering hiervan ingewikkeld. Middels het project harmonisatie zijn de verschillende varianten per gemeente in beeld gebracht en is bepaald welke als voorkeursvarianten worden aangemerkt. In het verlengde hiervan worden de uitgangspunten van de kostenverdeelmethode opnieuw beoordeeld en zo nodig aangepast zodat deze aansluit bij de werkelijkheid. In 2022 zijn alle WOZ-taxaties van de woningen, op basis van een wettelijke verplichting, gebaseerd op gebruiksoppervlakte (m2) in plaats van op inhoud (m3) zoals voorheen het geval was. BsGW heeft, ook voor de gemeente Roerdalen, een project gestart om deze transitie in goede banen te leiden. In navolging van dit project wordt landelijk gekeken naar een uniforme (samenhangende) objectenregistratie. Door wijzigingen in de wetgeving is het voor ncnp-bedrijven aantrekkelijk geworden om namens de burger bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde, waarbij deze bedrijven de tegemoetkoming van de proceskosten ontvangen. Dit leidt tot hogere proceskosten en blijft dus een belangrijk aandachtspunt. Ontwikkelingen rondom de belastingwetgeving kunnen invloed hebben op de werkzaamheden van de BsGW.

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)
Openbaar belang	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette (Het Grenspark MSN) is opgericht met het doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van natuur en landschap, recreatie en toerisme en marketing en PR te verbeteren. Aanvullend heeft het Grenspark MSN het doel een regionale grensoverschrijdende identiteit te realiseren, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur- en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die hier leven. Eén van de belangrijkste doelen van is het behoud en de ontwikkeling van de karakteristieke natuur en cultuurlandschappen. Het Grenspark MSN voert daartoe grensoverschrijdende projecten uit, zoals het project Natuur- en bosbrandpreventie, en maakt daarbij gebruik van Europese subsidies. Daarnaast is het presenteren en het verder verbeteren van de mogelijkheden tot recreatief gebruik van de gebieden aan weerszijde van de grens is een uitdrukkelijk doel van de samenwerking. De basis voor het wekken van interesse voor dit waardevol grensgebied ligt in een afgestemde en uitgebreide marketing, milieueducatie en voorlichting.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 7 Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Venlo Aantal instellingen: 1 Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette (Duits)		
Bestuursstructuur	Internationaal openbaar lichaam ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 31.849	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 48.349	n.b.b.
	Verwacht resultaat 2022: n.n.b.		
Bijdrage gemeente	De bijdrage (lidmaatschap) van de gemeente Roerdalen over 2022 bedraagt € 2.888.		
Risico	Verplichting naar rato van bijdrage (voor Roerdalen 17%) aan openstaande verplichtingen bij ontbinding en vereffening.		
Ontwikkelingen	Het Grenspark MSN continueert haar werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten. Het Grenspark MSN is bezig met de voorbereiding van een Interreg-aanvraag voor het vervolgproject brandpreventie Natuurgebieden. . Voor de realisatie van het grensoverschrijdend ruiteren is een Interreg-aanvraag in voorbereiding. Het Grenspark MSN ondersteunt in het proces om te komen tot een Nationaal Park Nieuwe Stijl.		

Naam	Omnibuzz
Openbaar belang	Omnibuzz is ingesteld in het belang van een kwalitatief hoogwaardige en een zo doelmatig mogelijke gezamenlijke regie op, en uitvoering van, het aan de gemeenten opgedragen doelgroepenvervoer. In opdracht van de colleges van de deelnemende gemeenten voert Omnibuzz sinds 11 december 2016 de regie over het doelgroepenvervoer en het vervoer zelf uit voor de deelnemende gemeenten en eventueel voor derden. Gelet op de ambitie van de samenwerking zullen de colleges in beginsel ook toekomstige opdrachten met betrekking tot doelgroepenvervoer die voortkomen uit wet- en regelgeving opdragen aan Omnibuzz. De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 ligt ten grondslag aan de huidige opdracht voor Omnibuzz. Aan uitbreiding van de opdracht liggen andere wetten ten grondslag. Omnibuzz voert overleggen met stakeholders, in het bijzonder met de provincie Limburg, om te komen tot een zo optimaal mogelijk doelgroepenvervoer in de provincie Limburg.
Deelnemers	De gemeenten Beek, Beesel, Beekdaelen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz wordt gevormd door collegeleden van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door 7 wethouders.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Omnibuzz		
Financiën*	Per	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 4.241.986	€ 4.421.663
	Vreemd vermogen	€ 3.625.799	€ 1.977.411
	Verwacht resultaat 2022: € 3.382.235 *cijfers conform voorlopige jaarrekening 2022		
Bijdrage gemeente	De jaarlijkse vervoerskosten zijn afhankelijk van het vervoersvolume en de bij aanbesteding te bepalen tarieven. In 2022 zijn de vervoerskosten begroot op € 227.456. Daarnaast draagt de gemeente bij in de organisatiekosten van Omnibuzz. Voor 2022 bedragen deze € 82.739.		
Risico	Onderstaande kernrisico's zijn de belangrijkste strategische risico's die realisatie van de visie en ambities van Omnibuzz bedreigen: • Verminderd draagvlak en/of draagkracht bij gemeenten voor missie en visie Omnibuzz; • Plotselinge wijzigingen in vervoersvolume ten gevolge van externe ontwikkelingen; • Economische kwetsbaarheid taxibedrijven; • Gebrek aan kennis omtrent nieuwe activiteiten, processen en projecten; • Toenemende digitalisering en afhankelijkheid ICT.		
Ontwikkelingen	In 2022 is het aantal ritten nog steeds minder dan voor de coronaperiode (2019). De vervoerskosten voor 2022 zijn daardoor lager dan verwacht. Door het wegvallen van vervoer zijn er logischerwijs ook lagere vervoersopbrengsten, er is dus minder eigen bijdrage van de reizigers ontvangen. De vervoerders hebben - toen ze inschreven bij de aanbesteding - hun capaciteit (personeel en voertuigen) afgestemd op een - op basis van historische data - verwacht vervoersvolume. De werkwijze is dat de vervoerders een wekelijks voorschot ontvangen van Omnibuzz, zijnde 71% van de normale omzet, gebaseerd op het gerealiseerde vervoer in 2019. Aan het einde van elke maand wordt er normaal gesproken met de vervoerders afgerekend, op basis van het werkelijk aantal verreden zones. Naar aanleiding van COVID-19 heeft Omnibuzz echter met de vervoerders aanvullende continuïteitsafspraken gemaakt, die zijn vastgelegd in een addendum. De afspraken kwamen er kortgezegd op neer dat indien het vervoer uitkomt op beneden de 60% van vergelijkingsjaar 2019 (fase 1), het voorschot definitief wordt. Hierbij wordt dan aangegeven welk deel hiervan betrekking heeft op het wel gereden vervoer (realisatie) en dat het overige deel van het voorschot als Corona-compensatie (staatssteun) wordt gezien. Vanaf 60% (fase 2) is overeengekomen dat er geen sprake meer is van staatsteun, maar dat wordt afgerekend op basis van realisatie aan de hand van een gecorrigeerd (hoger) tarief, waardoor het basiscontract in feite weer herleeft. In de basis raamovereenkomst was ook reeds een tarief correctie tabel opgenomen voor het geval de vraag zou dalen tot 80% (fase 3). In het addendum met de vervoerders zijn deze afspraken doorgetrokken tot een vraagniveau van 60%. In de eerste 2 maanden van dit jaar was het vervoer in een aantal percelen lager dan 60% en was er dus sprake van Corona-compensatie (fase 1). Vanaf maart is het vervoer gaan stijgen en kwamen alle percelen boven de 60% uit (fase 2), waardoor afgerekend werd op basis van het flexibel tarief. Vanaf het vierde kwartaal is het addendum geactualiseerd: de Coronacompensatie		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Omnibuzz
	is vervallen en het flexibel tarief is doorgetrokken tot een vervoersvraag met 40%. In 2022 zijn alle voorbereidingen getroffen om de gemeenschappelijke regeling GR Omnibuzz te wijzigen met betrekking tot de afrekensystematiek vanaf 1-1-2023.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord		
Openbaar belang	De RUD Limburg-Noord heeft als doel de verbetering van: • de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunnings-verlenings-, toezichts- en handhavingstaken (VTH-taken); • de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. Daarbij ligt de focus van de RUD hoofdzakelijk op het zicht en grip hebben op risicovolle inrichtingen, activiteiten en milieucriminaliteit. De regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord is per 1 januari 2018 voortgezet als netwerkorganisatie, op basis van een gemeenschappelijke regeling.		
Deelnemers	Aantal gemeenten op 1 januari 2021: 15 Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert. Provincie Limburg.		
Bestuursstructuur	Netwerkorganisatie op basis van een bestuursovereenkomst. Per 1-1-2018 is de netwerkorganisatie omgezet in een Gemeenschappelijke Regeling (GR), waarbinnen de netwerkconstructie in stand blijft. Dit netwerkconstruct houdt in dat de concrete uitvoering van taken plaatsvindt bij de RUD-partners, de gemeenten dus (voor Roerdalen is dat de MER-Omgevingsdienst). De RUD zet daarbij vooral in op kennis- en capaciteitsuitwisseling, bewaking en verbetering van de kwaliteit van de uitvoering en de coördinatie van werkzaamheden. Bij de RUD zijn om die reden slechts een handvol medewerkers in dienst, samen vormen zij het coördinatiecentrum. In het bestuurlijk overleg (AB) is per gemeente 1 bestuurslid vertegenwoordigt. Daarnaast is Roerdalen vertegenwoordigd in het DB (burgemeester).		
Financiën*	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 211.000	€ 346.000
	Vreemd vermogen	€ 866.000	€ 1.106.000
	Verwacht resultaat 2022: € 135.000 *cijfers conform voorlopige jaarrekening 2022		
Bijdrage gemeente	De bijdrage in 2022 is € 48.060 (2021: € 46.169) en een in 2022 reeds ingestemde claim voor 2023 in verband met de reeds toegekende extra bijdrage t.o.v. de primaire begroting van € 10.681 in 2023.		
Risico	Bij de GR RUD Limburg Noord blijven de medewerkers in dienst van de eigen gemeente (of in ons geval het Servicecentrum MER) en vindt de dagelijkse aansturing ook van daar uit plaats. Het risico bestaat dat de medewerkers grotendeels voor hun eigen organisatie blijven werken en dat niet optimaal geprofiteerd wordt van de samenwerking. De beoogde kwaliteits- en efficiencyverbeteringen kunnen dan in de knel komen. Mede om die reden is in 2019 een evaluatie uitgevoerd en een verbetertraject gestart, zie hierna bij 'Ontwikkelingen'. Er is nu gekozen voor een "lichte" GR waarbij de netwerkconstructie grotendeels in stand blijft. We voldoen hiermee aan de wettelijke verplichting.		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord
	Het risico blijft dat de minister dit niet ver genoeg vindt gaan. Dat kan betekenen dat er alsnog een “zware” GR moet komen, waarbij ook personeel over gaat. Zeker door het onlangs verschenen rapport van de commissie Van Aartsen “Om de Leefomgeving” komt de netwerksamenwerking van de RUD LN wat onder druk te staan, zie ook hierna.
Ontwikkelingen	In 2019 is een evaluatie uitgevoerd naar de werking van de RUD LN. Deze evaluatie is aanleiding geweest voor een verbetertraject, dat in 2020 is ingezet en in 2021 en 2022 doorloopt. Dit RUD-verbetertraject wordt begeleid door een ambtelijk kernteam en periodiek teruggekoppeld met het DB en AB van de RUD. Dit verbetertraject heeft in 2021 een extra dimensie gekregen naar aanleiding van het rapport “Om de Leefomgeving” van de commissie Van Aartsen. Uit dit rapport blijkt dat er bij de RUD’s in Nederland veel verbeterd moet worden om te komen tot een adequaat niveau van uitvoering van de milieutaken. Dat geldt ook voor onze RUD LN. Daarbij speelt specifiek voor onze RUD dat in het rapport conclusies/aanbevelingen worden gegeven mbt de omvang, robuustheid, mandatering en onafhankelijkheid van RUD’s, die mogelijk ook het netwerkconstruct van Limburg Noord in gevaar zouden kunnen brengen. De strategie is er nu op gericht om in het kader van het reeds lopende verbetertraject ook de aanbevelingen van het rapport Van Aartsen zoveel mogelijk mee te nemen, met behoud van het netwerkconstruct. De belangrijkste inhoudelijke uitdagingen van de RUD zitten in de komst van de Omgevingswet (vooral het coördineren van de opleidingen die nodig zijn voor de uitvoerende medewerkers), de implementatie van het nieuwe provincie-brede softwarepakket Squit2020 en de inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van bodemregelgeving (overdracht provinciale taken aan gemeenten) en energie (wat betekent de energietransitie voor het uitvoerende werk?). In december 2021 gaf het Algemeen Bestuur van de RUD LN opdracht een toekomstplan voor de RUD LN uit te werken waarmee de dienst als netwerkorganisatie kon voortbestaan én waarbij rekening werd gehouden met de adviezen van de commissie Van Aartsen. Aan het plan van aanpak is in 2022 verder aan gewerkt, dit bevat behalve een koers ook een groot aantal voorstellen waarmee invulling kan worden gegeven aan de gewenste koers. De acties zijn gekoppeld aan de zogenoemde Big-8 en omvatten 6 deelgebieden. Hiervoor is extra ambtelijke inzet nodig en extra middelen voor incidentele kosten voor de uitwerking van verschillende acties. Daarom is een ontwerpbegrotingswijziging in 2022 gevraagd en heeft u hiertoe besloten. Er is gewerkt aan het PvA ontwikkeling RUD LN en de voor- en nadelen zijn uitgewerkt van een wijziging van de financieringsmethodiek waarbij alle middelen worden opgenomen in de begroting van de RUD LN. Verder is besloten tot het doorvoeren van een naamswijziging naar Omgevingsdienst Limburg-Noord, zodra het nieuwe RUP voor 2024 is vastgesteld. In 2022 heeft u besloten over de kaders voor het nieuwe beleidsplan, de herziene procesafspraken voor de totstandkoming van het RUP en het nieuwe format voor het RUP vanaf 2024.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

<table>
<tr><th>Naam</th><th colspan="3">Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord</th></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td colspan="3">Regionale samenwerking op het gebied van Beschermd Wonen (BW), Maatschappelijke opvang (MO) Bemoeizorg & Preventie (B&P), dit met als doel om
- De continuïteit van de voorzieningen voor BW, MO, B&P voor inwoners met complexe problematiek te waarborgen
- De regionale aanpak van de doelgroep als bedoeld in de regiovisie te waarborgen

Door het toetreden in deze MGR wordt het mogelijk om het gezamenlijke budget vanuit het rijk te beheren en te besteden. De MGR is verantwoordelijk voor inkoop en kwaliteit ten behoeve van de genoemde voorzieningen.
De MGR ondersteunt de uitvoeringsprocessen. De toegang en beleidsmatige invulling daarvan ligt bij de gemeenten zelf.</td></tr>
<tr><td>Deelnemers</td><td colspan="3">Roerdalen treedt samen met 14 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten toe tot de Module Gemeenschappelijke Regeling vanaf 21 juni 2022 conform raadsbesluit.</td></tr>
<tr><td>Bestuursstructuur</td><td colspan="3">De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Financiën*</td><td>Per</td><td>1 januari 2022</td><td>31 december 2022</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 0</td><td>€ 60.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 287.293</td><td>€ 10.583.612</td></tr>
<tr><td colspan="3">Verwacht resultaat 2022: € 353.928
*cijfers conform voorlopige jaarrekening 2022</td></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td colspan="3">De MGR kent een tweetal modules waarbij de gemeente Roerdalen slechts aan één module deelneemt. De bijdrage aan bedrijfsvoeringskosten van module 2 (beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg en preventie) over 2022 bedraagt € 21.156. De bijdrage aan Crisishulp Jeugd over 2022 bedraagt € 48.916.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td colspan="3">De MGR mag vooralsnog geen enkele reserve hebben om risico’s af te dekken. De MGR heeft geen vreemd vermogen aangetrokken, heeft enkel een voorziening personeelskosten en wat kortlopende schulden bij crediteuren. Het resultaat van de MGR over 2023 wordt vooralsnog begroot op €0.</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td colspan="3">• Het actueel houden van de regionale beleidsvisie op het gebied van BW MO B&P
• Bewaken dat de toegang tot BW, MO, B&P binnen de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten op een uniforme wijze is geregeld en blijft
• Bewaking van het budgettaire kader van het programma BW MO B&P
• Getrouwe en rechtmatige verwerking van de geldstromen binnen het programma BW MO B&P

De resultaten worden in de monitor conform de Kwalitatieve Prestatie Indicatoren (KPI) bijgehouden, die tweejaarlijks worden gevuld door de zorgaanbieders.
In de zomer 2022 is de regiovisie Meedoen en wonen door de deelnemende gemeenten in de raad vastgesteld.</td></tr>
</table>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

<table>
<tr><th>Naam</th><th colspan="3">Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML)</th></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td colspan="3">OML is een onderneming (BV) die is opgericht door een aantal gemeenten en bijdraagt aan de economische ontwikkeling van Midden-Limburg. OML streeft daarbij naar een verbetering van de leefbaarheid. De toegevoegde waarde zit in het creëren van een goed huisvestingsklimaat voor bedrijven en hun omgeving. OML BV realiseert dit door:
• Advisering bij ruimtelijke-economische vraagstukken;
• Locatie- en gebiedsontwikkeling, waaronder herstructureringsprojecten en strategische verwervingen;
• Acquisitie van bedrijven en sales van bedrijventerreinen;
Mogelijke ontwikkeling en uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen.</td></tr>
<tr><td>Deelnemers</td><td colspan="3">Aandeelhoudende gemeenten: 5
Echt-Susteren (725 aandelen, 19,6 %), Leudal (799 aandelen, 21,6%), Maasgouw (533 aandelen, 14,4%), Roerdalen (463 aandelen, 12,5 %), Roermond (1.180 aandelen, 31,9%).</td></tr>
<tr><td>Bestuursstructuur</td><td colspan="3">OML is een besloten vennootschap. De gemeente is op basis van aandelenbezit vertegenwoordigd via de algemene vergadering van aandeelhouders.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Financiën verbonden partij</td><td>Per</td><td>1 januari 2022</td><td>31 december 2022</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 21.069.440</td><td>€ 22.649.795</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 4.370.096</td><td>€ 5.800.920</td></tr>
<tr><td colspan="3">Verwacht resultaat vpb 2022 € 1.580.355
(Bron: Concept jaarrekening 2022)</td></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td colspan="3">De gemeente heeft geen vaste jaarlijkse bijdrage aan de OML. De gemeente Roerdalen bezit 463 aandelen met een nominale waarde van € 450. De aanschafwaarde (= boekwaarde) van de deelneming bedraagt
€ 721.023. Dividend wordt enkel uitgekeerd bij een solvabiliteitsratio hoger dan 40% én daarbij geldt dat dividenduitkering met voorrang zal worden ingezet om achtergestelde leningen mee af te lossen.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td colspan="3">Eind 2019 was de lening van de Provincie afgelost waardoor er geen verschil meer is tussen solvabiliteit o.b.v. risicodragend vermogen en o.b.v. eigen vermogen.</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td colspan="3">OML opereert op basis van het ondernemingsplan 2018-2022 dat het kader vormt voor de activiteiten van OML. In het Ondernemingsplan 2018-2022 is aan OML ruimte gegeven om nieuwe activiteiten te ontplooien zoals:

1) ruimtelijk-economische advisering aan overheden en de markt;
2) revitalisering van verouderde terreinen/strategische verwervingen;
3) naast sales ook acquisitie van bedrijven richting Midden-Limburg.

OML heeft momenteel (februari 2023) percelen te koop op de bedrijventerreinen Businesspark Midden-Limburg in de gemeente Echt-Susteren, Duurzaam Multifunctioneel Bedrijvenpark Zevenellen in Haelen/gemeente Leudal en in de gemeente Roermond op de bedrijventerreinen De Schroof, De Hanze en Oosttangent (Roerstreek-West).</td></tr>
</table>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	NV BNG		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.		
Deelnemers	Aandeelhouders		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij*	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 5.062.000.000	€ 4.615.000.000
	Vreemd vermogen	€ 143.955.000.000	€ 107.459.000.000
	Resultaat 2022 € 300.000.000 Aantal aandelen: 17.199. In % van totaal 0.03% *cijfers conform jaarverslag 2022		
Dividend	Het uitbetaalde dividend over 2022 is € 42.997 (2021: € 39.213). Dat is 50% van de nettowinst die overblijft na aftrek van de uitkering aan houders van hybride kapitaal.		
Risico	Het bedrag dat de bank jaarlijks aan dividend uitkeert is afhankelijk van de winst die de bank in enig jaar behaalt. Gelet op de omvang van de jaarlijkse inkomsten is dit risico zeer klein.		
Ontwikkelingen	-		

Naam	Enexis Holding NV		
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch		
Openbaar belang	Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent in 2009 gesplitst in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Levering Bedrijf. Het Productie- en Levering Bedrijf (PLB) is per 1 oktober 2009 verkocht aan RWE. Op basis van de wet werden de publieke aandeelhouders van Essent voor exact hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder van het nieuwe zelfstandig opererende netwerkbedrijf, dat vanaf 2010 Enexis (Holding N.V.) heet. De vennootschap heeft ten doel: • Het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water. • Het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energie. • Het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld. • Het binnen de wettelijke grenzen ontplooien van andere operationele en ondersteunende activiteiten.		
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij*	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 4.241.000.000	€ 5.441.000.000
	Vreemd vermogen	€ 5.154.000.000	€ 4.907.000.000

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Enexis Holding NV
	Resultaat 2022 € 1.300.000.000 Aantal aandelen 577.800 In % van totaal 0.39% Waarde aandelen € 15.872.166 *cijfers conform voorlopige jaarrekening 2022
Dividend	Dividend 2022 € 634.079 (2021: € 383.732)
Risico	Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie) markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.
Ontwikkelingen	De energietransitie leidt tot grote investeringen in het net. De missie en opgave heeft dan ook grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Dat komt aan de orde in het strategisch beleid. Het financieel beleid bij het strategisch plan heeft als uitgangspunt dat Enexis financieel solide blijft en tenminste een A creditrating behoudt. Enexis is met haar aandeelhouders in gesprek over de gevolgen van de strategie en investeringen voor het financieel beleid. Het bedrag dat Enexis jaarlijks aan dividend uitkeert, is afhankelijk van de winst die Enexis in enig jaar behaald. Bij een lage of geen winst, wordt ook geen dividend uitgekeerd. Omdat Enexis mede uitvoering geeft aan de regionale energiestrategie (RES), zal in de komende jaren het investeringsvolume ten dele worden gefinancierd door een gedeelte van de winstuitkering in te houden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	CSV Amsterdam BV		
Vestigingsplaats	’s-Hertogenbosch		
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Atterro. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Atterro)		
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.		
Bestuursstructuur	Besloten Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 392.593	€ 312.379
	Vreemd vermogen	€ 27.163	€ 22.664
	rRsultaat 2021: -€ 42.665 Aantal aandelen 7.720 In % van totaal 0.39%		
Dividend	Door CSV Amsterdam BV is geen dividend uitgekeerd		
Risico	geen		
Ontwikkelingen	CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhoudersommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	**Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.**		
Vestigingsplaats	’s-Hertogenbosch		
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent.		
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.		
Bestuursstructuur	Besloten Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 1.569.395	€ 1.535.187
	Vreemd vermogen	€ 19.533	€ 6.925
	Resultaat 2021 - € 34.208 Aantal aandelen 577.800 In % van totaal 0.39%		
Dividend	Verwacht dividend 2021: 0		
Risico	Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.		
Ontwikkelingen	Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2022 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	**NV WML**		
Vestigingsplaats	Maastricht		
Openbaar belang	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water		
Deelnemers	Limburgse Gemeenten en Provincie Limburg		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2020*
	Eigen vermogen	€ 194.003.000	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 387.395.000	n.n.b.
	Resultaat 2022 € n.n.b. Aantal aandelen 7 In % van totaal 1.4%		
Bijdrage gemeente	-		
Risico	Laag		
Ontwikkelingen	WML moet voor 40% van haar leningen van bank wisselen. BNG heeft namelijk aangegeven per direct te stoppen met het verstrekken van nieuwe leningen en het oversluiten van oude leningen van drinkwaterbedrijven. In de komende 15 jaar moet WML voor alle leningen een andere bank hebben in plaats van de BNG. De BNG heeft 40% van de leningen van WML in portefeuille. De eerste BNG-lening die WML moet oversluiten loopt begin 2022 af. Om bij andere banken in aanmerking te komen voor een lening met vergelijkbare voorwaarden zoals WML deze gewend was, moet de ontwikkeling van enkele financiële kengetallen van WML omgekeerd worden. Om dit te bereiken bespaart WML op haar kosten en verhoogt het haar drinkwatertarief voor 2021 met 12% (€ 6 per jaar voor een gemiddeld huishouden).		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Bodemzorg Limburg		
Vestigingsplaats	Maastricht		
Openbaar belang	Nazorg over veertien (gesloten) stortplaatsen in Limburg. Bodemzorg Limburg blijft haar activiteiten uitvoeren: Administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie; Het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag; Het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom; Het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn.		
Deelnemers	Limburgse Gemeenten		
Bestuursstructuur	Besloten Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2022*
	Eigen vermogen	€ 8.744.317	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 32.736.016	n.n.b.
	Resultaat 2022 € n.n.b. Aantal aandelen 510 (van 55.280) In % van totaal 0.93%		
Bijdrage gemeente	2021 € 5.169		
Risico	Laag		
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg (handelsnaam van Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 15 augustus 2001 als zelfstandige vennootschap. Vanaf 2000 is er een organisatorische scheiding aangebracht tussen Bodemzorg Limburg en Essent Milieu. Dit betekent dat Bodemzorg Limburg als een geheel zelfstandige onderneming functioneert. Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een inwonerbijdrage van € 0,25 in de afvalbegroting opgenomen. Deze inwonersbijdrage is, bij besluit tijdens de aandeelhoudersvergadering op 24 juni 2021, per 31-12-’21 stop gezet.		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

<table>
<tr><th>Naam</th><th>Ons WCL</th></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten. Het doel van Stichting Ons WCL is het vergroten van de kwaliteit van het landelijk gebied. Dit doet Stichting Ons WCL met de volgende werkzaamheden:
het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten;
het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afmaken van lopende WCL-projecten;
het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.
Stichting Ons WCL voert namens de regio het project Nationaal Park De Meinweg nieuwe Stijl uit.</td></tr>
<tr><td>Participanten</td><td>Deelnemende gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.</td></tr>
<tr><td>Bestuursstructuur</td><td>Stichting</td></tr>
<tr><td>Financiën</td><td><table>
<tr><th>Per</th><th>1 januari 2022</th><th>31 december 2022</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 420.416</td><td>n.n.b.</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€114.606,-</td><td>n.n.b.</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Bijdrage</td><td>Jaarlijkse bijdrage: €39.500.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td>Zeer klein</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td>Ons WCL continueert haar werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten. Er is een samenhang met SML. Ons WCL heeft een coördinerende taak bij de subsidieaanvraag en uitvoering van de omvorming van het Nationaal Park naar het Nationaal Park Nieuwe stijl. Ons WCL ondersteunt de gemeente in het provinciaal proces van het Limburgs Programma Landelijk Gebied.</td></tr>
</table>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naam	Euregio Rijn-Maas-Noord		
Openbaar belang	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in om de Europese integratie tastbaar te maken voor de circa 2 miljoen inwoners van dit gebied. Ze wil het wederzijds begrip van de Nederlandse en Duitse inwoners van de Euregio versterken, de contacten verdiepen en samenwerking stimuleren. De Europese Unie, de deelstaat Nordrhein-Westfalen en de Nederlandse regering ondersteunen dit streven middels verschillende subsidieregelingen.		
Deelnemers	De Euregio Rijn-Maas-Noord telt op dit moment 29 leden, maar hierin komt vanaf 1-1-2022 verandering. Aantal Nederlandse gemeenten: 13 Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Nederweert, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, en Venray. Aantal Nederlandse instellingen: 1 Kamer van Koophandel Aantal Duitse participanten 15: Mönchengladbach, Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Nettetal, Wassenberg, Wegberg, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg en Landeshaupstadt Düsseldorf. Ontwikkelingen: Vanaf 1-1-2022 treedt Kreis Heinsberg ook toe (met 5 stemmen). Met de gemeenten Sittard-Geleen en Beekdaelen en de Gemeinde Issum (Kreis Kleve) lopen gesprekken over eventuele toetreding.		
Bestuursstructuur	Publiekrechtelijk openbaar lichaam naar Duits recht. De gemeente is met 3 stemmen vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en de burgemeester zit als enige lid in het dagelijks bestuur.		
Financiën	*Per*	*1 januari 2022*	*31 december 2020*
	Eigen vermogen	€ 377.968	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 637.468	n.n.b.
	Verwacht resultaat 2022 n.n.b.		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2022 bedraagt € 10.320 (betreft 3 stemmen). Daarnaast betalen we een jaarlijkse bijdrage voor het Grensinformatiepunt van € 1.437. Er is geen wijziging in de bedragen voorzien.		
Risico	Risico's zijn beperkt, kleine organisatie met financiële reserve en bij ontbinding/liquidatie naar rato van stemmen verdeling kosten.		
Ontwikkelingen	Met de Euregio-visie 2030 gaat de Euregio Rijn-Maas-Noord de nieuwe uitdagingen aan. Er wordt gewerkt aan 6 thema's: - Wij gaan voor jouw toekomst (… zonder vrede zijn we nergens!) - Wij planten 10 miljoen bomen - Wij zijn altijd mobiel en bereikbaar - Wij werken aan grensverleggende banen - Wij spreken dezelfde taal - Wij helpen je de grens over De zes grote thema's staan voor het hele actiegebied van de euregio Rijn-Maas-Noord en hangen tegelijkertijd samen met het programma van de EU tussen 2021 en 2027.		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Paragraaf Financiering

Inleiding
Wij bekostigen onze activiteiten met eigen middelen, maar ook met geleend geld. Daarnaast hebben we geld belegd in obligaties en verstrekken we soms leningen in het kader van de publieke taak.
De financiering van al deze onderdelen is aan veel wettelijke kaders gebonden, die zijn vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).
Het belangrijkste uitgangspunt rondom financiering is het beheersen van de risico's die hiermee samenhangen. De wettelijke regels zijn er op gericht dat grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen worden vermeden.
Gedurende het jaar ontvangen we geld en doen we betalingen, deze geldstromen lopen in tijd niet synchroon. Om deze schommelingen op te kunnen vangen, lenen we geld om op tijd aan onze betalingsverplichtingen te voldoen.

Beleid
De belangrijkste doelen van ons beleid zijn:
- voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- vanuit onze publieke taak, waar nodig, instellingen helpen bij hun financiering;
- risico's beheersen en beperken bij het aangaan of het verstrekken van een lening;
- leningen aantrekken tegen zo laag mogelijke (rente)kosten;
- voldoen aan wet- en regelgeving, waaronder de Wet F.

Om deze doelen te bereiken beoordelen we voordat we leningen voor de langere termijn aantrekken of dit vanuit rente-oogpunt voordeliger is, dan een deel van onze obligatieportefeuille te verhandelen. Doel van deze afweging is het renteresultaat voor de gemeente zo gunstig mogelijk te houden. Het merendeel van de leningen hebben we afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. We lossen hierop jaarlijks af. Bij nieuwe leningen wordt beoordeeld of deze jaarlijks afgelost worden of aan het einde van de looptijd.

Voor leningen op de korte termijn wordt gekeken naar het daadwerkelijke banksaldo. Op basis hiervan worden kasgeldleningen met verschillende looptijden afgesloten, variërend van 2 weken tot 2 maanden.

Bij het verstrekken van leningen of borgstellingen worden zoveel mogelijk zekerheden gesteld, de gemeente is immers geen bank. Wij willen dat instellingen en verenigingen zelf lenen zonder onze tussenkomst. Slechts indien dit niet lukt, kan door een instelling of vereniging aan de gemeente gevraagd worden om een lening of een borgstelling, waarbij borgstelling onze voorkeur heeft.

Hoeveel lenen we als gemeente?
De behoefte aan financiering ontstaat hoofdzakelijk door investeringen en leningen aan derden. Investeren kost geld; dit betreft bijvoorbeeld onze gebouwen, wegen en riolering, maar ook de investeringen in het kader van duurzaamheid en de projecten uit het plan van aanpak bij het onderdeel "Investeren om te renderen". Ook als we aan derden leningen verstrekken moeten we dit zelf financieren.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

In onderstaand overzicht is het verloop van de leningenportefeuille weergegeven. Begin 2022 hebben we in totaal vier leningen uitstaan, waarvan de laatste wordt afgelost in 2028. Het gemiddelde rentepercentage dat we over de uitstaande leningen hebben betaald in 2022 is 0,39%.

bedragen x € 1.000

Vaste langlopende leningen	Rekening 2021	Rekening 2022
Stand opgenomen leningen per 1 januari	**13.800**	**17.000**
Nieuwe leningen	4.000	-
Aflossingen	- 800	- 2.571
Stand opgenomen leningen per 31 december	**17.000**	**14.429**

Waar hebben we ons geld in belegd?
De gemeente heeft beleggingen, doordat we aandelen bezitten in een aantal vennootschappen (deelnemingen). In de paragraaf verbonden partijen zijn alle deelnemingen en de daaraan verbonden risico's opgenomen. De drie grootste deelnemingen zijn: Enexis, OML en de BNG. Gesteld kan worden dat in dit kader er sprake is van een beperkt risico.

In 2010 heeft de gemeente de middelen die zijn ontvangen door de verkoop van de aandelen Essent belegd in obligaties. De marktwaarde van deze belegging was op 31 december 2022 € 4,235 mln. Het cumulatief rendement dat we tot nu toe hebben behaald over de obligatieportefeuille bedraagt 38,24%.

Als gevolg van de invoering van het schatkistbankieren, mogen we vrijvallende obligaties niet meer opnieuw beleggen, maar moeten overtollige liquide middelen worden weggezet op de rekeningcourant bij het Rijk.

De verdeling van de obligaties is als volgt:

bedragen x € 1.000

Samenstelling obligatieportefeuille	Overheid en overheidsgerelateerd		Financiële instellingen		Totaal	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Rating						
AAA	734	17%	-	0%	734	17%
AA	-	0%	3.501	83%	3.501	83%
A	-	0%	-	0%	-	0%
BBB	-	0%	-	0%	-	0%
Totaal	**734**	**17%**	**3.501**	**83%**	**4.235**	**100%**

Alle obligaties voldoen aan de voorwaarden die bij aanschaf in het treasurystatuut stonden. Obligaties met een rating tussen A en AAA zijn kredietwaardig. Dat wil zeggen van goede kwaliteit, de kans op terugbetaling is nagenoeg gegarandeerd.

In de komende jaren hebben we jaarlijks te maken met vrijval van obligaties. De laatste obligaties worden in 2027 afgelost. Zoals hierboven al aangegeven mogen we niet meer in nieuwe obligaties beleggen. Obligaties die worden afgelost worden ingezet als financieringsmiddelen of weggezet op de rekeningcourant bij het Rijk.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Kengetallen obligatieportefeuille	31-dec-2022	31-dec-2021
Portefeuillewaarde	4.235	7.606
Jaarrendement	-5,59%	-0,89%
Beleggingsresultaat sinds start	38,24%	46,42%

In onderstaand overzicht is het vrijvalschema voor de resterende looptijd opgenomen.

Vrijval obligaties	Nonimaal bedrag	Rente-baten
Jaar van vrijval		
2022	2.750	316
2023	1.000	200
2024	1.600	158
2025	700	72
2026	100	40
2027	585	37
	6.735	

Risicobeheersing

Door het Rijk zijn verschillende normen gesteld die erop moeten toe zien dat overheidsinstellingen op verantwoorde wijze met hun financiering omgaan. Deze normen zijn:

- de kasgeldlimiet;
- de renterisiconorm;
- het EMU-saldo;
- het drempelbedrag voor schatkistbankieren.

Vanuit risicobeheersing zijn door het Rijk financiële kengetallen verplicht gesteld, om een valide risico-inschatting te kunnen maken. Deze zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, aangezien deze over de totale financiële risicobeheersing van de gemeente gaan en niet alleen maar betrekking hebben op financiering.

Kasgeldlimiet

Beheersing van het renterisico op korte schuld wordt weergegeven in de kasgeldlimiet.

bedragen x € 1.000

Liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Netto vlottende schuld				
Omvang vlottende schulden	1.467	1.280	144	154
Omvang vlottende middelen	154	1.111	5.766	4.372
Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)	**1.313**	**169**	**- 5.622**	**- 4.218**
Toegestane kasgeldlimiet				
Omvang begroting 2022 (=grondslag)	56.634	56.634	56.634	56.634
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Minimum bedrag	300	300	300	300
Toegestane kasgeldlimiet	**4.814**	**4.814**	**4.814**	**4.814**
Toets kasgeldlimiet				
Ruimte onder kasgeldlimiet	**3.501**	**4.645**	**10.436**	**9.032**
Overschrijding van de kasgeldlimiet				

Met deze limiet wil de wetgever voorkomen dat uitsluitend kortlopende leningen worden afgesloten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Het aantrekken van dit type leningen is aantrekkelijk wanneer de rente erg laag is. Het risico van een stijgende rente bij herfinanciering is daarmee in verhouding groot. Daarom is bepaald dat gemeenten maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mogen gebruiken voor kortlopende leningen.

Renterisiconorm
Beheersing van het renterisico op langlopende schuld wordt weergegeven door de renterisiconorm.

Deze norm draagt bij aan een zodanige opbouw van de langlopende leningenportefeuille dat tegenvallers als gevolg van renteaanpassingen en herfinanciering in voldoende mate wordt beperkt. Het totaal aan aflossingen en herfinanciering mag jaarlijks maximaal 20% bedragen van het begrotingstotaal. Door een goede spreiding van de looptijd wordt flexibiliteit in de toekomst behouden tegen zo laag mogelijke rentekosten.

bedragen x € 1.000

Renterisico	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Renterisico vaste schulden				
Renteherzieningen	-	-	-	-
Herfinanciering	-	-	-	-
Renterisico vaste schulden	**-**	**-**	**-**	**-**
Toegestane renterisiconorm				
Omvang begroting 2023 (=grondslag)	58.742	58.742	58.742	58.742
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Minimum bedrag	2.500	2.500	2.500	2.500
Toegestane renterisiconorm	**11.748**	**11.748**	**11.748**	**11.748**
Toets renterisiconorm				
Ruimte onder renterisiconorm	**11.748**	**11.748**	**11.748**	**11.748**
Overschrijding renterisiconorm				

EMU-saldo
Voor landen die deelnemen aan de Europese Monetaire Unie (EMU) gelden Europese begrotingsvoorschriften waaronder de zogenaamde EMU-normen. De EMU-normen stellen limieten aan de overheidsschuld van een land. De jaarlijkse groei van de netto overheidsschuld, ook wel het financieringstekort of EMU-saldo genaamd, mag in een jaar niet meer bedragen dan 3% van de omvang van de economie (bruto binnenlands product). Naar aanleiding van de schuldencrisis heeft Nederland in Europees verband afgesproken de Europese normen in nationale wetgeving te verankeren. Met de Wet houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) is daar gevolg aan gegeven.

Ook gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen vallen onder de Nederlandse overheid. De schulden van de gemeenten en de jaarlijkse groei van deze schulden tellen mee in de EMU-schuld en het EMU-saldo van de Nederlandse overheid. Daarom gaat de wet Hof ook over de ontwikkeling van de schulden van gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen.

Het EMU-saldo (begrotingssaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden moeten het EMU-saldo berekenen, zodat op macro niveau het EMU-saldo voor Nederland kan worden bepaald.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Berekening EMU-saldo via exploitatie en balans (volgens EMU-enquête)			Rekening 2021	Rekening 2022	Actuele Begroting
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	- 563	1.492	- 2.673
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	1.129	3.142	12.009
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	- 265	435	- 1.101
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	75	351	- 186
5.	(-)	Boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	- 12	- 20	-
Berekend EMU-saldo			**- 2.020**	**- 1.546**	**- 15.596**

Schatkistbankieren
Met ingang van 1 januari 2014 zijn decentrale overheden verplicht alle overtollige middelen boven een drempelbedrag in de schatkist te houden. Dagelijks wordt bepaald of er overtollige middelen zijn. Het drempelbedrag bedraagt 2% van het begrotingstotaal. Voor Roerdalen is deze drempel afgerond €1.133.000 . Afhankelijke van de liquiditeitsbehoefte worden deze gelden teruggehaald vanuit de schatkist naar de rekening courant van de gemeente.

Rentevisie
Naast deze wettelijke normen die vooral kijken naar de huidige financieringsstructuur, hebben we als gemeente ook te maken met de renteontwikkeling op de markt. De inflatie blijft ook in 2023 nog duidelijk boven de doelstelling van de ECB. De centrale bank zal de officiële tarieven verder verhogen, ondanks de negatieve effecten op de economische groei op de kortere termijn. Ook andere centrale banken zijn bezig geweest en zullen verder het monetaire beleid verkrappen. In 2023 verwacht de BNG een herfinancieringsrente van 3,5 procent. De lange rentetarieven lopen in de komende twaalf maanden nog wat verder op.

Rentetoerekening
Deze toerekening geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.
Door de ontvangen rente op de obligatieportefeuille hebben we een positief renteresultaat. Hierdoor is de omslagrente die wordt gebruikt voor de rentetoerekening aan vaste activa 0%. Er vindt dus geen rentetoerekening plaats aan de verschillende taakvelden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Risicobeheersing of risicomanagement is een continu proces dat risico's identificeert, beoordeelt en vervolgstappen definieert. Er zijn verschillende gebieden waarop risicomanagement toegepast kan worden. In de planning en control-cyclus kijken we naar het financieel risicomanagement.
We streven naar beheersing van de risico's en een goede balans tussen de bestuurlijke ambities en de daarmee gepaard gaande risico's. Door inzicht in de risico's kunnen we op verantwoorde wijze besluiten nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot onze vermogenspositie. Door deze tegen elkaar af te zetten krijg je de ratio weerstandsvermogen[5]. Dit is voldoende als daar een getal uitkomt dat groter is dan 1.

Om onze risico's in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Hierdoor wordt inzichtelijk wat op basis van deze risico's de benodigde weerstandscapaciteit is. Op basis van de huidige inventarisatie komt deze uit op € 1.910.000

De benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandcapaciteit, bestaande uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.
De beschikbare weerstandcapaciteit is € 11.163.000. Dit betekent dat onze ratio voor het weerstandsvermogen 5,8 (jaarrekening 2021: 5,4) is, dit is ruim voldoende. Dit is een stijging welke een positief effect heeft op de weerstandscapaciteit.

De verschillende onderdelen van risicomanagement worden hieronder verder uitgewerkt.
Aan het eind van deze paragraaf gaan we in op een aantal andere financiële kengetallen die inzicht geven in onze financiële positie.

De verschillende deelprojecten van "Roerdalen in balans" zorgen ervoor dat het risicoprofiel van onze gemeente sinds vorig jaar is veranderd. We gaan als gemeente immers nieuwe dingen doen binnen het kader van "Investeren in duurzaamheid en om te renderen". Daarnaast gaan we binnen de omvorming van het sociaal domein taken fundamenteel anders organiseren. Dit zorgt voor een grotere mate van financiële onzekerheid. Naast de grotere risico's vanuit beleidsaanpassingen, moet ook de gemeentelijke organisatie in deze veranderingen meegaan. Risicomanagement wordt de komende jaren een steeds belangrijker onderdeel van de sturing in onze organisatie.

Risico-inventarisatie, beoordeling en kwantificering
Om te bepalen of we voldoende weerstandsvermogen hebben moeten eerst de risico's in beeld gebracht worden. Het gaat dan om risico's waarvoor geen (afdoende) maatregelen zijn getroffen of zijn te treffen en die gevolgen kunnen hebben voor de financiële positie.
Als de risico's bekend zijn is het van belang om deze te beoordelen en kwantificeren. Hierbij worden de risico's inhoudelijk beoordeeld:

- hoe groot is de kans dat een risico zich voordoet (waarschijnlijkheid) en;
- welke financiële impact heeft dit dan, zowel maximaal als verwacht.

Op basis hiervan word de risicoscore berekend, waarbij over de geïnventariseerde risico's een risicosimulatie wordt uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het

[5] Voor de bepaling van de ratio en waardering hiervan maken we gebruik van de gegevens van het Nederlands adviesbureau risicomanagement

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

maximale bedrag ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. In de verschillende mogelijke scenario's doorgerekend.
In onderstaande grafiek en tabel wordt weergegeven hoe de kansverdeling is op basis van deze simulatie. Daarnaast is aangegeven wat de omvang van de weerstandscapaciteit moet zijn bij verschillende zekerheidspercentages. Voor de bepaling van de weerstandsratio gaan we uit van een zekerheid van 90%.

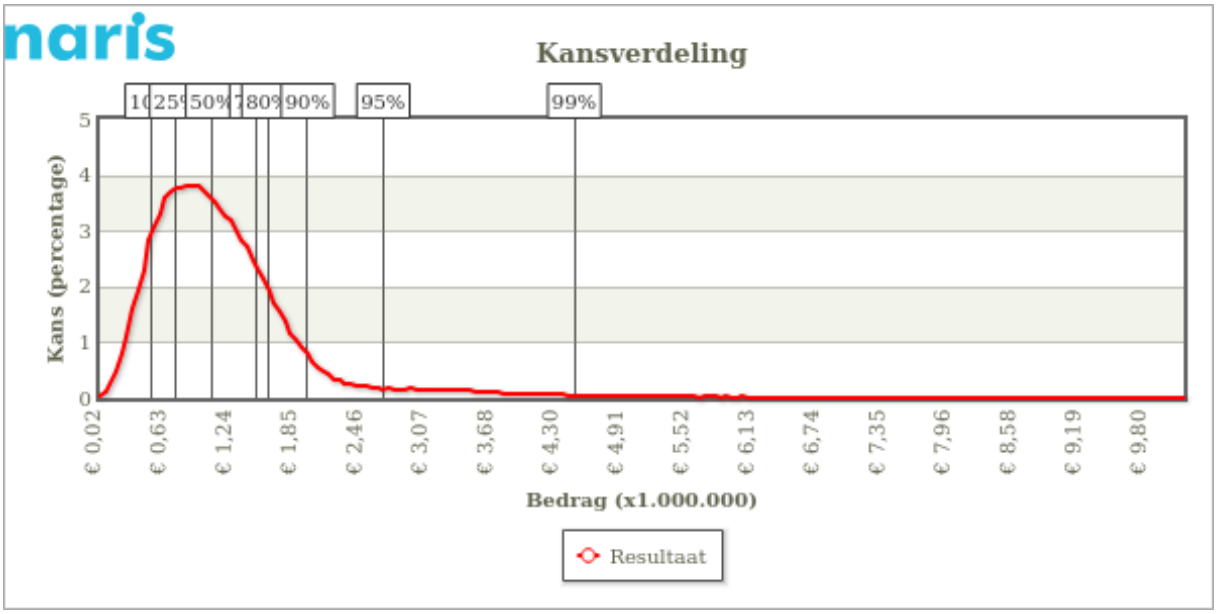

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	€ 451.137
25%	€ 679.239
50%	€ 1.017.697
75%	€ 1.427.834
80%	€ 1.540.087
90%	€ 1.910.105
95%	€ 2.616.232
99%	€ 4.403.730

Risicokaart
Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart. De risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. De nummers in de risicokaart corresponderen met het nummer van het risico zoals beschreven in de risico-inventarisatie. Een risico dat in het groene gebied zit, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico dat een score heeft die in het oranje gebied zit, vraagt om aandacht. Een risico dat een risicoscore heeft die in het rode gebied zit vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie wordt bedreigd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Financieel	Bruto				
x > € 1.000.000	**3, 13, 14**		**4**		
€ 500.000 < x < € 1.000.000	**18**	**9**	**11**		
€ 100.000 < x < € 500.000	**2. 15**		**7, 8, 12**	**6**	5
€ 10.000 < x < € 100.000	**16**	**10**	**1**		**17**
x < € 10.000					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Risico-inventarisatie

In de tabel op de volgende pagina's is per risico aangegeven:

- wat de risicogebeurtenis is;
- hoe we het risico hebben beoordeeld en gekwantificeerd;
- hoe we op het risico willen sturen om dit te beheersen;
- wat het maximale en het verwachte risico en in welke risico klasse het valt;
- hoe groot we de kans achtte dat een risico zich voordoet;
- welke score een risico heeft op basis van bovenstaande inschattingen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Onderwerp	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Maximaal risico	Verwacht risico	Financiële klasse	Kans	Score
Algemene uitkering	1	Het gehanteerde principe van 'samen de trap op, samen de trap af' is voor de jaren 2021 en 2022 losgelaten (dit heeft het kabinet besloten vanwege de coronamaatregelen). Het accres is voor deze jaren bevroren. Onduidelijk is hoe vanaf 2023 de omvang van het accres bepaald gaat worden. Dit kan zowel een positief als een negatief effect hebben.	Tijdens de vorige crisis is het accres bevroren geweest van 2008 tot en met 2011. Vanaf 2012 is de systematiek van "samen de trap op, samen de trap af" weer in werking getreden. Het Rijk is in 2012, na een periode van ondersteuning van de economie, gaan bezuinigen op de rijksuitgaven. Dit had ook een effect op de omvang van de algemene uitkering. Voor onze gemeente had dit in 2012 een nadelig effect van € 70.000 ten opzichte van 2011 tot gevolg. Gelet op de grote uitgaven die nu in het kader van de coronacrisis plaatsvinden is er een reële kans dat het accres voor 2023 lager wordt vastgesteld.	Wij hebben zelf geen directe invloed op de omvang van de algemene uitkering. We spelen zoveel mogelijk in op aangekondigde wijzigingen en volgen hierover de berichtgeving op internet en de circulaires van het Rijk. We ondersteunen landelijke acties die inzetten op meer stabiliteit in de algemene uitkering.	70.000	0	2	50%	6
Algemene uitkering	2	In 2023 vindt een herverdeling plaats van zowel het klassieke domein als het sociaal domein. Het totaal van de algemene uitkering blijft gelijk, de verdeling over de gemeenten wordt bijgesteld. Bij het opstellen van de begroting 2021 gingen we er nog van uit de herverdeling voor ons negatief zou uitpakken. Op basis van de laatste berichten laat de herijking voor onze gemeente op dit moment uiteindelijk een voordeel zien van € 21,-- per inwoner. In de bijstellingen van de begroting gaan we voor als nog uit van een effect van € 0 per inwoner.	Het maximale risico dat we als gemeente lopen bij de herverdeling van de algemene uitkering is per jaar € 15,- per inwoner. De laatste doorrekeningen op basis van de gegevens van het jaar 2019 wijzen uit dat we een voordeelgemeente zijn en zou de algemene uitkering dus stijgen.		300.000	0	3	10%	3
Obligaties	3	De waarde van de obligatieportefeuille neemt af	Alle obligaties hebben een rating van AA- of hoger. De obligaties bij financiële instellingen maken op dit moment afgerond 60% van de totale obligatieportefeuille uit. Hiervan bestaat weer 40% uit covered bonds. Dit zijn obligaties waar een onderpand als garantie achter zit. Rechtstreekse overheidsobligaties maken 19% van de portefeuille uit. Het betreft twee leningen aan Frankrijk en Oostenrijk.	We zetten gelet op de lagere waarschijnlijkheid en de afloop van obligaties in de komende jaren geen specifieke beheersmaatregelen in. We monitoren de voortgang op basis van de kwartaalrapportage van onze vermogensbeheerder. Bij nieuwe financieringsbehoefte beoordelen we of eerdere vrijval dan einde looptijd wenselijk is in plaats van andere externe financiering.	3.000.000	0	5	5%	5
Sociaal domein	4	Onvoldoende voortgang in de omvorming van het sociaal domein. Met de ervaring van de afgelopen jaren hebben wij de budgetten voor Jeugd, Participatie en Wmo aangepast aan de nieuwste prognoses. Daarnaast zijn we bezig met de omvorming van het sociaal domein. In drie jaar tijd werken we naar evenwicht in de kosten en de baten. We willen naar passende hulp bij financieel evenwicht in 2024. Wij realiseren ons dat dit een zware opgave is, met de nodige risico's. Het risico bestaat dat er meer wordt uitgegeven, aangezien dit open einde regelingen zijn. We hebben een zorgplicht. Bovendien kunnen externe factoren zoals CAO stijgingen en rijksbeleid, zoals het abonnementstarief Wmo, invloed hebben op kostenstijgingen in het sociaal domein.	We zijn in deze begroting uitgegaan van een totale besparing op het sociaal domein van € 1.220.000 in 2024 als gevolg van de omvorming sociaal domein. Dit is gebaseerd op het Plan Omvorming 2021-2024, zoals vastgesteld in de raad van 15 juli 2021. Van deze besparingen is een deel direct realiseerbaar. Het grootste deel (€ 1.166.000) is een inschatting van de effecten van de omvorming. In de komende jaren krijgen we steeds meer zekerheid over de realisatie hiervan.	Met de arrangementenmonitor krijgen we steeds meer ervaringscijfers en daardoor inzicht in de ontwikkelingen in het sociaal domein. In het financiële dashboard zetten we de prognose af tegen de begroting. Met deze twee instrumenten monitoren we de uitgaven binnen het sociaal domein en de voortgang van het project "Omvormen sociaal domein". Voor de realisatie van de omvorming gaan we stap voor stap te werk, kijken wat wel en wat niet werkt vanuit een nulmeting of uitgangssituatie. We houden focus en kiezen voor een zakelijke aanpak naar onze partners.	1.166.000	583.000	5	50%	15

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Onderwerp	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Maximaal risico	Verwacht risico	Financiële klasse	Kans	Score
Sociaal domein	5	Meer inwoners maken gebruik van het vaste lage abonnementstarief voor hulp bij huishouden.	Sinds de invoering van het lage abonnementstarief voor hulp bij het huishouden is het aantal aanvragen hiervoor behoorlijk gestegen. In deze begroting hebben we de uitgaven al verhoogd met € 550.000 op basis van de huidige kennis. Aangezien het hier om een open-einde-regeling gaat nemen we dit voor nu op als risico.	Wij hebben, evenals een groot deel van de gemeente, een brief aan de Rijksoverheid geschreven waarin de problematiek waar we tegen aan lopen wordt uitgelegd. Daarnaast onderschrijven we andere landelijke acties die op touw zijn gezet. We monitoren de ontwikkeling van de aanvragen voor huishoudelijke hulp in de planning- en controlcyclus.	200.000	0	3	90%	15
Sociaal domein	6	Onvoldoende voortgang met overige partners zorginnovatie jeugd	We hebben regionaal afspraken gemaakt met de zorgaanbieders om te komen tot meer kwaliteit met minder geld. Hiervoor werken we samen in het zorg- en innovatieplatform, waar zorgaanbieders innovatieve plannen voorleggen voor de realisatie hiervan. Wij gaan ervan uit dat op basis van de vastgelegde afspraken de besparing van € 500.000 in 2024 gerealiseerd wordt. Voor de jaren 2022 en 2023 hebben we respectievelijk een voordeel ingeboekt van € 150.000 en € 300.000. We nemen regionaal het voortouw om tot deze zorginnovatie te komen.	Met de arrangementenmonitor krijgen we steeds meer ervaringscijfers en daardoor inzicht in de ontwikkelingen in het sociaal domein. In het financiële dashboard zetten we de prognose af tegen de begroting. Met deze twee instrumenten monitoren we de uitgaven binnen het sociaal domein en de voortgang van het project “Omvormen sociaal domein”.	250.000	0	3	70%	12
Sociaal domein	7	In de jeugdzorg zitten veel open-einde regelingen. Zeker de open-einde regeling voor duurdere jeugdzorg is een groot risico. Een extra traject in dit kader kost € 150.000	We zijn van de raming voor de duurdere jeugdzorg uitgegaan van ervaringscijfers van de afgelopen jaren. We zijn echter verplicht om extra aanvragen te financieren. Daarom nemen we als extra risico nog 2 extra duurdere zorg trajecten op.	Met de arrangementenmonitor krijgen we steeds meer ervaringscijfers en daardoor inzicht in de ontwikkelingen in het sociaal domein. We monitoren de ontwikkelingen en sturen zo nodig bij.	300.000	150.000	3	50%	9
Investeren om te renderen	8	Rendement investeren om te renderen is lager dan we hebben ingeschat. We gaan van een passief grondbeleid naar een actief grondbeleid. We gaan zelf investeren in duurzaamheid door te participeren in projecten of door projecten zelf te trekken. Hierdoor ontstaan hogere rendementen of verlagen we uitgaven. We moeten eerst investeren om deze rendementen te realiseren. Voor een aantal projecten hebben we daarnaast de ondersteuning van andere partijen nodig. Ook is nog onduidelijk of we zelf het voortouw nemen in projecten of dat we kiezen voor deelname of samenwerking. Het project ontwikkelen en exploiteren van windmolens is hiervan een goed voorbeeld.	We gaan uit van een totale besparing c.q. extra opbrengst € 325.000 in 2024. De mogelijke opbrengsten van het ontwikkelen en exploiteren van windmolens is hierin nog niet meegenomen. Een groot deel van de besparingen/hogere inkomsten (€ 285.000) is nog niet zeker. Dit is afhankelijk van de verdere uitwerking van de projecten en de medewerking van derden. Zo is de realisatie van een reclamemast naar de A73 afhankelijk van de medewerking van Rijkswaterstaat en de mogelijkheid van grondverwerving. Daarnaast spelen er nog andere zaken een rol die van invloed kunnen zijn, bijvoorbeeld: netwerk, verkoop energie, tarieven, procedures, omgevingskwaliteit. Ten aanzien van het zonnepark in Montfort is onzeker of dit al in 2022 gerealiseerd wordt. De besluitvorming over de wijze van deelnemen door de gemeente moet nog plaatsvinden in overleg met de andere externe partijen.	We zijn de verschillende projecten nog aan het uitwerken in businesscases. Hierdoor ontstaat duidelijkheid over de mate van risico welke we willen lopen binnen het project. Ook geven we de momenten aan waarop wordt besloten of en hoe we tot uitvoering overgaan. Op basis hiervan worden de opgenomen rendementen bijgesteld.	285.000	142.500	3	50%	9
Ontwikkeling bedrijfsvoering	9	We hebben een inschatting gedaan van de mogelijke bezuinigingen op de bedrijfsvoering. Voor het overige deel gaat het om kostenverlaging van het SC MER. Op dit moment worden er acties ondernomen om meer efficiency te bereiken door de inzet van lean en door het onderzoeken naar dubbelingen.	Op basis van de landelijke benchmark “Vensters voor bedrijfsvoering” schatten we in dat de besparing op kosten van de organisatie en bedrijfsvoering van het SC MER reëel is. We zijn wel afhankelijk van de inzet van de andere gemeenten om tot resultaat te komen.	De veranderingen worden jaarlijks gemonitord. We sturen op de vertaling van de kostenbesparing in concrete afspraken.	540.000	135.000	4	25%	8

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Onderwerp	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Maximaal risico	Verwacht risico	Financiële klasse	Kans	Score
Ontwikkeling bedrijfsvoering	10	We hebben een inschatting gedaan van de mogelijke bezuinigingen op de organisatie. Deze inschatting is gebaseerd op ontwikkelmogelijkheden binnen de eigen organisatie met een kleinere top en iets meer ondersteuning. Voor de realisatie hiervan is een verdere organisatie-ontwikkeling noodzakelijk. Deze kan alleen gerealiseerd worden als alle medewerkers hierin worden meegenomen.	We willen de besparingen bereiken door het werk slimmer te organiseren. Hiervoor maken we gebruik van de lean-methodiek. Daarnaast zien we kansen om de overheadkosten de komende jaren te verlagen.	De veranderingen worden jaarlijks gemonitord.	100.000	37.500	2	25%	4
Leningen en borgstellingen	11	Aan Laco, de eigenaar van het Apollocomplex, is circa 2/3e deel van de exploitatiebijdrage ten behoeve van het zwembad over de eerste 10 jaar vooruitbetaald. De gemeente loopt hierbij een financieel risico wanneer het Apollocomplex na verbouwing en binnen 10 jaar niet levensvatbaar blijkt.		Jaarlijks monitoren	608.300	304.200	4	50%	12
Leningen en borgstellingen	12	De leningen die zijn versterkt aan de dorpshuizen in het kader van het accommodatiebeleid worden niet of deels terugbetaald.	Om de dorpshuizen klaar te maken voor de gewenste maatschappelijke functie was bij een aantal locaties een verbouwing nodig. De beheerstichting moet zelf voor financiering van een gedeelte van deze investering zorgen. Wanneer de beheerstichting hiervoor geen lening uit de markt kan halen, kan zij onder voorwaarden een beroep doen op de gemeente. Zij kan op dat moment tegen marktconforme voorwaarden bij de gemeente een lening afsluiten. Hier is tot op heden door twee beheerstichtingen gebruik van gemaakt. Zij hebben een lening van de gemeente ontvangen, die zij in maandelijkse termijnen aflossen. Wanneer de dorpshuizen niet rendabel blijken te zijn, bestaat het risico dat de leningen niet verder afgelost worden.	Jaarlijks monitoren	258.000	129.000	3	50%	9
Leningen en borgstellingen	13	Afschrijving op achtervang Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)	Voor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staan wij per 31/12/2020 voor € 22.447.000 in de achtervangpositie. Het bedrag waarvoor wij rechtstreeks garant staan is 25% hiervan. Het WSW geeft zelf aan dat op basis van risicomodellen en stresstesten de kans zeer klein wordt geacht dat achtervanggemeenten een renteloze lening moeten verstrekken als de andere buffers onvoldoende zijn.	Halverwege 2021 is de nieuwe vorm van garantstelling ingegaan voor nieuwe leningen. Bij nieuwe leningen wordt het risico voor de gemeente groter. We kunnen garantstelling alleen afwijzen als alle gemeenten waarin de woningcorporatie actief is het hierover eens zijn. Op dit moment zijn er nog geen garantie verleend onder deze nieuwe regeling.	5.611.750	0	5	5%	5
Leningen en borgstellingen	14	Het risico van leningen en borgstellingen is dat de debiteur de betalingen niet verricht aan ons of aan de geldverstrekker waarvoor wij borg staan. Een borgstelling kost niet direct geld. Wij geven met een borgstelling aan dat wij de restantschuld van de lening op ons nemen als de schuldenaar niet aan de verplichtingen voldoen. Op het moment dat wij aan de geldverstrekker (een deel van) de verplichting moeten voldoen, komt hiervoor een directe lening aan de schuldenaar in de plaats.	De borgstellingen aan Stichting Wonen Limburg en OML BV bedragen afgerond € 1,3 mln. We hebben hier in de afgelopen jaren nog nooit een kennisgeving ontvangen van de schuldeisers dat de schuldenaars niet aan hun verplichtingen voldoen. Toch loop je als borgnemer altijd een risico naar de toekomst toe. Daarom we nemen 5% van de borgstelling mee in het weerstandsvermogen.	Jaarlijks monitoren.	1.268.000	0	5	5%	5

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Onderwerp	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Maximaal risico	Verwacht risico	Financiële klasse	Kans	Score
Investeren om te renderen	15	Voor de projecten bij investeren om te renderen willen we in een vroeg stadium al gronden aankopen. Als de projecten niet doorgaan of op een andere plek binnen de gemeente, wordt het rendement kleiner. De gronden kunnen dan alleen verpacht of verkocht worden.	Bij een aantal projecten moeten we al in een vroeg stadium gronden gaan aankopen. Hiervoor hebben we een krediet opgenomen. Door de gronden in een vroeg stadium aan te kopen is de kans op waardevermindering klein. Het rendement wordt kleiner als de gronden uiteindelijk alleen worden verpacht als landbouwgrond.		500.000	100.000	3	10%	3
Leningen en borgstellingen	16	Wij hebben aan Enexis een hybride converteerbare lening versterkt van bijna € 2 mln. Op deze lening vindt de eerste 10 jaar geen aflossing plaats. Wel is er een jaarlijkse rentevergoeding. Enexis heeft het recht om de lening onder voorwaarden om te zetten in aandelenvermogen. Of en hoeveel na omzetting het dividend veranderd is onzeker. Daarnaast kan de betaling van de rente door Enexis worden opgeschort naar een later tijdstip.			27.000	0	2	10%	2
Ruimtelijke ontwikkeling	17	De inwerkingtreding van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld. De langere duur van de overgangsperiode betekent wel dat er extra kosten bijkomen. De latere inwerkingtreding van de Omgevingswet betekent dat de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die een deel van de verantwoordelijkheid van het toezicht op de bouw weghaalt bij gemeenten en neerlegt bij bouwers en opdrachtgevers, ook een halfjaar wordt uitgesteld.	Een latere inwerkingtreding van de Omgevingswet brengt extra kosten met zich mee. Deze extra kosten zijn nog niet duidelijk. We schatten deze op dit moment in op €100.000. Voor een deel hebben we hiervoor dekking in de beschikbare middelen.	We monitoren de extra kosten via de planning en control cyclus. Daarnaast vindt in 2022 landelijk een financiële evaluatie plaats naar welke extra kosten de nieuwe inwerkingtredingsdatum met zich heeft meegebracht voor overheden. Het uitgangspunt is dat de Omgevingswet budgetneutraal kan worden ingevoerd in een periode van tien jaar. Het Rijk en de bestuurlijke partners hebben afgesproken dat zij in interbestuurlijk verband zullen zoeken naar oplossingen voor financiële knelpunten.	50.000	0	2	90%	10
Verbonden partijen	18	Verbonden partijen voeren een deel van ons beleid uit. Dit gebeurt onder meer door gemeenschappelijke regelingen (GR). GR's hebben te maken met risico's die voor hen specifiek zijn. Deze hebben we per partij opgenomen in de paragraaf verbonden partijen. Voor alle verbonden partijen geldt dat er momenteel veel onzekerheden zijn in de omgeving waarin zij werkzaam zijn. Wanneer risico's bij verbonden partijen uiteindelijk uitgroeien tot feitelijke gebeurtenissen, zal dit ook bij de ons tot dilemma's leiden. Ofwel doordat er een (financieel) beroep op ons gedaan wordt, ofwel doordat de dienstverlening van de verbonden partij aan onze inwoners verandert.	We nemen een inschatting op voor de mogelijke bijbetaling als gevolg van een nadelig exploitatiesaldo of tussentijdse begrotingsbijstellingen. We schatten dit in op 5% van de totale bijdragen.	We houden de ontwikkelingen van de gemeenschappelijke regelingen bij en nemen onze standpunten mee in het algemeen bestuur. Waar we zitting hebben in het dagelijks bestuur zijn we kritisch op de voorstellen die aan de deelnemers worden voorgelegd. Bij de advisering over zienswijzen die de raad kan indienen op begrotingen en begrotingswijzigingen van de gemeenschappelijke regelingen houden we dezelfde koers aan als die we uitdragen in de algemene besturen van de gemeenschappelijke regelingen.	504.000	300.000	4	5%	4

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Naast de risico's in bovenstaande tabel hebben we ook nog een aantal risico's waarvan de impact niet of moeilijk te bepalen. Deze risico's hebben we hieronder weergegeven.

Juridische geschillen
Het besturen van een gemeentelijke organisatie betekent ook dat we continu keuzes moeten maken. Keuzes maken kan ook negatieve gevolgen hebben voor bedrijven en inwoners. De mogelijkheid bestaat dat hieruit juridische geschillen ontstaan.
Daarnaast bewegen we ons steeds meer op het snijvlak tussen markt en overheid. Dit vraagt bewustwording in de organisatie over van de inzet van publieke middelen, in het bijzonder op het terrein van het mededingingsrecht.
Verder zijn we bezig met dorpsgericht werken. Deze manier van werken gaat uit van vertrouwen in de burger en het zo veel mogelijk praktisch aanpakken en oplossen van zaken. Dit uitgangspunt past bij de gewenste ontwikkelingen in Roerdalen. Wel is het van belang dat vanuit juridisch oogpunt gezocht wordt naar een balans tussen praktische oplossingen en wettelijke mogelijkheden en risico's.

Dit risico kunnen we verkleinen door, voordat we een keuze maken, de gevolgen in beeld te brengen en hiervoor een procedure op te stellen of maatregelen te treffen.

Gegevensveiligheid (informatieveiligheid en privacy)
De risico's van een slechte informatiebeveiliging zijn talrijk: privacy schendingen door een datalek, economische schade door het uitlekken van vertrouwelijke plannen, fysieke schade door storingen in systemen in de openbare ruimte.
Inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig zijn, dat de informatie die de gemeente uitwisselt met andere overheden betrouwbaar is en dat de gemeente zorgt voor een veilige leefomgeving.

Beoordelen en kwantificeren
In 2019 is het "Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten 2019/2020" opgesteld. Dit dreigingsbeeld van de informatiebeveiligingsdienst (IBD) biedt inzicht in verschillende risico's.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft de focus verlegd van voorlichting naar handhaving. Gemeenten zijn in het licht van bijzondere aandacht die de AP heeft voor lokale overheden extra kwetsbaar bij eventuele toezichts- en handhavingsacties van de AP. Naast mogelijke bestuurlijke boetes lopen we het risico van het in verkeerde handen vallen van tot persoon herleidbare gegevens. De impact en de kans is moeilijk te vertalen in een risicoscore.

Sturen en beheersen
Via training van medewerkers en bestuurders vergroten we de bewustwording. Daarnaast stellen wij middelen ter beschikking voor een veilige verwerking van gegevens. Deze middelen moeten ook zorgen voor borging van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie en informatiesystemen. Het versterken van de menselijke schakel en de inzet van geschikte middelen dragen bij aan de basis op orde. Verder maken wij afspraken met Servicecentrum MER, afdeling Bedrijfsvoering (I&A) om de ontbrekende basismaatregelen te implementeren.

De weerstandscapaciteit en ratio weerstandsvermogen
Bij de weerstandscapaciteit kan onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele capaciteit en tussen directe en indirecte capaciteit.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het vermogen om calamiteiten éénmalig op te vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Het valt samen met de (algemene) reservepositie.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

De *structurele weerstandscapaciteit* zijn de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

De *direct beschikbare weerstandscapaciteit* bestaat uit gelden die direct kunnen worden gebruikt voor de kosten van een calamiteit.
De *niet direct beschikbare weerstandscapaciteit* zijn gelden waarvan besloten kan worden om ze vrij te maken. Hiervoor moeten eerst trajecten in gang worden gezet. In het verleden werden hierbij ook de bestemmingsreserves meegenomen. Op basis van het nieuwe toezichtkader van de provincie zijn deze nu buiten beschouwing gelaten.

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de geïnventariseerde risico € 1.910.000. Voor de berekening van de ratio weerstandsvermogen wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Aan deze ratio wordt de volgende waardering gegeven (Bron: Nederlands Adviesbureau Risicomanagement).

Ratio	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,5 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,5	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit per 31-dec-2022	Structureel	Incidenteel	Totaal
Direct beschikbare weerstandscapaciteit			
Algemene reserve		9.379	9.379
Post onvoorzien	-		-
Direct beschikbare weerstandscapaciteit	**-**	**9.379**	**9.379**
Niet direct beschikbare weerstandscapaciteit			
Onbenutte belastingcapaciteit	1.784		1.784
Stille reserves		P.M.	-
Niet direct beschikbare weerstandscapaciteit	**1.784**	**-**	**1.784**
Beschikbare weerstandscapaciteit	**1.784**	**9.379**	**11.163**
Benodigde weerstandscapaciteit			**1.910**
Ratio weerstandsvermogen			**5,8**

Kengetallen financiële positie

Als richtlijn voor de streefwaarden van de financiële positie gaan we uit van de classificaties die door de provincie Limburg zijn afgegeven. Voor de weerstandsratio gaan we uit van de normen van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement.

Deze streefwaarden geven een richting aan. Als niet voldaan wordt aan de streefwaarden betekent dit dat inspanningen verricht moeten worden om tijdig bij te sturen. De kengetallen worden dan ook niet als harde norm voorgesteld, maar moeten altijd in samenhang worden bekeken.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Verplichte kengetallen			
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabliliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%
Eigen kengetallen			
6. Ratio weerstandsvermogen	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8
7. Omvang algemene reserve (x € 1.000)	> € 3.500		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Conclusie
Onze kengetallen zijn relatief stabiel gebleven. Alleen tussen begrootte waarden en de kentallen bij de rekening zijn enigszins afwijkend. De netto schuldquote is een stuk lager geëindigd dan de begrootte waarde, dit komt omdat we minder onttrokken hebben uit de reserves dan begroot en minder geïnvesteerd hebben door capaciteitsgebrek. Dit vertaalt zich ook in de positieve solvabiliteitsratio dan de begrootte waarde. De belastingcapaciteit zien we een lichte daling en blijven we een beetje boven het landelijk gemiddelde.
Met de inzet zoals beschreven in het hoofdstuk “Roerdalen in balans” willen we zorgen voor een structureel sluitende begroting. Hierdoor zijn in de toekomst minder onttrekkingen uit de algemene reserve noodzakelijk en worden de risico’s kleiner. Het is van belang om in het kader van de “Roerdalen in balans” wel oog te blijven houden voor de ontwikkeling van de financiële kengetallen.

Kengetallen	Rekening 2021	Actuele Begroting	Rekening 2022
Verplichte kengetallen			
1a. Netto schuldquote	15,6%	37,7%	16,6%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14,0%	36,3%	15,1%
2. Solvabliliteitsratio	45,2%	33,9%	46,4%
3. Grondexploitatie	-1,1%	-0,9%	-0,4%
4. Structurele exploitatieruimte	1,9%	-2,1%	4,3%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	104,2%	103,0%	103,0%
Eigen kengetallen			
6. Ratio weerstandsvermogen	5,4	3,7	5,8
7. Omvang algemene reserve (x € 1.000)	9.103	7.063	9.379

Uitleg kengetallen
Netto schuldquote
De netto schuldquote beoordeelt de schuld als aandeel van de inkomsten. Bij een lage netto schuldquote is dit een indicatie dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie laag zijn. Hoe lager het percentage, hoe gunstiger. Om een zuiver beeld te krijgen van het (netto) effect, wordt het bedrag aan schulden gecorrigeerd met het bedrag dat is doorgeleend.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Dit gebeurt door het eigen vermogen uit te drukken in een percentage van het totale vermogen.

Grondexploitatie
Dit kengetal is in het algemeen vooral opgenomen vanwege de mogelijke impact van de grondexploitatie op de financiële positie van een gemeente. Hiervan is vooral sprake als een gemeente geldleningen heeft afgesloten om grond van toekomstige woningbouwprojecten te verwerven. Dit is bij ons niet het geval.

Structurele begrotingsruimte
Het kengetal geeft in verhouding aan wat de structurele begrotingsruimte is door het saldo van de structurele lasten en lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Er is dan sprake van een structureel sluitende begroting.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

JAARREKENING

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Balans

Balans per 31 december 2021

bedragen x € 1.000

Activa	31-dec-2022	31-dec-2021
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	**412**	**453**
Bijdrage aan activa van derden	303	316
Kosten onderzoek en ontwikkeling	110	137
Kosten verbonden sluiten van geldleningen	-	-
Materiële vaste activa	**46.476**	**43.293**
Investeringen in openbare ruimten met een maatschappelijk nut	16.948	14.134
Investeringen in openbare ruimten met een economisch nut	21.585	21.109
Investeringen met een economisch nut, waarvoor tarief geheven kan worden	7.943	8.050
Financiële vaste activa	**7.775**	**10.501**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	2.586	2.586
Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	321	321
Leningen aan deelnemingen	-	-
Overige langlopende leningen	895	871
Overige uitzettingen >1 jaar	3.972	6.722
Totaal Vaste Activa	**54.663**	**54.247**
Vlottende Activa		
Voorraden	**- 210**	**- 561**
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	- 227	- 584
Overige grond- en hulpstoffen	17	24
Uitzettingen korter dan één jaar	**6.599**	**6.649**
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	490
Vorderingen op openbare lichamen	5.638	4.908
Overige vorderingen	961	1.251
Liquide Middelen	**59**	**162**
Banksaldi	53	154
Kassaldi	6	8
Overlopende activa	**2.550**	**1.561**
Bedragen overheid	538	190
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen	2.012	1.371
Totaal Vlottende Activa	**8.999**	**7.811**
Totaal Activa	**63.662**	**62.058**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Passiva	31-dec-2022	31-dec-2021
Vaste passiva		
Eigen vermogen	**29.524**	**28.031**
Algemene reserve	9.379	9.103
Bestemmingsreserves	18.080	18.046
Gerealiseerde resultaat	2.064	882
Voorzieningen	**10.960**	**10.525**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.856	3.433
Voorziening aan derden met specifieke aanwending	5.920	5.959
Egalisatievoorzieningen	1.184	1.134
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer	**14.429**	**17.000**
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	14.429	17.000
Totaal Vaste passiva	**54.912**	**55.556**
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schulden met looptijd korter dan één jaar	**6.432**	**4.594**
Kasgeldlening	-	-
Banksaldi	461	-
Overige schulden	5.971	4.594
Overlopende passiva	**2.318**	**1.908**
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen en uitkeringen	789	548
Verplichtingen dit jaar opgebouwd en komen volgend jaar tot betaling	1.265	1.275
Overige vooruitontvangen bedragen	264	84
Totaal Vlottende Passiva	**8.750**	**6.501**
Totaal Passiva	**63.662**	**62.058**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde geldleningen	31-dec-2022	31-dec-2021
Geldleningen woningbouwcorporaties	1.092	1.182
Overig	250	250
Totaal gewaarborgde geldleningen	**1.342**	**1.432**

bedragen x € 1.000

Recht verliescompensatie Vennootschapsbelasting	31-dec-2022	31-dec-2021
Recht verliescompensatie Vennootschapsbelasting	-	3
Totaal recht verliescompensatie vennootschapsbelasting	**-**	**3**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Overzicht van baten en lasten in de rekening

Het overzicht van baten en lasten in de rekening bevat:

a. begrotingsbedragen, deze worden aangegeven vóór wijziging en ná wijziging;
b. het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen;
c. het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten, volgend uit de onderdelen a en b;
d. de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
e. het gerealiseerd resultaat, volgend uit de onderdelen c en d.

Voor de toelichting op de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie wordt verwezen naar de programmaverantwoording (beginnend op pagina 15) in het begin van het jaarverslag. Deze analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening.

Daarnaast is aangegeven welke onttrekkingen c.q. stortingen er in de reserves hebben plaatsgevonden. Deze zijn per programma aangegeven.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Programma's					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 4.937	- 4.873	- 5.072	- 4.933	139 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 21.782	- 21.688	- 26.134	- 25.893	240 V
3. Veilige dorpen	- 2.568	- 2.342	- 2.416	- 2.284	132 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 1.708	- 1.420	- 2.921	- 2.402	519 V
5. Woonomgeving	- 5.556	- 7.912	- 8.076	- 5.465	2.611 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 6.166	- 6.618	- 6.891	- 6.643	248 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 2.857	- 2.506	- 2.658	- 2.643	16 V
Totaal Lasten	**- 45.573**	**- 47.359**	**- 54.168**	**- 50.262**	**3.905 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	692	202	247	471	224 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	5.316	4.811	6.165	6.530	365 V
3. Veilige dorpen	428	116	136	184	48 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	451	414	1.041	1.256	214 V
5. Woonomgeving	4.431	6.020	6.178	4.216	- 1.962 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.705	2.384	2.542	2.585	43 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	294	340	266	689	423 V
Totaal Baten	**14.316**	**14.287**	**16.576**	**15.931**	**- 645 N**
Programma's	**- 31.256**	**- 33.071**	**- 37.592**	**- 34.332**	**3.260 V**
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien					
Lasten					
Algemene dekkingsmiddelen	- 308	- 308	- 308	- 311	- 3 N
Overhead	- 8.604	- 8.105	- 8.740	- 8.186	555 V
Heffing Vpb	- 24	- 20	- 20	- 27	- 7 N
Onvoorzien	-	- 100	-	-	-
Totaal Lasten	**- 8.935**	**- 8.533**	**- 9.068**	**- 8.523**	**545 V**
Baten					
Algemene dekkingsmiddelen	39.423	38.761	43.936	44.207	271 V
Overhead	176	51	51	140	89 V
Heffing Vpb	30	-	-	-	-
Totaal Baten	**39.629**	**38.812**	**43.988**	**44.347**	**360 V**
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	**30.694**	**30.279**	**34.919**	**35.824**	**905 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 7.270**	**- 742**	**- 2.964**	**- 3.100**	**- 136 N**
Onttrekkingen	**8.715**	**3.534**	**6.113**	**3.672**	**- 2.440 N**
Mutatie reserves	**1.445**	**2.792**	**3.148**	**572**	**- 2.576 N**
Resultaat	**882**	**0**	**476**	**2.064**	**1.589 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividenden moeten worden verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de algemene vergadering van aandeelhouders is genomen.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

M.b.t. de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Balans
Vaste activa
Materiële vaste activa met economisch nut.
Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, hierbij wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten met de wijziging van het BBV worden geactiveerd. Dit is geen wijziging ten aanzien van het activeringsbeleid zoals al vastgelegd in de financiële verordening Roerdalen 2018. Hierin is tevens bepaald dat op deze investeringen de bijdrage van derden en eigen gereserveerde middelen in mindering worden gebracht. Over het resterende bedrag wordt lineair afgeschreven conform de afgesproken termijnen, Het gaat hierbij onder meer om zaken als wegen, straten, fietspaden, voetpaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimte, parken en overig groen.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. De voorziening i.v.m. risico en garantie nutsbedrijven is in mindering gebracht bij kapitaalverstrekking aan deelnemingen bij het item financiële vaste activa, dit in verband met balanspresentatie.

De obligatieportefeuille wordt gewaardeerd tegen nominale waarde of lagere verkrijgingsprijs.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

<u>Vlottende activa</u>
Voorraden
De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
Winsten uit de grondexploitatie worden genomen als deze op basis van de voorgeschreven percentage of completion (POC) methode gerealiseerd zijn.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening gevormd. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva
Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.
De onderhoudsegalisatievoorziening “Onderhoud gemeentelijke gebouwen” is gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan deze kapitaalgoederen.

De rioolvoorziening is verwerkt o.b.v. nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening o.b.v. artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

In 2022 is een voorziening ‘overmatige verlofsaldi’ gevormd. Als ‘overmatig verlofsaldo/verlofstuwmeer’ beschouwen wij het saldo bovenwettelijk verlof meer dan 100 uur ultimo 2022 bij medewerkers jonger dan 60 jaar en medewerkers ouder dan 60 jaar het gehele bovenwettelijke verlof ultimo 2022 mits hun verlofsaldo groter is dan 100 uur, gewaardeerd tegen het bruto-uurloon incl. IKB en sociale premies (opslag van 32,44% t.o.v. het bruto uurloon). Daarnaast is ook nieuw als gevolg van de aanpassing van de cao, de mogelijkheid tot verlofsparen. Deze omzetting van verlof in spaarverlof vraagt echter wel een actieve handeling van de medewerker. Ten behoeve van het verlofsparen is bij deze jaarrekening een voorziening ‘verlofsparen’ gevormd.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van langer dan één jaar.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Continuïteit
De continuïteit van gemeente als gevolg van de uitbraak van het coronavirus komt niet in gevaar. De gemeente kan bij onoverkomelijke financiële gevolgen een beroep doen extra ondersteuning vanuit het rijk.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Toelichting op de Balans

Activa

Vaste Activa

Als vergelijkende cijfers zijn de cijfers opgenomen per 31 december 2021, conform de eindbalans van de jaarrekening 2021 van de gemeente Roerdalen.

Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2022	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Bijdragen aan activa van derden	316	-	-	- 14	-	303
Kosten onderzoek en ontwikkeling	137	- 3	-	- 24	-	110
Totaal	**453**	**- 3**	**-**	**- 37**	**-**	**412**

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

- Overige investeringen met een economisch nut.
- Investeringen in openbare ruimten met een maatschappelijk nut.

Er zijn geen materieel vaste activa die in erfpacht zijn uitgegeven.

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2022	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Economisch nut						
Bedrijfsgebouwen	12.716	3	-	- 635	-	12.083
Grond-,weg-, waterbouwkundige werken	4.106	771	- 10	- 213	-	4.654
Gronden en terreinen	2.166	696	- 219	-	-	2.642
Machines, apparaten en installaties	1.076	216	-	- 140	-	1.152
Vervoermiddelen	546	228	-	- 119	-	655
Woonruimten	40	62	-	- 2	-	100
Overige materiële uitgaven	323	44	- 24	- 44	-	299
Totaal Economisch nut	**20.973**	**2.019**	**- 253**	**- 1.154**	**-**	**21.585**
Maatschappelijk nut						
Grond-,weg-, waterbouwkundige werken	13.935	3.577	- 405	- 426	-	16.681
Overige materiële uitgaven	199	77	-	- 9	-	267
Totaal Maatschappelijk nut	**14.134**	**3.654**	**- 405**	**- 435**	**-**	**16.948**
Economisch nut, dekking door heffing						
Grond-,weg-, waterbouw	8.022	364	- 47	- 420	-	7.920
Machines, app. en instal.	28	-	-	- 5	-	23
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	**8.050**	**364**	**- 47**	**- 425**	**-**	**7.943**
Totaal	**43.157**	**6.037**	**- 704**	**- 2.014**	**-**	**46.476**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden onderscheiden in:

- Kapitaalverstrekking aan deelnemingen.
- Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen.
- Overige langlopende leningen.

Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer.

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2022	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Aflos-singen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Activum						
Kapitaalverstr. aan deelnemingen	2.586	-	-	-	-	2.586
Kapitaalverstr. aan gemeensch. regelingen	321	-	-	-	-	321
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	6.722	-	- 2.750	-	-	3.972
Totaal Activum	**9.629**	**-**	**- 2.750**	**-**	**-**	**6.879**
Lening						
Overige langlopende leningen	871	24	-	-	-	895
Totaal Lening	**871**	**24**	**-**	**-**	**-**	**895**
Totaal	**10.500**	**24**	**- 2.750**	**-**	**-**	**7.774**

De overige uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar betreffen de beleggingen van Essent-gelden in een obligatieportefeuille hierop heeft een vrijval plaatsgevonden van 3 obligaties in 2022. Het verloop van de vrijval van de beleggingsportefeuille is weergegeven in de financieringsparagraaf.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Vlottende Activa

Voorraden

Onder de voorraden in exploitatie wordt het verloop aangegeven van de bouwgrondexploitaties.

bedragen x € 1.000

Voorraden	31-dec-2022	31-dec-2021
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	- 227	- 584
Overige grond- en hulpstoffen	17	24
Totaal	**- 210**	**- 561**

Een gedetailleerde specificatie van de bouwgronden in exploitatie is opgenomen in onderstaande tabel.

bedragen x € 1.000

Verwachte resultaten bouwgronden in exploitatie	Boek-waarde 31-12-2021	Opwaarderen*	Lasten	Baten	Winst-neming 2022	Boek-waarde 31-12-2022	Verwacht resultaat
Woningbouw							
Oortjensveld III - Herkenbosch	- 77		4	-	4	- 69	- 69
Wienkeskoel II, fase 2 - Melick	- 507		215	-	- 42	- 334	- 318
Holsterveld - Vlodrop	-	137	197	- 174	16	176	259
Totaal woningbouw	**- 584**	**137**	**416**	**- 174**	**- 22**	**- 227**	**- 128**
Totaal	**- 584**	**137**	**416**	**- 174**	**- 22**	**- 227**	**- 128**

*1) De exploitatie Holsterveld was voorheen gerubriceerd onder de MVA.

De verwachte kosten voor Oortjensveld III zijn € 50.000 voor groenaanplant en parkeergelegenheden. Bij Wienkeskoel II, fase 2 zijn de te verwachten kosten € 105.000 voor het woonrijp maken van het openbaar gebied. Bij Oortjensveld en Wienkeskoel zijn wel alle kavels verkocht en hebben de verwachte kosten betrekking op de kosten voor de afronding van de projecten.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

bedragen x € 1.000

Uitzettingen korter dan één jaar	Saldo 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd Saldo 31-12-2022	Gecorrigeerd Saldo 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	5.638	-	5.638	4.908
Debiteuren privaatrechtelijk	408	- 238	170	422
Debiteuren belastingen	409	- 112	297	283
Debiteuren Wet, Werk en Bijstand	716	- 222	494	546
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-	-	490
Totaal	**7.171**	**- 572**	**6.599**	**6.649**

De vorderingen op openbare lichamen hebben betrekking op vorderingen van het Rijk, de belastingdienst, en een aantal gemeenten in de omgeving van de Gemeente Roerdalen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Onderstaand het verloop van de uitzettingen in de schatkist en de overtollige liquide middelen op het eind van ieder kwartaal. Wij hebben voor het schatkistbankieren een drempelbedrag voor storting van € 435.000.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	6.320	7.572	12.910	13.661
(1b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**70**	**83**	**140**	**148**
Drempelbedrag					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	56.634	56.634	56.634	56.634
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	56.634	56.634	56.634	56.634
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = nieuwe berekening *	**Drempelbedrag vanaf 1 juli 2021**	**1.133**	**1.133**	**1.133**	**1.133**
(3a) = (2) > (1)	**Ruimte onder het drempelbedrag**	**1.062**	**1.049**	**992**	**984**
(3b) = (1) > (2)	**Overschrijding van het drempelbedrag**				

Liquide Middelen

Banktegoeden zijn vrij beschikbaar.

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2022	31-dec-2021
Banksaldi	53	154
Kassaldi	6	8
Totaal	**59**	**162**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31-dec-2022	31-dec-2021
Bedragen overheid	538	190
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen	2.012	1.371
Totaal	**2.550**	**1.561**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en Provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende jaren, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2021	Nog te ontvangen	Ontvangen	31-dec-2022
Nederlandse overheidslichamen				
Nog te ontvangen subsidie Herkenboscher Broek	82		82	-
Nog te ontvangen afrekening 2021 JZ+	108		108	-
Nog te ontvangen Spuk Sport 2021		51		51
Nog te ontvangen afrekening 2022 JZ+		13		13
Nog te ontvangen Provincie project Flinkeven		2		2
Nog te ontvangen Opvang ontheemden Oekraine		426		426
Nog te ontvangen SPUK Klimaatadaptie Gemeente Venlo		46		46
Nederlandse overheidslichamen	**190**	**538**	**190**	**538**
Europese overheidslichamen				
Nog te ontvangen ….	-	-	-	-
				-
Europese overheidslichamen	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal	**190**	**538**	**190**	**538**

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het nog te bestemmen resultaat. De algemene reserve is bestemd voor onvoorziene uitgaven en als risicoreserve en bestemmingsreserves worden door de raad ingesteld voor een specifiek doeleinde. Uitzondering is de reserve bouwgrondexploitatie, die is bedoeld als specifieke risicoreserve.

bedragen x € 1.000

Eigen vermogen	31-dec-2022	31-dec-2021
Algemene reserve	9.379	9.103
Bestemmingsreserves	18.080	18.046
Gerealiseerde resultaat	2.064	882
Totaal	**29.524**	**28.031**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Hieronder ziet u het verloop van de reserves in 2022.

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1-1-2022	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Vermindering afschrijving activa	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve					
Algemene reserve	9.103	989	- 713	-	9.379
Algemene reserve	**9.103**	**989**	**- 713**	**-**	**9.379**
Bestemmingsreserve					
Reserve Accommodatiebeleid	720	-	- 336	-	384
Reserve afdekking tekorten	4.350	-	-	-	4.350
Reserve bouwgrondexploitatie	754	20	- 42	-	732
Reserve Decentralisaties	10	-	- 10	-	-
Reserve dekking investeringen economisch nut	8.664	325	- 447	-	8.542
Reserve dekking investeringen met maatsch. nut	734	-	- 13	-	721
Reserve Gebiedsvisie LOG Montfort-Mariahoop	42	-	-	-	42
Reserve organisatieontwikkeling	200	-	-	-	200
Reserve Programma Digitale Dienstverlening	78	-	- 78	-	-
Reserve Programmaplan Omgevingswet	116	315	- 124	-	307
Reserve Roerdalen in Balans	923	-	- 222	-	701
Reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid	1.000	-	-	-	1.000
Reserve toerisme	249	39	- 27	-	260
Reserve uitv. proj.kalender realisatie MER info.architect.	206	-	- 81	-	125
Reservefonds Armoedebestrijding	-	1.412	- 697	-	716
Bestemmingsreserve	**18.046**	**2.111**	**- 2.077**	**-**	**18.080**
Totaal	**27.149**	**3.100**	**- 2.790**	**-**	**27.459**

Hierna zijn de reserves nader gespecificeerd.

bedragen x € 1.000

Algemene reserve	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**9.103**
Toevoegingen	
Positief jaarrekeningsaldo 2021	882
Opheffen reserve digitale dienstverlening	68
Resultaat project Herkenbosscherbroek	10
Uitvoering WvGGZ	29
Totaal toevoegingen	**989**
Onttrekkingen	
Lokaal Cultureel	- 34
Actieplan duurzame energie	- 125
Storting in reservefonds Armoedebestrijding	- 500
Uitvoeringskosten sc MER inzake inburgering	- 33
Uitvoeringskosten sc MER inzake TOZO	- 11
Amendement Voedselbank	- 10
Totaal onttrekkingen	**- 713**
Saldo 31 december	**9.379**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

De algemene reserve heeft als doel het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers (bufferfunctie), het opvangen van rekeningtekorten en het afdekken van incidentele begrotingstekorten.

bedragen x € 1.000

Reserve Accommodatiebeleid	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**720**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
MFA Vlodrop voor kapitaallasten en storten in reserve economisch nut	- 325
Extern advies en onderzoekskosten	- 11
Totaal onttrekkingen	**- 336**
Saldo 31 december	**384**

Reserve ter dekking van de incidentele kosten als gevolg van uitvoering van het accommodatiebeleid.

bedragen x € 1.000

Reserve afdekking tekorten	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**4.350**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**4.350**

In 2021 is de reserve Afdekken tekorten opgericht om de te verwachten exploitatietekorten tot en met het jaar 2024 af te dekken. Om deze verwachtte tekorten weg te werken is het project Roerdalen in balans gestart. In het jaar 2022 hebben geen mutaties in de reserve plaatsgevonden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Reserve bouwgrondexploitatie	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**754**
Toevoegingen	
Winstneming Oortjensveld	4
Winstneming Holsterveld	16
Totaal toevoegingen	**20**
Onttrekkingen	
Onttrekking door gestegen kosten Wienkeskoel	- 42
Totaal onttrekkingen	**- 42**
Saldo 31 december	**732**

De reserve Bouwgrondexploitatie is het weerstandsvermogen voor de bouwgrondexploitaties. Het doel van deze reserve is om toekomstige risico's als gevolg van onvoorziene ontwikkelingen of een stagnerende economie op te vangen. In 2022 zijn er twee toevoegingen gedaan en heeft een onttrekking in verband met gestegen bouwkosten plaatsgevonden.

bedragen x € 1.000

Reserve Decentralisaties	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**10**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Opheffen reserve decentralisatie	- 10
Totaal onttrekkingen	**- 10**
Saldo 31 december	**-**

Op 29 september 2022 heeft de raad besloten tot het opheffen van deze reserve. Het resterende saldo van €10.000 is vrijgevallen ten gunste van programma 2.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Reserve dekking investeringen economisch nut	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**8.664**
Toevoegingen	
MFC Vlodrop dekking kapitaallasten	325
Totaal toevoegingen	**325**
Onttrekkingen	
Afschrijving Brede School Herkenbosch	- 132
Afschrijving Sportpark Herkenbosch	- 92
Afschrijving vernieuwbouw gemeentehuis	- 73
Afschrijving herinirichting Sportpark Achter de Hoven	- 53
Afschrijving herinrichting Sportpark Melick	- 46
Afschrijving Brede School Melick	- 42
Afschrijving Zonnepanelen en laadpunten	- 9
Totaal onttrekkingen	**- 447**
Saldo 31 december	**8.542**

Reserve bestemd voor het dekken van de afschrijving van investeringen met een economisch nut waarvan de raad heeft aangegeven dat deze worden gedekt uit incidentele middelen. In 2022 is vanuit de Algemene reserve een bedrag toegevoegd ter dekking van de kapitaallasten MFA Vlodrop.

bedragen x € 1.000

Reserve dekking investeringen met maatsch. nut	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**734**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Afschrijving investeringsbijdrage dorpshuis Posterholt	- 6
Afschrijving investeringsbijdrage dorpshuis St. Odiliënberg	- 7
Totaal onttrekkingen	**- 13**
Saldo 31 december	**721**

De Reserve dekking investeringen met maatschappelijk nut is bestemd voor het dekken van de afschrijving van investeringen met een maatschappelijk nut.

bedragen x € 1.000

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Reserve Gebiedsvisie LOG Montfort-Mariahoop	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**42**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**42**

Reserve ter dekking van de uitvoeringskosten van de gebiedsvisie LOG Montfort - Maria Hoop. In 2022 hebben er geen mutaties in deze reserve plaatsgevonden.

bedragen x € 1.000

Reserve organisatieontwikkeling	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**200**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**200**

Reserve Organisatieontwikkeling is bestemd voor de verdere ontwikkeling van de organisatie en het garanderen van de continuïteit van de bedrijfsvoering. Daarnaast wordt deze ingezet om de efficiency en effectiviteit van de organisatie te verbeteren.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Reserve Programma Digitale Dienstverlening	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**78**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Project digitale dienstverlening	- 10
Opheffen reserve digitale dienstverlening	- 68
Totaal onttrekkingen	**- 78**
Saldo 31 december	**-**

Het Programma Digitale Dienstverlening (voorheen EGEM-i) is in de kern gericht op het verbeteren van de dienstverlening op het gebied van basisregistraties, zaakgericht werken en een digitaal servicepunt. Het saldo van deze reserve wordt gestort in de Algemene reserve, hiermee is deze reserve opgeheven.

bedragen x € 1.000

Reserve Programmaplan Omgevingswet	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**116**
Toevoegingen	
Invoeringskosten Wet Kwaliteitsborging bouwen	44
Uitvoeringskosten Omgevingswet	271
Totaal toevoegingen	**315**
Onttrekkingen	
Uitgaven omgevingswet	- 25
Bijdrage aan sc MER inzake UP kosten OD	- 99
Totaal onttrekkingen	**- 124**
Saldo 31 december	**307**

De nieuwe omgevingswet gaat 26 wetten en 120 algemene maatregelen van bestuur vervangen, die betrekking hebben op het fysiek domein. De reserve Programmaplan Omgevingswet dient ter dekking van de voorbereidingskosten implementatie Omgevingswet.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Reserve Roerdalen in Balans	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**923**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Transformatie Sociaal Domein	- 52
Uitvoeringskosten project Roerdalen in Balans	- 170
Totaal onttrekkingen	**- 222**
Saldo 31 december	**701**

De reserve Roerdalen in Balans is opgericht om de uitvoeringskosten van het project Roerdalen in balans te dekken**.**

bedragen x € 1.000

Reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**1.000**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	**-**
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**1.000**

De reserve Duurzaamheid is gevoed met een bedrag uit de opgeheven reserve Beleggingen. Het is een revolverend fonds waarmee we investeringen van inwoners, ondernemers en andere partijen kunnen stimuleren. Het gaat onder ander om investeringen in duurzaamheid, levensloopbestendig maken van woningen en startersleningen. In 2022 heeft er geen onttrekking uit deze reserve plaatsgevonden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Reserve toerisme	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**249**
Toevoegingen	
Jaarlijkse storting van 10% van de toeristenbelasting	39
Totaal toevoegingen	**39**
Onttrekkingen	
Kwaliteitsimpuls dorpsentrees	- 27
Totaal onttrekkingen	**- 27**
Saldo 31 december	**260**

Een belangrijk speerpunt van de gemeente Roerdalen is recreatie en toerisme. De gemeente wil initiatieven entameren en initiatieven van andere partijen hierin ondersteunen. Deze reserve kan worden ingezet als dekkingsmiddel voor dit soort projecten.

bedragen x € 1.000

Reserve uitv. proj.kalender realisatie MER info.architect.	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**206**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Bijdrage sc MER bedrijfsvoering	- 81
Totaal onttrekkingen	**- 81**
Saldo 31 december	**125**

De reserve uitvoering projecten kalender realisatie MER info. architectuur heeft als doel het dekken van de projecten die te maken hebben met de verbetering van IT architectuur vanuit de SHIFT en LIFT. Door migratie van de serveromgeving wordt de weg geopend naar IT modernisering.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Reservefonds Armoedebestrijding	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**-**
Toevoegingen	
Bijzondere bijstand aanvullende maatregelen energierekening	26
Energietoeslag 2023	373
Energietoeslag 2022	513
Storting in reservefonds Armoedebestrijding	500
Totaal toevoegingen	**1.412**
Onttrekkingen	
Uitvoeringskosten + deels dekking energietoeslag 2022 (tot 120% rijk)	- 539
Uitvoeringskosten 120-150%	- 18
Energietoeslag 120-150%	- 140
Totaal onttrekkingen	**- 697**
Saldo 31 december	**716**

In 2022 is een fonds ingesteld ten behoeve van de tegemoetkoming inkomens 120%-150% van de bijstandsnorm en voor de maatschappelijke accommodaties en verenigingen met acute nood.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd als er sprake is van een financiële verplichting waarvan de omvang onzeker is, een risico dat zich zal voordoen en waarvan de financiële omvang redelijkerwijs te schatten is en het egaliseren van lasten voor de komende jaren.

Hieronder ziet u het verloop van de voorzieningen in 2022.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 1-1-2022	Toevoe-gingen	Vrijval	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2022
Verplichtingen, verliezen & risico's voorzieningen					
Voorziening HRM-beleid	-	60	-	- 42	18
Voorziening mobiliteit collegeleden	161	8	-	- 59	110
Voorziening overmatig verlofsaldi	-	200	-	-	200
Voorziening pensioenverplichting wethouders	3.272	579	- 316	- 173	3.362
Voorziening ruiling percelen	-	152	-	-	152
Voorziening verlofsparen	-	15	-	-	15
Verplichtingen, verliezen & risico's voorzieningen	**3.433**	**1.013**	**- 316**	**- 274**	**3.856**
Door derden beklemde middelen met spec. aanwending					
Voorziening beheer gemeentelijke woningvoorraad	25	-	-	-	25
Voorziening Limb. Kwalit.Menu binnen rode contour	34	4	-	-	38
Voorziening Limb. Kwalit.Menu buiten rode contour	50	-	-	-	50
Voorziening rioleringen	5.849	-	- 43	-	5.807
Door derden beklemde middelen met spec. aanwending	**5.959**	**4**	**- 43**	**-**	**5.920**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Voorziening onderhoud gem. gebouwen	1.134	505	-	- 455	1.184
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	**1.134**	**505**	**-**	**- 455**	**1.184**
Totaal	**10.525**	**1.522**	**- 359**	**- 729**	**10.960**

bedragen x € 1.000

Voorzieningen activazijde balans	Saldo 1-1-2022	Toevoe-gingen	Vrijval	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2022
Voorziening dubieuze debiteuren					
Voorziening dubieuze debiteuren	458	103	-	- 211	350
Voorziening dubieuze debiteuren	**458**	**103**	**-**	**- 211**	**350**
Voorziening dubieuze debiteuren WWB					
Voorziening dubieuze debiteuren WWB	249	13	-	- 40	222
Voorziening dubieuze debiteuren WWB	**249**	**13**	**-**	**- 40**	**222**
Voorziening ivm risico en garantie nutsbedrijven					
Voorziening ivm Escrow garantie verkoop Attero	52	-	-	-	52
Voorziening ivm vordering op Verkoop Vennootschap	1.706	-	-	-	1.706
Voorziening ivm risico en garantie nutsbedrijven	**1.758**	**-**	**-**	**-**	**1.758**
Totaal	**2.466**	**116**	**-**	**- 251**	**2.331**

De voorzieningen dubieuze debiteuren en dubieuze debiteuren WWB is in mindering gebracht op de balans bij de debiteuren onder het item uitzettingen korter dan één jaar. De voorziening i.v.m. risico en garantie nutsbedrijven is in mindering gebracht bij kapitaalverstrekking aan deelnemingen bij het item Financiële vaste activa. Hierna zijn de voorzieningen nader gespecificeerd:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Voorziening HRM-beleid	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**-**
Toevoegingen	
Jaarlijkse storting in de voorziening	60
Totaal toevoegingen	**60**
Onttrekkingen	
Kosten voormalig personeel	- 42
Totaal onttrekkingen	**- 42**
Saldo 31 december	**18**

De voorziening HRM is bestemd ter afdekking van de risico's van het HRM-beleid. Door de steeds sneller wijzigende maatschappelijke omgeving loopt de gemeente een groter risico ten aanzien van de uitvoering van het HRM-beleid. Medewerkers hebben extra begeleiding nodig om mee te komen en in sommige gevallen zal vervroegd afscheid moeten worden genomen van een medewerker. Op de voorziening is tot heden een groot beroep worden gedaan vanwege de organisatieontwikkeling. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting behorende bij de reserve organisatieontwikkeling.

bedragen x € 1.000

Voorziening mobiliteit collegeleden	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**161**
Toevoegingen	
Wachtgeldvoorziening	8
Totaal toevoegingen	**8**
Onttrekkingen	
Wachtgelden bestuur	- 59
Totaal onttrekkingen	**- 59**
Saldo 31 december	**110**

De voorziening mobiliteit collegeleden is bestemd ter afdekking van de risico's als politiek werkgever. De voorziening is bedoeld ter dekking van de kosten van het wachtgeld van voormalige bestuurders. Daarnaast worden re-integratie trajecten van voormalige bestuurders hieruit gedekt.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Voorziening overmatig verlofsaldi	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**-**
Toevoegingen	
Storting verlofstuwmeer	200
Totaal toevoegingen	**200**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**200**

Conform de BBV voorschriften is in 2022 een voorziening gevormd voor overmatige verlofsaldi.

bedragen x € 1.000

Voorziening pensioenverplichting wethouders	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**3.272**
Toevoegingen	
Aanvulling pensioenvoorziening o.b.v. actuariële berekening 2022	263
Totaal toevoegingen	**579**
Onttrekkingen	
Verstrekte pensioenuitkeringen	- 173
	-
Totaal onttrekkingen	**- 489**
Saldo 31 december	**3.362**

De voorziening is bestemd ter dekking van de pensioenverplichting die de gemeente heeft aan voormalige wethouders en hun nabestaanden. Daarnaast wordt de voorziening gebruikt als een voormalig wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van Algemene pensioenwet politieke Ambtsdragers. De omvang van de voorziening is gebaseerd op een actuariële berekening die jaarlijks wordt geactualiseerd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Voorziening ruiling percelen	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**-**
Toevoegingen	
Ruiling percelen Posterholt/Sint Odiliënberg	152
Totaal toevoegingen	**152**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**152**

In deze voorziening zijn verplichtingen (meerwaardeclausule) opgenomen die Roerdalen heeft indien we nieuw gekochte gronden inzetten voor de realisatie van zonnestation Montfort.

bedragen x € 1.000

Voorziening verlofsparen	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**-**
Toevoegingen	
Verlofsparen	15
Totaal toevoegingen	**15**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**15**

Conform de cao gemeenten is het mogelijk om vanaf 2022 verlof te sparen. Voor diegene die hiervan gebruik maken is deze voorziening gevormd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Voorziening beheer gemeentelijke woningvoorraad	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**25**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**25**

De voorziening beheer gemeentelijke woningvoorraad is bedoeld voor transformatie en herstructurering van de woningvoorraad en het aan de woningvoorraad onttrekken van woningen, evenals het duurzaam onttrekken van niet benutte bouwmogelijkheden.

bedragen x € 1.000

Voorziening Limb. Kwalit.Menu binnen rode contour	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**34**
Toevoegingen	
Bijdrage kwaliteitskader Bestemmingsplan Boomgaardstraat	4
Totaal toevoegingen	**4**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**38**

De voorziening Limburgs kwaliteitsmenu binnen rode contour. Het kwaliteitsmenu is verankerd in de structuurvisie Roerdalen 2030. De gemeente sluit bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, genoemd in de structuurvisie, overeenkomsten af. In de structuurvisie is een uitvoeringstabel opgenomen. De financiële bijdragen mogen alleen hieraan besteed worden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Voorziening Limb. Kwalit.Menu buiten rode contour	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**50**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**50**

De voorziening Limburgs kwaliteitsmenu buiten rode contour. Het kwaliteitsmenu is verankerd in de structuurvisie Roerdalen 2030. De gemeente sluit bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, genoemd in de structuurvisie, overeenkomsten af. In de structuurvisie is een uitvoeringstabel opgenomen. De financiële bijdragen mogen alleen hieraan besteed worden. De voorziening is bedoeld voor de projecten in het buitengebied zoals opgenomen in de structuurvisie.

bedragen x € 1.000

Voorziening rioleringen	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**5.849**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Vrijval riolering	- 43
Totaal onttrekkingen	**- 43**
Saldo 31 december	**5.807**

De voorziening dient als spaarpot voor toekomstige investeringen in riolering. Hierdoor kan het rioolheffing tarief geleidelijk stijgen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Voorziening onderhoud gem. gebouwen	Rekening 2022
Saldo 1 januari	**1.134**
Toevoegingen	
Jaarlijkse stortingen in onderhoudsvoorziening	505
Totaal toevoegingen	**505**
Onttrekkingen	
Onderhoud sporthallen	- 206
Onderhoud sportparken	- 28
Onderhoud gemeenschapshuizen	- 164
Onderhoud peuterspeelzaalwerk/kinderopvang	- 1
Onderhoud monumenten	- 1
Onderhoud gemeentelijke begraafplaatsen	- 3
Onderhoud gemeentehuis	- 48
Onderhoud gemeenteloods	- 4
Totaal onttrekkingen	**- 455**
Saldo 31 december	**1.184**

De voorziening is bestemd voor het verrichten van groot onderhoud aan gebouwen die het eigendom zijn van de gemeente.

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

Onder langlopende schulden zijn de door de gemeente aangegane langlopende geldleningen opgenomen.

bedragen x € 1.000

Opgenomen leningen	Oorspr. Bedrag	Rente %	Begin looptijd	Einde looptijd	Boek-waarde 1-1-2022	Opname 2022	Aflossing 2022	Boek-waarde 31-12-2022
BNG								
BNG 40.xxx.xxx	4.000	nvt	2014	2023	4.000	-	-	4.000
BNG 40.xxx.xxx	7.000	nvt	2019	2025	7.000	-	-	7.000
BNG 40.xxx.xxx	4.000	nvt	2019	2028	4.000	-	- 571	3.429
Totaal BNG	**15.000**				**15.000**	**-**	**- 571**	**14.429**
Overige Banken								
Gemeente 20141612-xx	2.000	nvt	2014	2022	2.000	-	- 2.000	-
Totaal Bank …	**2.000**				**2.000**	**-**	**- 2.000**	**-**
Totaal	**17.000**				**17.000**	**-**	**- 2.571**	**14.429**

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 77.286, -. In de paragraaf financiering is het verloop van de leningen opgenomen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Vlottende Passiva

Netto vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

Hieronder zijn de overige schulden gespecificeerd.

bedragen x € 1.000

Netto vlottende schulden met looptijd korter dan één jaar	31-dec-2022	31-dec-2021
Kasgeldlening	-	-
Banksaldi	461	-
Overige schulden	5.971	4.594
Totaal	**6.432**	**4.594**

bedragen x € 1.000

Netto vlottende schulden met looptijd korter dan één jaar	31-dec-2022	31-dec-2021
Kasgeldlening	-	-
Banksaldi	461	-
Overige schulden	5.971	4.594
Totaal	**6.432**	**4.594**

Overlopende passiva

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2022	31-dec-2021
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen en uitkeringen	789	548
Verplichtingen dit jaar opgebouwd en komen volgend jaar tot betaling	1.265	1.275
Overige vooruitontvangen bedragen	264	84
Totaal	**2.318**	**1.908**

De niet-bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel moeten als voorschotbedragen overheid op de balans worden

bedragen x € 1.000

Ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	31-dec-2022
Nederlandse overheidslichamen				
Voorschot declaratie transformatiefonds Jeugd	30		30	-
Voorschot Hulp bij toeslagenproblematiek (SPUK)	10	8		18
Voorschot Onderwijsachterstandenbeleid	391	378	384	385
Voorschot Onderwijsvertragingen/ NPO Covid	35	74	35	74
Voorschot SPUK preventieakkoord	3		3	-
Voorschot project Ondermijning	79		79	-
Voorschot Herstel asfalt		22		22
Voorschot Spuk Energiearmoede		502	388	114
Voorschot Wet Inburgering		133	8	125
Voorschot SPUK Sportakkoord		38		38
Voorschot SPUK Onderwijsroute		18	8	10
Voorschot Afrekening SPUK Sport 2022		86	83	3
Totaal	**548**	**1.259**	**1.018**	**789**

verantwoord onder het item overlopende passiva. In onderstaande tabel ziet u het verloop van deze posten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	31-dec-2022
Nederlandse overheidslichamen				
Voorschot declaratie transformatiefonds Jeugd	30		30	-
Voorschot Hulp bij toeslagenproblematiek (SPUK)	10	8		18
Voorschot Onderwijsachterstandenbeleid	391	378	384	385
Voorschot Onderwijsvertragingen/ NPO Covid	35	74	35	74
Voorschot SPUK preventieakkoord	3		3	-
Voorschot project Ondermijning	79		79	-
Voorschot Herstel asfalt		22		22
Voorschot Spuk Energiearmoede		502	388	114
Voorschot Wet Inburgering		133	8	125
Voorschot SPUK Sportakkoord		38		38
Voorschot SPUK Onderwijsroute		18	8	10
Voorschot Afrekening SPUK Sport 2022		86	83	3
Totaal	**548**	**1.259**	**1.018**	**789**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeente staat (als achtervang) garant voor leningen aan particulieren, de zogenaamde gewaarborgde geldleningen en geldleningen aan woningcorporaties. Een gedetailleerd overzicht hiervan is ter inzage beschikbaar.

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde leningen	Oorspr. Lening	Percentage borg	Restant geldlening 1-1-2022	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Restant geldlening 31-12-2022
Woningcorporaties	7.549	100%	1.182	-	- 90	1.092
Overig	250	100%	250	-	-	250
	-					
Totaal	**7.799**		**1.432**	**-**	**- 90**	**1.342**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Toelichting op de baten en lasten

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (hierna: WNT)

De WNT is van toepassing op Gemeente Roerdalen. Het voor Gemeente Roerdalen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Bedragen x € 1

Wet normering topinkomens	JJWM L' Ortije	RJJ Notermans
Gegevens 2022		
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.090	€ 93.563
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.330	€ 16.481
Subtotaal	**€ 133.420**	**€ 110.044**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 133.420**	**€ 110.044**
Het bedrag van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021		
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 107.973	€ 90.194
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.346	€ 16.711
Subtotaal	**€ 129.319**	**€ 106.905**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000
Bezoldiging	**€ 129.319**	**€ 106.905**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Overige rapportage verplichtingen op grond van de WNT.
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Stelpost onvoorzien

De begrote post onvoorziene uitgaven van € 75.000, - is in 2022 volledig ingezet.

Overzicht incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten van de gemeente Roerdalen weergegeven. De volgende uitgangspunten zijn hierbij gehanteerd:

- de incidentele baten of lasten zijn zo uitgebreid mogelijk benoemd;
- onttrekkingen en stortingen uit reserves zijn altijd incidenteel, met uitzondering van de reserve dekking kapitaallasten en de storting in de reserve toerisme;
- verschuivingen tussen verschillende reserves zijn niet als incidentele baten en lasten meegenomen.

bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten		Rekening 2022
Incidentele lasten		
P1	Onderzoek naar eventuele sluiting buitenbaden (tlv reserve accommodatiebeleid)	- 11
P2	Eenmalige bijdrage aan Voedselbank (uitvoering van amendement, tlv AR)	- 10
	Uitvoeringskosten TOZO 2022 (tlv AR)	- 11
	Uitvoeringskosten invoering Nieuwe wet inburgering 2021 (tlv AR)	- 33
	Energietoeslag voor personen met een inkomen tussen 120%-150% van de bijstandsnorm (tlv reservefonds Armoedebestrijding)	- 158
P4	Storting opbrengst verkoop grondstroken in risicovoorziening ruiling percelen	- 152
	Actieplan duurzame energie 2019-2022 (tlv AR)	- 124
	Tijdelijke subsidieregel coronasteun lokale culturele infrastructuur (tlv AR)	- 34
	Verplaatsing kinderboerderij Sint Odiliënberg	- 20
	Implementatie Omgevingswet (tlv reserve programmaplan Omgevingswet)	- 25
	Extra kosten Wienkeskoel	- 42
P5	Implementatie Omgevingswet (tlv reserve programmaplan Omgevingswet)	- 99
P6	Kwaliteitsimpuls dorpsentrees (tlv reserve toerisme)	- 7
P7	Project digitale dienstverlening	- 10
	Project investeren om te renderen (tlv reserve Roerdalen in balans)	- 222
Totaal incidentele lasten		**- 958**
Incidentele baten		
P2	Opheffen reserve decentralisaties	10
P4	Verkoop grondstroken	257
	Resultaat project Herkenbosscherbroek	11
P5	Winstneming bouwgrondexploitatie	20
Totaal incidentele baten		**298**
Totaal incidentele baten en lasten		**- 660**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Structureel resultaat

bedragen x € 1.000

Structureel resultaat	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten	
Lasten	- 58.786
Baten	60.278
Saldo van baten en lasten	**1.492**
Af: incidentele baten en lasten	
Incidentele lasten	- 958
Incidentele baten	298
Af: incidentele baten en lasten	**- 660**
Bij: structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	
Structurele toevoegingen	- 39
Structurele onttrekkingen	460
Bij: structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	**421**
Totaal structureel resultaat	**2.573**

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

bedragen x € 1.000

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves		Rekening 2022
Structurele toevoegingen		
P8	Jaarlijkse toevoeging Reserve toerisme	- 39
Totaal structurele toevoegingen		**- 39**
Structurele onttrekkingen		
P1	Afschrijving investeringen sportparken en brede scholen	365
	Afschrijving investeringen dorpshuizen	13
P5	Afschrijving duurzaamheid, zonnepanelen en laadpalen	9
P8	Afschrijving gemeentehuis	73
Totaal structurele onttrekkingen		**460**
Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen		**421**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Overzicht baten en lasten (taakvelden per programma)

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 4.937	- 4.873	- 5.072	- 4.933	139 V
4.2 Onderwijshuisvesting	- 694	- 726	- 744	- 766	- 22 N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 103	- 96	- 96	- 101	- 5 N
5.1 Sportbeleid en activering	- 186	- 312	- 352	- 208	144 V
5.2 Sportaccommodaties	- 1.556	- 1.142	- 1.288	- 1.304	- 16 N
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 493	- 505	- 499	- 483	17 V
5.6 Media	- 236	- 240	- 240	- 232	7 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 867	- 1.034	- 1.027	- 1.032	- 4 N
7.1 Volksgezondheid	- 802	- 818	- 826	- 807	19 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 21.782	- 21.688	- 26.134	- 25.893	240 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 642	- 775	- 1.294	- 1.043	251 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 279	- 352	- 586	- 985	- 399 N
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	- 1.114	- 1.414	- 1.462	- 1.246	217 V
6.2 Wijkteams	- 229	- 236	- 236	- 232	5 V
6.3 Inkomensregelingen	- 7.052	- 6.833	- 9.075	- 8.570	505 V
6.4 WSW en beschut werk	- 3.145	- 2.859	- 3.065	- 3.054	10 V
6.5 Arbeidsparticipatie	- 196	- 334	- 325	- 268	58 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 810	- 901	- 1.044	- 901	143 V
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 3.400	- 3.406	- 3.597	- 3.549	49 V
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 4.161	- 3.893	- 4.201	- 5.177	- 976 N
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	- 546	- 236	310 V
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	- 712	- 600	- 600	- 555	45 V
7.1 Volksgezondheid	- 41	- 85	- 102	- 79	23 V
3. Veilige dorpen	- 2.568	- 2.342	- 2.416	- 2.284	132 V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 1.811	- 1.547	- 1.547	- 1.552	- 5 N
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 756	- 794	- 836	- 717	119 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	-	- 33	- 15	18 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 1.708	- 1.420	- 2.921	- 2.402	519 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 290	- 354	- 363	- 491	- 128 N
3.4 Economische promotie	- 229	- 140	- 230	- 198	32 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 301	- 24	- 89	- 74	14 V
5.4 Musea	- 2	-	-	- 0	- 0 N
5.5 Cultureel erfgoed	- 60	- 44	- 44	- 69	- 26 N
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 26	- 14	- 592	- 616	- 24 N
7.4 Milieubeheer	- 148	- 319	- 932	- 402	530 V
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 652	- 525	- 671	- 550	121 V
5. Woonomgeving	- 5.556	- 7.912	- 8.076	- 5.465	2.611 V
7.3 Afval	- 2.772	- 2.638	- 2.787	- 2.583	204 V
7.4 Milieubeheer	- 302	- 243	- 280	- 275	5 V
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 552	- 1.646	- 1.233	- 98	1.135 V
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	- 241	- 1.552	- 1.650	- 459	1.191 V
8.3 Wonen en bouwen	- 1.689	- 1.833	- 2.125	- 2.050	75 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 6.705	- 7.223	- 7.464	- 7.216	248 V
0.4 Overhead	- 539	- 605	- 573	- 573	- 0 N

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
2.1 Verkeer en vervoer	- 2.792	- 3.176	- 3.381	- 3.287	95 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 1.922	- 1.935	- 1.984	- 1.868	116 V
7.2 Riolering	- 1.340	- 1.370	- 1.387	- 1.401	- 14 N
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 112	- 138	- 138	- 87	51 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 11.038	- 10.105	- 10.925	- 10.360	564 V
0.1 Bestuur	- 1.966	- 1.561	- 1.698	- 1.717	- 19 N
0.2 Burgerzaken	- 840	- 835	- 911	- 795	116 V
0.4 Overhead	- 8.065	- 7.498	- 8.166	- 7.612	554 V
0.5 Treasury	- 92	- 80	- 80	- 79	2 V
0.8 Overige baten en lasten	- 51	- 110	- 50	- 131	- 81 N
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	- 24	- 20	- 20	- 27	- 7 N
8. Algemene middelen	- 215	- 329	- 229	- 232	- 3 N
0.4 Overhead	- 0	- 1	- 1	- 0	1 V
0.5 Treasury	-	-	-	- 0	- 0 N
0.61 OZB woningen	- 215	- 228	- 228	- 232	- 4 N
0.8 Overige baten en lasten	-	- 100	-	-	-
Totaal Lasten	**- 54.508**	**- 55.891**	**- 63.236**	**- 58.786**	**4.450 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	692	202	247	471	224 V
4.2 Onderwijshuisvesting	111	98	98	151	53 V
5.1 Sportbeleid en activering	40	20	65	45	- 20 N
5.2 Sportaccommodaties	318	49	49	93	44 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1	-	-	1	1 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	195	15	15	155	140 V
7.1 Volksgezondheid	26	20	20	26	6 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	5.316	4.811	6.165	6.530	365 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	260	367	881	628	- 253 N
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	14	10	162	568	406 V
6.3 Inkomensregelingen	4.798	4.096	4.166	4.232	66 V
6.4 WSW en beschut werk	-	-	38	28	- 10 N
6.5 Arbeidsparticipatie	4	-	-	0	0 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	17	33	37	26	- 12 N
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	196	275	150	164	14 V
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1	-	-	-	-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	696	850	155 V
7.1 Volksgezondheid	25	30	35	35	-
3. Veilige dorpen	428	116	136	184	48 V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	367	31	51	83	32 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	60	85	85	102	17 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	451	414	1.041	1.256	214 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	379	385	392	605	213 V
3.4 Economische promotie	13	-	-	7	7 V
5.5 Cultureel erfgoed	5	5	5	5	0 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	31	25	645	632	- 13 N
7.4 Milieubeheer	-	-	-	7	7 V
8.1 Ruimte en leefomgeving	24	-	-	-	-

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2021	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Verschil
5. Woonomgeving	4.431	6.020	6.178	4.216	- 1.962 N
0.2 Burgerzaken	2	53	53	0	- 52 N
7.3 Afval	3.494	3.290	3.397	3.320	- 77 N
8.1 Ruimte en leefomgeving	106	30	80	73	- 7 N
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	500	2.235	2.235	436	- 1.798 N
8.3 Wonen en bouwen	329	413	413	385	- 28 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.706	2.385	2.543	2.593	49 V
0.4 Overhead	1	1	1	8	7 V
2.1 Verkeer en vervoer	469	141	257	299	42 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	57	-	-	-	-
7.2 Riolering	2.147	2.202	2.245	2.233	- 11 N
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	32	40	40	53	13 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	592	454	380	914	534 V
0.1 Bestuur	1	-	25	390	365 V
0.2 Burgerzaken	239	340	241	278	36 V
0.4 Overhead	175	49	49	131	82 V
0.5 Treasury	94	64	64	93	29 V
0.8 Overige baten en lasten	54	-	-	21	21 V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	30	-	-	-	-
8. Algemene middelen	39.329	38.697	43.873	44.115	242 V
0.4 Overhead	0	1	1	1	- 0 N
0.5 Treasury	847	631	726	749	23 V
0.61 OZB woningen	2.660	2.722	2.722	2.790	68 V
0.62 OZB niet-woningen	659	733	733	747	14 V
0.64 Belastingen overig	119	118	117	121	4 V
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	34.702	34.021	39.127	39.314	186 V
3.4 Economische promotie	343	471	446	393	- 53 N
Totaal Baten	**53.945**	**53.099**	**60.563**	**60.278**	**- 285 N**
Saldo van baten en lasten	**- 563**	**- 2.792**	**- 2.673**	**1.492**	**4.165 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 7.270**	**- 742**	**- 2.964**	**- 3.100**	**- 136 N**
Onttrekkingen	**8.715**	**3.534**	**6.113**	**3.672**	**- 2.440 N**
Mutatie reserves	**1.445**	**2.792**	**3.148**	**572**	**- 2.576 N**
Resultaat	**882**	**0**	**476**	**2.064**	**1.589 V**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Lijst ontvangen subsidies

Ontvangen Subsidies	2019	2020	2021	2022
Provincie				
Provincie Limburg				
Afrekening regiofonds GOML (1-1-2017/31-3-2019)	38.529			
Afrekening regiofonds GOML (1-4-2019/31-12-2021)				24.923
Bijdrage verbreding Montforterweg	30.000			
Subsidie Bedrijventerreinzone Roerstreek		250.000		
Subsidie viering 75 jaar bevrijding	5.000			
Subsidie voor Donker Pimpernelblauwtje		12.407		
Waarderingssubsidie project werkconferentie	4.000			
Verkeerseducatie	4.500	3.900		
Voorschot Project Herkenboscher Broek	27.247			
Subsidie Centrum de Beuk Posterholt			90.000	
Subsidie herontwikkeling centrum Herkenbosch				36.000
Provincie Noord-Brabant				
Subsidie voor opruiming gedumpte vaten			2.417	
Stg. Onderst. Overlegorganen nat. Parken				
NP De Meinweg 2014-2017 restant	9.771			
Totaal Provincie	**119.047**	**266.307**	**92.417**	**60.923**
Nationaal				
Ministerie van Binnenlandse Zaken				
Regeling reductie energieverbruik 2020		85.625		
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat				
Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023				102.200
Stichting Nationaal Restauratiefonds				
Voorschot subsidie Beltkorenmolen O'berg	4.500	4.500	4.500	4.500
Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Gemeente				
Corona subsidie voor HR vraagstukken		7.513		
Waterschap Limburg				
Afkoppelen water				26.807
Waterleiding Maatschappij Limburg				
Afkoppelen water				13.404
ZonMW - Zorgonderzoek Nederland				
Subsidie project personen met verward gedrag	50.000			
Totaal Nationaal	**218.729**	**261.661**	**4.500**	**146.911**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Ontvangen Subsidies	2019	2020	2021	2022
Europees				
Stichting Waardevol Cultuurlandschp (Ons WCL)				
Subsidie interreg V-A project 1e tranche 2019	6.535			
Subsidie 2e tranche 2019	11.458			
Subsidie voor Donker Pimpernelblauwtje		12.407		
Totaal Europees	**17.993**	**12.407**	**0**	**0**
Overig				
Gemeente Roermond				
Subsidie Door inzicht aan de slag	10.963			
Gemeente Maastricht				
Doorbeschikking middelen aanpak ondermijning				2.700
Veiligheidsregio Limburg Noord				
Project Kansrijk van start				11.795
Gemeente Venlo				
Subsidie Door inzicht aan de slag	17.269			
Gemeente Weert				
Transformatie beschermd wonen WvGGZ				3.487
Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Gemeente				
Subsidie Werkconferentie Werken aan Geluk	15.000			
Totaal Overig	**43.232**	**0**	**0**	**17.982**
Eindtotaal	**399.001**	**540.375**	**96.917**	**225.816**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Sisa verantwoording

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023													
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator		Indicator		Indicator		Indicator		Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine		Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen nombedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022		Vul in totaal cumulatief te ontvangen nombedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)		Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)		Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten		Besteding (jaar T) tbv de transitie uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
						Aard controle R *Indicator: A16/01*		*Aard controle R* *Indicator: A16/02*		*Aard controle R* *Indicator: A16/03*		*Aard controle R* *Indicator: A16/04*	*Aard controle R* *Indicator: A16/05*	*Aard controle R* *Indicator: A16/06*
					€ 0		€ 232.400		€ 0		€ 101.884		€ 84.901	€ 82.232
					Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO		Vul in totaal te ontvangen nombedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)		Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08		Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		Eindverantwoording (Ja/Nee)	
						Aard controle R *Indicator: A16/07*		*Aard controle R* *Indicator: A16/08*		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/11*	
					€ 950		€ 14.280		€ 496.647		€ 496.647		Nee	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			1	28	0	0	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/09*			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*
			€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*
			€ 380	€ 10.640	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/26*	
			€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 380	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C41B/01*	*Aard controle R* *Indicator: C41B/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/03*	*Aard controle R* *Indicator: C41B/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/06*
			1 030011 Provincie Limburg	€ 40.000	€ 40.000	€ 10.315	1	1
			Kopie provincielecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C41B/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/09*			
			1 030011 Provincie Limburg	29	Nee			
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruikide energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruikide energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C55/01*	*Aard controle R* *Indicator: C55/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	*Aard controle R* *Indicator: C55/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			409	€ 74.103	€ 74.103	1.535	€ 276.748	€ 276.748
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C55/07*	*Aard controle R* *Indicator: C55/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. daksolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe vertaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C55/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			2.632	8.993	0	0	0	1.434

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Uniforme grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtscheiding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtscheiden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03* € 471	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04* Nee			
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/01* 1 RHA2022-03307507	Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/02* Tijdelijke woningen gemeente Roerdalen	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C209/03* € 27.309	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/04* € 27.309	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project *Aard controle D2* *Indicator: C209/05* € 252.000	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/06* 9
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/07* 1 Tijdelijke woningen gemeente Roerdalen	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/08* 0	De uitvoering loopt volgens de planning (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/09* Nee	Zelfstandige uitvoering (Ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: C209/10* Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/11* Nee				

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 304.919	€ 49.450	€ 29.710	€ 0	€ 390.992	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*	
		1					€ 189.268	
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 45.080	€ 0	€ 0	€ 0	€ 34.995	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E27B	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
		1	-	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
		1	-	€ 0	€ 0		Nee	
IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/03*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/04*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	060983 Gemeente Venlo	€ 46.667	€ 46.667	€ 130.423	€ 130.423	Ja
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
		1	060983 Gemeente Venlo	500005386	Ja			

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E84	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01* € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02* € 0	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03* € 20.991	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04* Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*	
			1 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	0			
			2 331 Drempel|aantal in Stuks	Nee	0			
			3 332 Wegversmalling|aantal in Stuks	Nee	0			
			4 333 As-versspringing|aantal in Stuks	Nee	0			
			5 301 Aanleg van openbare verlichting|aantal in Meters	Nee	0			
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 63 Participatiewet gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01* € 3.452.046	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02* € 35.218	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/03* € 106.980	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening ouderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04* € 6.848	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening ouderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05* € 50.028	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening ouderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06* € 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) **(Bbz 2004)** *Aard controle R* *Indicator: G2/07* € 44.734	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) **(Bbz 2004)** *Aard controle R* *Indicator: G2/08* € 12.441	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09* € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10* € 251.409	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11* € 0	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldan schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/12* € 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13* € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14* Ja			

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege voor 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 2.673	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtscheiden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtscheiden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtscheiden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtscheiden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	ja	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkering scod e	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentadeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentadeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr				Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
						Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*
					1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8.212	€ 799
					2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 507	€ 0	€ 137	€ 526	€ 343
					3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.361	€ 476
					4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.046	€ 82
					5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 171	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					6	Totaal	€ 678	€ 0	€ 137	€ 14.145	€ 1.700
						Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
						Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/07*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
					1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
					2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
					3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
					4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
					5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
					6	Totaal	0	0			
						Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
						Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/11*	*Aard controle R* *Indicator: G4/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4/13*	*Aard controle R* *Indicator: G4/14*	*Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
					1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
					2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
					3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
					4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
					5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
					6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtgescholden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud- Mutaties (totalies en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te scheiden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (totalies en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te scheiden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtgescholden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0		€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0		€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0		€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0		€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0		€ 0		
			6 Totaal	0	0	0	0		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Jurdische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
					€ 7.750	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtscheiden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheiden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheiden schulden Wet inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04			
					€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
					€ 7.700	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten			Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
					€ 86.239	€ 83.688				
					Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
						Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
					1 Onderhoud	€ 49.067	€ 49.067	€ 0	€ 0	
					2 Exploitatie	€ 13.760	€ 0	€ 13.760	€ 0	
					3 Dienstverlening derden	€ 1.920	€ 0	€ 0	€ 1.920	
					4 Effect menggrenspercentage	€ 2.112	€ 0	€ 0	€ 2.112	
					5 Sportnal Postemoit exploitatiekosten	€ 6.111	€ 0	€ 6.111	€ 0	Art. 13
					6 Zwembaden exploitatiekosten	€ 6.175	€ 0	€ 6.175	€ 0	Art. 13
					7 Zwembaden dienstverlening derden	€ 4.543	€ 0	€ 0	€ 4.543	Art. 13

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1018587 (2020)	€ 35.000	€ 0	€ 45.142	€ 15.000	€ 105.142
		2	1033447 (2021)	€ 85.142	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	1042415 (2022)	€ 37.716	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1018587 (2020)	Nee				
		2	1033447 (2021)	Nee				
		3	1042415 (2022)	Nee				
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
			€ 35.015	Ja	Nee			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/01*	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/02*	Totale definitieve exploitatietekort *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/03*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/04*	Eindverantwoording *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/05*	
		1	*SPUKIJZ21-22155*	-€ 21.701	€ 21.701	€ 21.701	Ja	
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/06*	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022? *Aard controle R* *Indicator: H25/07*	Totale toezegging per locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/08*	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/09*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/10*	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/11*
		1	*Laco Melick*	*Nov + dec 2021*	€ 21.701	€ 21.701	€ 21.701	€ 21.701

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Bijlagen

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Bijlage 1: Overzicht beleidsindicatoren

	2018		2019		2020		2021		2022	
	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners
Verwijzingen Halt [per 1.000 jongeren]	5	10	10	11	5	10	4	8		
Winkeldiefstallen [per 1.000 inwoners]	0,5	0,6	0,2	0,6	0,5	0,6	0,2	0,6		
Geweldsmisdrijven [per 1.000 inwoners]	2,7	2,8	2,2	2,7	1,7	2,5	1,9	2,4		
Diefstallen uit woning [per 1.000 inwoners]	3,1	2,1	2,2	2	1,5	1,4	1,2	1,2		
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) [per 1.000 inwoners]	2,7	3,6	2,4	3,9	2,9	4,5	3,4	4,4		
Functiemenging [%]	36,1	48,5	36,8	48,9	36,6	48,8	35,9	48,9		
Vestigingen (van bedrijven) [per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar]	125,8	154,7	134,8	160	137,9	166	144,3	172,1		
Absoluut verzuim [per 1.000 leerlingen]		1,4		1,8	4,2	2,6		2,9		
Relatief verzuim [per 1.000 leerlingen]	13	19	39	19	27	14	19	14		
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) [%]	1,6%	1,3%	1,6%	1,5%	1,7%	1,3%	1,3%	1,5%		
Niet-sporters [%]					55,8 %	50,3 %				
Banen [per 1.000 inwoners van 15-64 jaar]	334,5	545,1	349	555,8	347,8	557	341,9	561,4		
Jongeren met een delict voor de rechter [%]		1%	1%	1%	1%	1%				
Kinderen in uitkeringsgezin [%]	4%	4%	4%	3%	5%	3%	5%	3%		
Netto arbeidsparticipatie [%]	66,6 %	70%	67,7 %	70,9 %	66%	70,6 %	67,7 %	71,6 %		
Werkloze jongeren [%]	2%	1%	2%	1%	2%	1%	1%	1%		
Personen met een bijstandsuitkering [per 10.000 inwoners]	218,6	199,5	207,4	187,7	276,1	258,2	240,6	215,4		

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

	2018		2019		2020		2021		2022	
	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners
Lopende re-integratievoorzieningen [per 10.000 inwoners van 15-64 jaar]	390,8	184,4	142,8	146,2	176,4	147,1				
Jongeren met jeugdhulp [%]	15,1 %	10,4 %	15,2 %	10,9 %	16,3 %	10,6 %				
Jongeren met jeugdbescherming [%]	1,3%	1%	1,4%	1,1%	1,4%	1,1%				
Jongeren met jeugdreclassering [%]	0,4%	0,4%		0,4%		0,4%				
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO [per 10.000 inwoners]	310	536	380	578	720	631	670	642	640	596
Omvang huishoudelijk restafval [kg per inwoner]	152	134	150	125	146	129	152	114		
Hernieuwbare elektriciteit [%]	9,6%		13,9 %	23,7 %	19,1 %					
Gemiddelde WOZ waarde [x €1.000]			223	275	232	294	245	314	261	344
Nieuw gebouwde woningen [per 1.000 woningen]	1,2	8,3	1,4	8,9	9,5	9,4	6,3	8,7		
Demografische druk [%]	77,3 %	78,5 %	79%	79%	80,3 %	79,5 %	81,7 %	79,7 %	82,7 %	80,2 %
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden [€]	607	682	633	702	685	742	714	778	778	
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden [€]	650	761	667	781	726	823	756	863	861	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

Bijlage 2: Afkortingenlijst

AFKORTING	OMSCHRIJVING
A&O-fonds	Stichting Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds Gemeenten
AB	Algemeen Bestuur
AED	Automatische externe defibrillator
AMWAPV	Algemeen plaatselijke verordening Algemeen Maatschappelijk Werk
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APV	Algemeen plaatselijke verordening
ASV	Algemene Subsidieverordening
B&W	Burgemeester en Wethouders
Babs	Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijzondere bijstand zelfstandigen
BGT	Basisregistratie grootschalige topografie
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeente
BIZ	Bedrijven Investeringszone
BLP	Productie- en Levering Bedrijf
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BRO	Basisregistratie ondergrond
BRP	Basisadministratie Personen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
CAK	Centraal Administratiekantoor
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
CIZ	Centrum Indicatieorgaan Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CPB	Centraal Plan Bureau
CROW	Centrum voor Regeling en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DB	Dagelijks Bestuur
DHZ	Doe Het Zelf
DIFTAR	Gedifferentieerde tarieven
DIGID	Digitale Identiteit
DIV	Digitale Informatie Voorziening
DSO	Digitaal stelsel omgevingswet
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige normatief single information audit

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

AFKORTING	OMSCHRIJVING
EU	Europese Unie
EU-regio	Europese-regio
EVP	Employer Value Proposition
FIDO	Financiën Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
Fte	Fulltime-equivalent
GFT	Groente, Fruit, Tuin
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGOR	Gewenst Grond en Oppervlakte Regime (Nieuw Limburgs Peil)
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GI	Gecertificeerde Instelling (in het kader van jeugdzorg)
GIP	Grens Info Punt
GOED	Geduld, Openheid, Eerlijk en Discipline
GOML	Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg
GR	Gemeentelijke Regio's
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
HRM	Human Resource Management
I&A	Informatie & Automatisering
IBD	Informatie Beveiligingsdienst
IKC	Integraal kind centrum
INTERREG	Europese subsidieregeling voor ruimtelijke en regionale ontwikkeling
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
JIM	Jouw Ingebrachte Mentor
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KCC	Klant Contact Center
KRW	Kader Richtlijn Water
LKM	Limburgs Kwaliteits-Menu
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouwbond
LOG	Landbouw Ontwikkelingsgebied
LTA	Landelijk Transitie Arrangement
ME	Mobile Eenheid
(SC) MER	(Servicecentrum) Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen
MER SD	Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen Sociaal Domein
MOP	Meerjarenonderhoudsplanning
MSN (grenspark)	Maas-Swalm-Nette
MT	Management Team
MTD	Maatschappelijke diensttijd
NCNP	No cure no pay

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

AFKORTING	OMSCHRIJVING
NML (zorggroep)	Noord- en Midden-Limburg
NNN	Natuurnetwerk Nederland
NV	Naamloze Vennootschap
OD	Omgevingsdienst
OML	Ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg
OTS	Onder toezichtstelling
OZB	Onroerende Zaak Belasting
P&O	Personeel en organisatie
PAS	Programma Aanpak Stikstof
Pfas	Poly- en perfluoralkylstoffen
PDC	Producten & Diensten Catalogus
PGB	Persoonsgebonden budget
PNIK	zelfevaluatie paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten
POC	percentage of completion (berekenmethode winstneming bij bouwgrondexploitatie)
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling Nederland
PW	Participatiewet
RD	Reinigingsdienst
REO	Ruimtelijke Economie & Ontwikkeling
RES	Regionale Energie Strategie
RIEC	Regionale Informatie- en Expertise Centra (bestrijding ondermijnende criminaliteit)
RO	Ruimtelijke Ordening
RON	Reanimatie omroep netwerk
RMT	Regionaal mobiliteitsteam
RUD	Regionale Uitvoeringdienst
RUDDO	Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden
SD	Sociaal Domein
SIA	Strategische Investeringsagenda
SISA	Single Information, Single Audit
SML	Samenwerking Midden Limburg
SNF	Stichting Normering Flexwonen
SoZa	Sociale Zaken
SPUK	Regeling Specifieke Uitkering stimulering sport
SPUKIJZ	Regeling Specifieke Uitkering ijsbanen en zwembaden
ST	Sociaal Team
SUWI	Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TOP's	Toeristische overstap punten
UP	Uitvoeringsplan
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VAB	Vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf:

AFKORTING	OMSCHRIJVING
VTH	vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVGB	verklaring van geen bedenkingen
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WCL	Waardevol Cultuurlandschap
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regeling
WIZ	Werkorganisatie Informatieberaad Zorg
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering van topinkomens
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
WOZ	Wet Onroerend Zaakbelasting
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WSP	Werkgevers servicepunt
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVGGZ	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWNV	Wet Werken naar Vermogen
ZIP	Zorg- en innovatieplatform
ZZP	Zelfstandige zonder personeel

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 03/07/2023
Behorende bij briefnr. 2305141
Paraaf: